EMANUEL MORAVEC

VE SLUŽBÁCH NOVÉ EVROPY

ROK PŘED MIKROFONEM

30

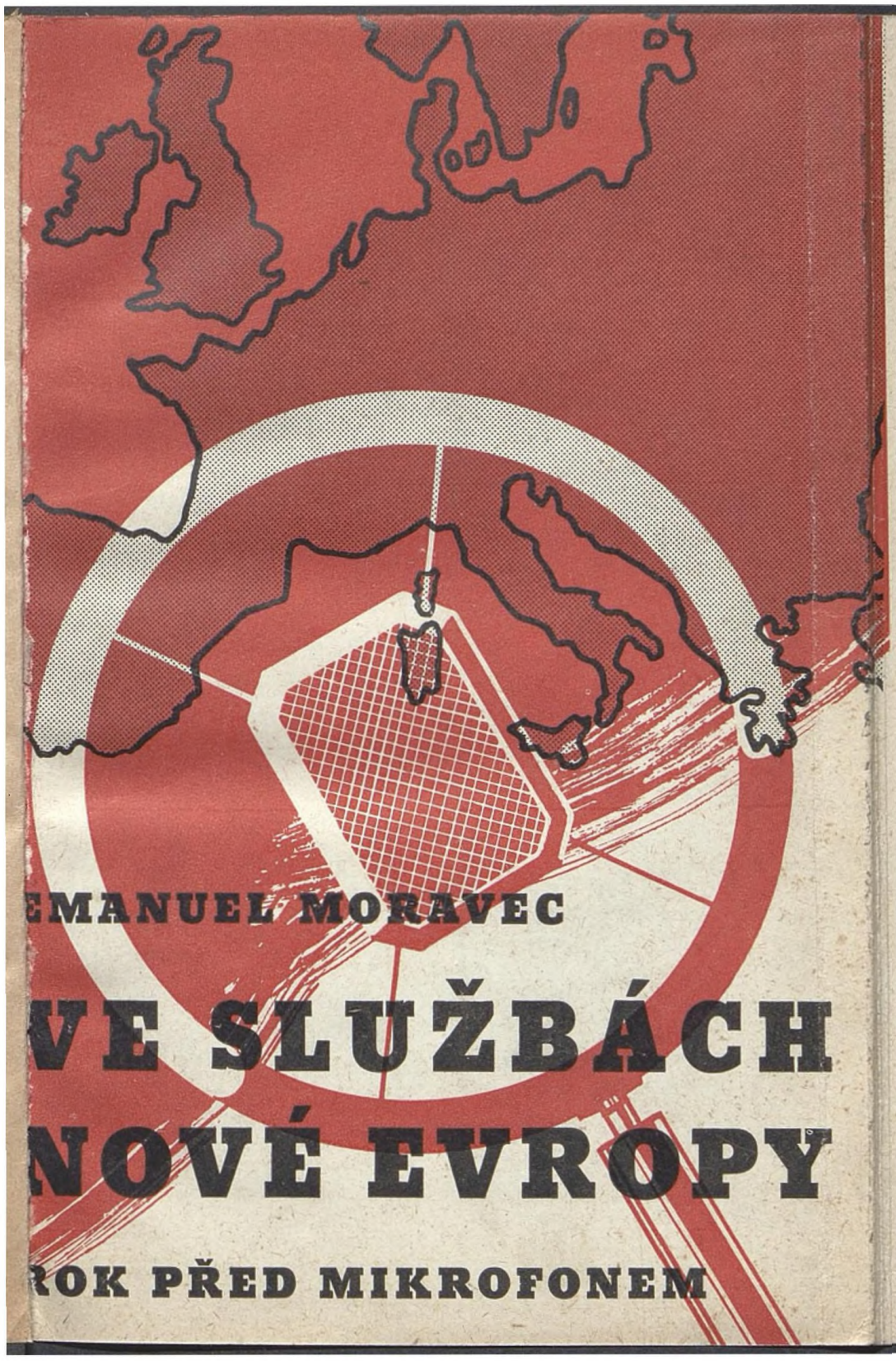

VE SLUŽBÁCH NOVÉ EVROPY

ROK PŘED MIKROFONEM

Padesát přednášek prolnutých pevným přesvědčením, že prožíváme jednu z velikých dob lidstva, které technika ve svém vývoji nás našla nepružné, nevrlé a pohodlné. Svět létal a lidé při tom myslili v dostavníku. Dnes stojí český národ na novém rozcestí. Nepřejdeme-li v jednotě do totalitně - socialistické Evropy jako dobří občané německé Říše, je po nás veta. Malý národ, chce-li žít, nemůže si dovolit přepych ideové rozpolcenosti a současně službu v řadách dvou proti sobě postupujících světů. Stojíme před volbou: buď se držet překonané víry a obětovat národ, anebo národ zachránit a jít s vírou novou. Čím více nás půjde s pravdou nové Evropy, tím silnější bude český národ a tím bude mít významnější úlohu v přestavbě světa. Toto pevné přesvědčení autorovo vyvěrá z každého jeho projevu a naléhavý tón jeho varování by měl dolehnouti dnes ke všem českým uším.

PŘEČTĚTE SI!

VE SLUŽBÁCH NOVÉ EVROPY

Číslo inventáře 4310

EMANUEL MORAVEC

VE SLUŽBÁCH NOVÉ EVROPY

(Rok před mikrofonem)

V PRAZE 1940

NÁKLADEM ORBIS

TISKAŘSKÉ, NAKLADATELSKÉ A NOVINÁŘSKÉ

SPOLEČNOSTI AKCIOVÉ

Knihovna Vysoké školy politické v Praze

Daroval red. A. Finger.

Veškerá práva vyhrazena

P 1936a

KNIHTISKÁRNA „ORBIS“ PRAHA XII

KNIHOVNA

PŘEDMLUVA

Když jsem psal své přednášky pro rozhlas, ani zdaleka mne nenapadlo, že by jednou mohly vyjít tiskem. V červnu 1939 jsem dokončil samomluvu „V úloze mouřenína". Pak jsem si jel prohlédnout nové Německo, abych poznal, co tam bylo za národně-socialistické vlády uděláno pro malého člověka. Když jsem si kupoval v Salzburgu lístek na cestu do Prahy, noviny přinesly zprávu, že říšský ministr zahraničí jede do Moskvy podepsat smlouvu o neútočení. Film se odvinoval právě tak, jak jsem to v „Mouřenínovi" předpokládal. Byl jsem v Praze několik hodin, když jsem se rozhodl, že povím českému posluchači, co si myslím o tom, co se chystá. Do novin jsem psát nemohl, poněvadž žádné tehdy o mé rozumy nestály.

Prvou přednášku jsem měl 26. srpna 1939. Pak jsem mluvil jednou měsíčně až do května 1940, kdy jsem byl požádán, abych jednou v týdnu něco řekl o událostech na válečném poli a o politicko-vojenských poměrech. Tak vzniklo do 5. října 1940 celkem padesát přednášek dost pestrého, někdy nesourodého obsahu, ale prolnutých pevným přesvědčením, že prožíváme jednu z velkých dob lidstva, které technika ve

svém vývoji našla velmi nepružné, nevrlé a pohodlné. Svět létal a lidé přitom myslili v dostavníku.

Všechny ty povídačky o diktaturách, jako nějaké zvůli odvážných jedinců, jsou podobné báchorky, jako říkačky o polednicích a hastrmanech. Ona bída, kterou prožívalo lidstvo pod vedením demokratických peněžoměnců, žádala přestavbu celé společnosti, žádala organisování armád práce na tvoření nových hodnot, jež nemohl starý kapitalismus ani zdaleka financovat a k nějakým slibným koncům dovést.

Lidstvo vždy před dobýváním nových končin, které potřebuje, aby hlady nezhynulo, staví se rádo poslušně do řad a podrobuje se vojenské kázni. Kdyby tu nebylo nutkání nouze, žádný diktátor by se nemohl národu a lidstvu vnutit. Pochod je právě obrácený. V nouzi pud vede národy k tomu, aby si vyprosily a vybraly diktátory, kteří jsou ve skutečnosti jen ztělesněním jejich tužeb a bolestí.

Totalita německá, italská, japonská a ruská, to všechno jsou následky stavů, v nichž se octli národové těchto státních celků. Různým zeměpisným šířkám odpovídá různé oblékání. Různým poměrům hospodářským odpovídá také různá hospodářská soustava a státní správa. To jsem poznal nejlépe, když jsem procházel továrnami a sociálními institucemi v novém Německu, kterému chyběly zlato, kolonie a soběstačné zemědělství. Jak chatrná a neživá byla soustava hospodářsko-politická, kterou si český národ oblékl po válce světové, ukázaly poměry v posledních pěti

letech ve střední Evropě a tento poslední rok v Evropě západní.

Při návštěvě českých intelektuálů v Berlíně letošního podzimu říšský ministr dr. Goebbels upozornil, že pojem svobody je vždy třeba dostat do souladu s účelností. Tato účelnost že musí být především pochopena inteligencí, poněvadž inteligence je vůdcem národa. Podle toho jak myslí inteligence, myslí nakonec její národ.

Česká inteligence, představovaná kdysi Jednotou Bratrskou, nedovedla pojem náboženské svobody dát dohromady s účelností a tak se stalo, že byla nakonec pro národ ztracena. Řekněme si upřímně, bez sentimentality, co měl národ ze své emigrace, která opustila jeho lány po bitvě bělohorské? Světový názor byl jí v podobě víry více než národ. Tato emigrace vracela se do země s nepřítelem, který tu plenil a řádil jako zběsilec. Nakonec třicetiletý zápas končil vítězstvím katolické totality nad protestantskou politickou nesourodostí. Zde nesvedla nic ani švédská tvrdost.

Český národ znovu ožil v katolické jednotě. Kdyby byl zůstal i pod vlivem protestantství, dále by se byl v náboženských sporech tříštil, a kdyby zvítězilo protestantství, zajisté už dávno zanikl.

Světové názory se mění, ale národové zůstávají. Jakmile však národ spojí svůj život s jedním názorem, s jednou pověrou, jako na příklad Polabští a Pruští Slované, nic jiného je nemůže čekat, než že se zánikem víry, které se drží, zajdou také se vším lidem.

Proto mám takový strach o náš lid, že jej nečeká nic dobrého, zůstane-li trčet v představách XIX. století.

Kdyby byli Čechové včas nepřijali křesťanství, nikdo o nich dnes nevěděl, jako už nevíme o severních Srbech, Drevanech a Luticích. Podobné to bylo za protireformace. Zůstali jsme ve střední Evropě tehdy proto, poněvadž protireformace nás národnostně sjednotila, jako sjednotila národ francouzský, zatím co německý národ zůstal nábožensky rozpolcený a proto také přes svou početnost byl po staletí politicky velmi slabý.

Dnes stojíme na třetím rozcestí. Nepřejdeme-li v jednotě do totalitně-socialistické Evropy jako dobří občané německé Říše, je po nás veta. Malý národ, chce-li žít, nemůže si dovolit přepych ideové rozpolcenosti a současně službu v řadách dvou proti sobě postupujících světů.

Stojíme před volbou: buď se držet překonané víry a obětovat národ, anebo národ zachránit a jít s vírou novou. Čím více nás půjde s pravdou nové Evropy, tím silnější bude český národ a tím bude mít významnější úlohu v přestavbě světa.

Jiné východisko jako dobrý Čech nevidím. Proto jdu za Adolfem Hitlerem cestou-necestou.

V Praze, v říjnu 1940. *Emanuel Moravec.*

1.

O Polsku a k Polsku.

(26. srpna 1939)

Bylo to, tuším, na počátku letošního roku. Tehdy mne navštívila známá polská novinářka a položila mi otázku, co soudím o situaci a o polské politice. Řekl jsem jí zhruba asi toto:

„Milostivá paní! Šest týdnů před osudnou konferencí mnichovskou, v září 1938, jsem napsal do „Branné politiky": Nejde nám o to, aby nám Polsko pomáhalo z lásky. Rozhodlo-li se nejevit zájem o nás, je to jeho věc, ale také trochu jeho osud. Buď se zachráníme a tím upevníme také postavení Polska, nebo zajdeme, a pak se Polsko položí k nám do hrobu.

Milostivá paní, na tom, co jsem napsal v září minulého roku, nemohu nic opravovat na počátku roku letošního. Prvá Československá republika chránila jižní bok Polska proti Podunají. V říjnu 1938 přestali jsme být vojenským činitelem ve střední Evropě. Od října, milostivá paní, Polsko není schopno větších vojenských akcí na západním břehu Visly. Zbyla mu jako hlavní obranná posice čára Krakov—Varšava—Grodno, ale za předpokladu, že *Rusko zůstane neutrální.*

Milostivá paní — pokračoval jsem dále — za našeho loňského sporu s Německem mohli jsme spoléhat

na určitou operativní spolupráci se Západem, hlavně tu šlo o spolupráci leteckou. Západní hranice Československa byla roku 1938 od Rýna vzdálena přes 300 km. Vy, milostivá paní, máte z Polska k Rýnu přes 600 km. To je trochu mnoho k bližší spolupráci letectva polského s francouzským a britským."

Poté se mne můj host s úsměvem zeptal, co bych tedy Polsku poradil. Řekl jsem: „Učte se z našich chyb. Dejte autonomii svým menšinám a dohodněte se s Ruskem."

Na to mi má návštěva odpověděla, že dohoda s Ruskem není možná a že polské menšiny, hlavně Ukrajinci, nemohou autonomii požadovat. Končila prohlášením: „Raději budeme válčit, ať už to dopadne jak chce." Odvětil jsem, že toto rozhodnutí chápu a vyslovil jsem názor, že to na osudu Polska nic nezmění.

Dnes vzpomínám na tuto letošní lednovou rozmluvu s onou duchaplnou polskou novinářkou s určitým smutkem. Osud poválečného Československa měl mnoho společného s osudem poválečného Polska. Hlavně tu byla chorobná příbuznost v přeceňování vlastních sil a možností. Československo se přeceňovalo politicky, Polsko vojensky. Vina byla v nezkušených garniturách, které nakonec vedly oba státy.

Obrátíme-li zpět několik stran z minulosti vztahů Polska k Československu, prsty se nám při tom ještě dnes chvějí.

Když 21. září min. roku býv. československá vláda dostala britsko-francouzské ultimatum, aby odstoupila sudetské území, dostavil se zakrátko k našemu zahraničnímu ministru polský vyslanec a výhrůžně žádal okamžité odstoupení Těšínska Polsku. V tomto požadavku, mapou provázeném, byly i kraje, kde Poláci jsou v menšině, ale kde jsme měli mohutný a nenahraditelný těžký průmysl.

Jeden z našich národních hospodářů prohlásil, že pro náš další hospodářský život je bolestnější ztrátou to, co nám odňali Poláci, než to, co jsme zanechali v sudetském území.

V říjnu a v listopadu 1938 nebylo s polskou diplomacií k vydržení, jak se cítila na koni. Vzpomeňme na polskou bezohlednou kampaň o společnou hranici polsko-maďarskou, za které šlo o připojení Slovenska k Polsku nebo k Maďarsku. V pozadí, jako cíl polské diplomacie, bylo však smazání československého státu ze středoevropské mapy.

Tato slepá nenávist ke všemu českému se však z polského tisku a z polské společnosti rázem vytratila, když Němci náhle prohlásili, že žádají zpět území, které bylo od německé Říše odtrženo a přičleněno versailleským mírem k Polsku. Polská diplomacie s polskou propagandou najednou zjistily, že v sousedství na jihozápadě žije osmimilionový národ Čechů, který hrál poctivě úlohu mouřenína západním demokraciím a který by mohl být zneužit v polsko-německém rozporu znovu proti Německu. Ve Varšavě zapomněli náhle, že oběť západní zrady, které Poláci vrazili v září minulého roku zezadu nůž mezi žebra, sotva se drží na nohou.

Zatím však v březnu 1939 nastalo jasno o naší budoucnosti. Státní president Dr. Emil Hácha sjednal s Vůdcem německého národa smlouvu o dobrém přátelství, o loyální spolupráci a dal české území pod německou ochranu. Tím byl učiněn konec další polské hře, v níž bylo zneužíváno poctivého českého vlastenectví pro cizí cíle a ke škodě národa.

Polsko vzniklo ze tří různých státních celků. Pouze menší část polského území pochází z odkazu zašlé rakousko-uherské monarchie. Valná část Polska tvoří území dvou nejsilnějších pozemních mocí světa: Německa a Ruska.

Žádný středoevropský stát není vydán dvěma tak mocným sbíhavým tlakům, jako dnešní Polsko. Německo s Ruskem mají dvě největší letectva na světě a dvě největší motomechanické armády pro rychlé operace v rovinách, jakou je právě rovina valné části Polska.

Pro vojáka je proto záhadou, *jakým způsobem Západ by mohl včas Polsku pomoci,* než toto bude v německo-ruských kleštích rozdrceno.

Za zlé není třeba oplácet zlým. Starý svět, představovaný západním plutokratickým řádem, je na ústupu. Buduje se svět nový, s novým řádem sociálním, s novým řádem hospodářským.

Tento nový svět skrývá v sobě obrovské energie, a co je hlavní, neomezené možnosti, jak tyto probuzené energie využít k tvoření užitečných hodnot.

Revoluce německého národního socialismu zajistila odstrkovanému, nezaměstnaností ničenému, čtvrtému stavu právo na práci, jako kdysi revoluce francouzská osvobodila třetí stav.

Polsko, které ve svém vývoji zůstalo daleko za Západem a Východem, musí si uvědomit, že podél jeho hranic na západě a na východě vlají rudé prapory. V jedněch je bílý kruh s černým hákovým křížem a v druhých stejně veliký kruh s kladivem a srpem.

Polsko hospodářsky velmi chudé, vysilované a brzděné feudální soustavou, která úmyslně z desíti obyvatel pět nenaučila čtení ani psaní, stojí dnes před rozhodnutím:

Buď zahyne jako žoldnéř odumírajícího Západu, anebo začne nový život v rodině středoevropských národů, která pod vedením Německa a Italie promění se v soustátí, jež ve svém hospodářském rozvoji záhy zastíní celý Západ i s Amerikou.

Právě 23. srpna bylo tomu jedenáct měsíců, co nám Anglie doporučila, abychom provedli obecnou mobilisaci proti Německu. To však nic nevadilo, aby 27. září, tedy už čtyři dny poté, dnešní britský ministerský předseda nepronesl v poslanecké sněmovně tato hanebná slova: „Jak strašlivé, jak fantastické a neuvěřitelné je, že máme kopat zákopy a zkoušet plynové masky, a to pro spor ve vzdálené zemi, mezi národy, o nichž nic nevíme."

Bratři Poláci! Zcela upřímně vám přeji, abyste byli ušetřeni našich zkušeností se západním panstvem, které si toho v naší malé hospodě mnoho naporoučelo. Když však přišlo k placení, vytratilo se od nás jako zlodějíčkové.*)

2.

Co se k tomu dá říci?

(26. září 1939)

Český člověk za posledních 20 měsíců prožil více, než za posledních 20 let. Byl svědkem zániku poválečného Rakouska v březnu minulého roku. V říjnu viděl, jak zašla prvá republika, okleštěná v rozloze i v počtu obyvatel o celou třetinu. V březnu letošního roku rozpadla se i druhá republika. České země přijaly německý protektorát, Slovensko se stalo samostatným státem a Podkarpatskou Rus obsadili Maďaři.

Neuplynul ani rok, co německé vojsko vstoupilo do Sudet, když totéž vojsko vyrazilo proti Polsku,

*) Za šest dní po této přednášce zaduněla děla. Německá branná moc 1. září překročila hranice a rozdrtila polská vojska mocným úderem od jihozápadu, tedy do jižního polského boku. Při tom jako základny použila území Moravy a Slovenska. S výklady o nové Evropě byl jsem tehdy sám.

které se během dvou týdnů rozpadlo. Český člověk byl tyto dny svědkem čtvrtého rozdělení Polska.

Za posledních 20 měsíců v Evropě střední zašlo pět států, které zde utvořily západní mocnosti po světové válce: Rakousko, Československo, Albanie, Polsko a Gdánsko. Během 20 posledních měsíců 58 milionů žijících v těchto pěti státech změnilo státní příslušnost.

Německá říše za posledních 20 měsíců vzrostla o více než polovinu, jak v rozloze, tak v počtu obyvatel.

Proč o tom hovořím. Německý národ pod svým Vůdcem a naším kancléřem buduje velikou říši mezi Rýnem, Dunajem a Vislou. Kde se staví, tam se nemůže ve večerních šatech, tam nejsou parkety a zimní zahrady. Až se strhne lešení, bude vidět stavbu.

Do budování nové německé Říše připletla se válka se Západem, která trvá, i když se na francouzsko-německé hranici nic významného neděje, na zemi i ve vzduchu.

Před měsícem, 26. srpna, jsem u tohoto mikrofonu přál Polsku, aby se svými západními spojenci mělo lepší zkušenosti, než jaké jsme měli s nimi my v minulém roce. Varoval jsem Polsko před kleštěmi německo-ruskými. Řekl jsem, že si jako voják nedovedu dobře představit, jak by Západ vlastně Polsku vojensky pomohl, až se po polských pláních rozjedou těžké pancéřové jednotky německo-ruské.

Ani týden neuplynul od mé přednášky a německé těžké pancéřové jednotky se daly na pochod k Varšavě. Co udělal ctihodný Západ? Nejprve tři dny otálel. Pak vyhlásil Německu válku. Anglie poslala nad severní Německo několik letadel, která byla zahnána, a francouzské velení podniklo několika prapory zvědné výpady přes německou hranici, aby se už konečně mohlo o něčem psát. Za tři týdny poté, co Anglie

s Francií vyhlásily válku Německu, nepohnula se ani jedna francouzská nebo britská divise jak na zemi, tak ve vzduchu.

V těžké chvíli přátelský polibek Anglie ukázal se polibkem smrti pro Československo i pro Polsko. Proto nyní ta hrůza na Balkáně. Ve starověku se na Východě báli Řeků i když dary přinášeli. Podobný strach vládne dnes mezi drobnými evropskými státy, když Anglie se jim nabízí za ochránce. Nikdo prostě nechce být třetím v serii po Československu a Polsku.

Polsko se na našem osudu nic nenaučilo. Bylo také skalopevně přesvědčeno, že už v prvých hodinách války přiletí mu na pomoc sbory britských a francouzských letadel buď přímo přes Německo, nebo oklikou přes Egypt, Palestinu a Rumunsko, jak to nedávno zvědavým britským čtenářům líčil Duff Cooper.

V prvých dnech války čekali Poláci, že francouzské armády, podporované mraky letadel britsko-francouzských, oboří se na německou hranici a že se v několika dnech hodně hluboko zahryznou do německého západního valu. Poněvadž sliby západních generálních štábů byly provázeny povzbudivými zprávami o špatné německé výzbroji a o nedostatečném výcviku německých vojsk, bylo celkem pochopitelné, že polské velení se rozhodlo pro ofensivu proti Německu a proto shromáždilo svá nejlepší vojska těsně u německých hranic a na západ od Visly. To mělo za následek, že polské velení přišlo o možnost provést přeskupení sil pro vedení plánoměrného ústupového boje, když polské fronty byly proraženy. Proto už třetí den nepřátelství polskému vrchnímu velení vypadlo centrální řízení operací z rukou a tím byl osud polských branných sil zpečetěn. Velitelé polských armád a divisí válčili od té chvíle na vlastní pěst a do všech stran.

Polsko mělo jen o 7 milionů méně obyvatel než Francie. Proto do pole svolalo armádu asi stejné veli-

KNIHOVNA
KNIHOVNA
VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE
Nám. W. Churchilla 4
130 67 Praha 3 - Žižkov

kosti jako Francie roku 1914.*) Z této veliké polské armády upadlo dosud do německého zajetí na půl milionu mužů, do ruského zajetí čtvrt milionu a během příštího týdne lze očekávat, že v celku bude zajato na 1 milion polských vojáků. Padlých a raněných můžeme počítat asi čtvrt milionu. A Polsko přece věnovalo na svou brannou moc poměrně nejvíce ze všech evropských států. Bylo to ročně 40—50% celého státního rozpočtu. A nic to nepomohlo. Za necelé tři týdny zašly polská armáda i polský stát. Gesto západních mocností ani o hodinu neoddálilo konečný osud polský. Uvážíme-li při tom, že německé vrchní velení neužilo proti Polsku všech svých nejúčinnějších válečných prostředků, je proto oprávněná domněnka, že rozklad Polska mohl být ještě rychlejší.

Mnohý z vás se nyní ptá, co bude dále, když polské tažení je skončeno a když na Západě stínové nepřátelství potrvá. Bude francouzské vojsko, posílené několika divisemi britského expedičního sboru, útočit proti německému západnímu valu?

O tom by se dalo pochybovat, poněvadž spojené síly francouzsko-britské na souši jsou nyní slabší sil německých. Francie bez kolonií může postavit do pole právě polovinu sil, jaké zmobilisovalo Německo. *Anglie v nejlepším případě pošle do Francie 10 divisí* **) tedy síly, rovné desetině sil francouzských. Blíží se zima. Proto Francie ani Anglie nemůže na Západě užíti koloniálních trup k větším operacím, ač by to nesmírně rády udělaly. Za světové války Anglie nakonec postavila armádu o 90 divisích, ale to bylo až v třetím roce operací.

---

*) Tento můj předpoklad nebyl správný. Francie na počátku války světové měla v poli 74 divise. Polsko, jak se později ukázalo, sehnalo jen 50 divisí.

**) Jak se ukázalo v červnu 1940, odhadl jsem v září 1939 britskou pomoc na chlup přesně.

Na Západě 3. září začala posiční válka, která může trvat do jara, nevystřídá-li ji příměří, během kterého se sejde možná světová konference, aby projednala řešení všech problémů. Francie za posledních 20 let nemá žádný přírůstek obyvatelstva. Pro ni každý padlý je nenahraditelnou ztrátou. Proti brzké ofensivě západních mocností mluví i jiné důvody. Kdyby francouzský hlavní štáb se odvážil opakovat pokus generála Nivella z roku 1917 o rozhodnou ofensivu, která byla krvavou lázní bez územního zisku, mohlo by to skončit po morální stránce jako tehdy.*)

S čím tedy počítají stratégové Západu? Omezí se patrně na tvrdou *blokádu* kontinentu a na prudkou *propagační válku*. Bude to útok na žaludek a ducha německého občana. Blokádou a propagandou se budou snažit německé velení přinutit k ofensivě proti Maginotově linii, kterou by se Německo pokusilo válku skoncovat na francouzské půdě.

Můžeme proto čekat, že čím méně se bude na Západě střílet z děl a pušek, tím zuřivější bude kanonáda propagační v éteru a v tisku. V tom směru si Angličané s Francouzi rozdělili úlohy. Angličané pokoušejí se otřást duševní silou Němců a Francouzové balamutí Čechy, Slováky a ostatní středoevropské národy.

Právě v těchto dnech jsme byli svědky prudkého propagačního náporu na českého člověka. Západ uplatnil své nejtěžší kalibry. Použil i tlusté Berty v podobě útlého doktora Beneše. Je to pochopitelné. Poláci byli rozdupáni, aniž by pro ně na Západě někdo prstem hnul. Proto ten strach, aby český člověk si znovu neodplivl směrem k Londýnu. Proto ty nové škopky slibů, proto také vystoupení doktora Beneše.

*) Francouzské vojsko se bouřilo. Nivella spěšně vystřídal Pétain.

Kdyby Němci to opravdu s námi myslili špatně, pak by si nic jiného nemohli přát, než aby český národ se řídil radami, které mu doktor Beneš po radiových vlnách posílá.

Změnila se střední Evropa, mnohému se naučil český člověk, ale doktor Beneš zůstal jaký byl. Cítíme, že opět je obklopen suitou zpravodajských eskamotérů, kteří dovedou hlásit jen to, co je vrchnosti příjemné. Na to doktor Beneš zašel v minulém roce a s ním také československý stát. Dnes tyto neblahé stíny kolem něho pracují k tomu, aby po státu zničily také národ.

Pane doktore Beneši, Huberte Ripko a vy druzí, co jste se uchýlili na Západ! Věřte mi, že kdybych viděl v tom, co děláte, užitečnou službu národu, ani okamžik bych neváhal a všemi prostředky bych se byl snažil už na podzim 1939 dostat se k vám.

Že jsem zde zůstal, zavinil vlastně sám doktor Beneš. Pamatujete se, pane doktore, na naši rozmluvu na pražském hradě 2. října minulého roku, kdy jste mi řekl, že jsme svědky zániku Západu? Proč bych se, prosím vás, spojoval znovu se živou mrtvolou? A nyní mi řekněte, pane doktore, kdy jste vlastně mluvil podle svého poctivého přesvědčení? Bylo to 2. října minulého roku, po Mnichově, jak jste prohlásil, že Západ hyne, anebo tyto dny, kdy jste velebil západní sílu?

Voják myslí trochu podle pravítka. Nemohu pochopit, jak můžete jít s těmi, kteří nás i vás tak hanebně na podzim podvedli a kteří bez srdce dále podvádějí, jak ukazuje strašný osud Polska. Byl jsem svědkem rozhovoru drobných lidí o vašem posledním projevu do pařížského rozhlasu. Stará žena z ulice při tom řekla: „Má ten člověk svědomí? Ví, do čeho nás štve?“

Milá paní. Pan doktor Beneš obnovil svůj zápas s Vůdcem německého národa, v němž doktoru Benešovi národ český není cílem, nýbrž prostředkem. Doktor Beneš se vžil do úlohy knížete, které bylo vypuzeno z majetku po meči zděděném. Doktor Beneš nechce vidět, že český národ má svého presidenta na pražském hradě, že má svou vládu a že se upřímně snaží o dohodu s německým národem, s nímž žije nyní ve společné Říši. Doktor Beneš nevidí, že střední Evropou pochoduje veliká sociální revoluce, že se tu buduje nový svět s novými, silnými národními kulturami.

3.

Země rodí politiku.

(29. října 1939)

Žijeme v době, kdy Skutečnost je společnicí málo vyhledávanou. Je to pochopitelné. Tato dáma nevystupuje jako půvabná víla. Netančí při měsíci na paloučku u Stříbrného jezera. Paní Skutečnost je přísná učitelka s dlouhou rákoskou.

Skutečnost lomcuje spáči. Rve barevné závoje. Kope do papírových kulis. A to nebývá příjemné hercům uprostřed nepravdivého představení.

Lidé se neradi loučí s představami, na které zvykli. Každá novota byla vždy proklínána těmi nemnohými, které připravovala o pohodlí a peníze, i když šlo o věc celku prospěšnou. Lidé demonstrovali proti stavbě železnic. Bouřili se, když je učili jíst brambory. Nadávali na zákon o obecné školní povinnosti. Nechtěli se nechat očkovat. Vynálezci Prokopu Divišovi rozbili první hromosvod.

Staré zvyky, staré nástroje, starý nepořádek, stará nečistota, to všechno měl lid rád jen proto, poněvadž

v tom vyrostl. Prosadit novou věc znamená vždy zápas, někdy velmi neúprosný. Je to pochopitelné, že v čele zástupů demonstrujících proti železnicím, byli staří formani. Tam, kde se mění politický řád, v čele nespokojených jsou přirozeně bývalí pohlaváři řádu starého, který se vymetá.

Víme, jak je to těžké přesvědčit přestárlého pohodlného a už dětinského pana radu, aby udělal místo mladým. Velmi se urazí a popadne ho hrozný strach o osud úřadu, který pouze on a nikdo jiný nedovede řídit. Ve skutečnosti nejde o obecné dobro, nýbrž o to, že pan rada se nerad loučí s mocí, ve které je veliké, podmanivé kouzlo.

To, co prožívají nyní malé státy střední Evropy, připomíná dávno odbytý zápas Zlína s drobnými obuvnickými dílnami. Je to už dlouhá řada: Rakousko, Československo, Albanie, Polsko, Estonsko, Lotyšsko, Litva. Tyto všechny státy a státečky dobrovolně nebo pod nátlakem připojují se k novým říším staré pevniny, poněvadž dohrály úlohu, pro kterou byly před dvaceti lety přivedeny k životu.

Letos po 15. březnu v českých zemích inženýr šel do své rýsovny, úředník do kanceláře, dělník ke svěráku, ženy za nákupem a děti do školy. Nakonec i vojáky se podařilo nějak upotřebit, ale nic se nedalo dělat s politiky profesionály, kteří nic užitečného pořádně nedovedou a kteří to, co uměli, od sebe odstrkují, poněvadž je jim hanba se k tomu vracet.

A tihle lidé, kteří by dnes musili začít v povolání, kterým dávno pohrdli, mají najednou hrozný strach o národ, jako onen zbytečný pan rada o svou kancelář. Děsí se nejbližších měsíců, a to všechno proto, že zítra se jich nikdo nebude na nic ptát, že zítra už nikoho nebudou moci balamutit, že zítra se před nimi už nikdo nebude třást.

Jako odstavený forman tvrdil, že na lidstvo se přižene veliká záhuba, začne-li jezdit vlakem, tak bývalí politikové z profese po českých krajích prohlašují, že český národ se řítí do záhuby, nebude-li usilovat o obnovení onoho řádu, v němž se těmto pánům tak rozkošně žilo.

Zde je hnízdo neklidu a ústředna, odkud se šíří zcela nesmyslné pověsti a odkud se vydávají pokyny k různým uličnictvím a dětským nezbednostem, které hlavně ženy velmi hřejí.

Paní Skutečnost, to je přísná učitelka. Nedávno jsem ji potkal na Václavském náměstí. Ukázala rákoskou k pomníku svatého Václava a řekla:

„Vidíš tu starou rozeklanost? Před lety u nás udával tón onen druh vlastenců, kteří o Božím Těle nesli baldachýn, kteří 6. července hřměli proti katolické církvi, kteří nadávali na Rakousko a kteří si mohli při tom nohy uběhat, aby se na ně císařský a královský pan okresní hejtman usmál. Byli proti Habsburkům, ale strašně toužili po titulu »dvorního dodavatele«. Dnes tito lidé vystávají u pomníku svatého Václava a při tom tam horují pro politiku jeho vraha Boleslava Ukrutného."

Paní Skutečnost měla pravdu, jako vždy. Proto je tak nenáviděna. Pravdou je, že ti, co postávají u pomníku českého světce, se vlastně modlí k jeho vrahu. A to všechno proto, že mezi částí českého lidu, která je citově zvlášť rozměklá — opět jsme u žen — stále šmejdí žrecové starého politického náboženství, kteří se snaží živit naděje, že se vrátí staré časy, kdy proháněli každého, kdo se jejich Perunu neklaněl.

Český lid je zdravý, schopný, ale při tom má vlastnosti dítěte, a těch se dá zneužít pro poťouchlosti. Když českému člověku řeknete, že v moderní zahraniční politice čáp nenosí děti, nýbrž že se tu všechno v bolestech rodí ze země a u nás z lůna střední Evro-

py, zavrtí hlavou. Když mu začnete tvrdit, že není žádný svatý Mikuláš, který dětičkám demokraticky zbožným naděluje a bezbožnou havěť nechá zmlátit čertem, děsně se na vás rozhněvá. Běda, když mu budete dokazovat, že Ježíšek „světového veřejného mínění" neexistuje a že politické stromky a houpací koně různých nadějí dodávají prohnaní obchodníci, pak se vám to české děcko se svaly přístavního nosiče rozeřve a nebude k utišení.

Tak mne napadlo, co by tomu řekla ona skupina Čechů a Češek, udržovaná v hypnotickém polosnu starými politickými kouzelníky, kdyby z tohoto mikrofonu se ozval hlas světce Václava, který se rozhodl v této těžké době promluvit k svému lidu. Dejme tomu, že by svatý Václav hovořil asi takto:

„Můj český lide! Co prožíváš nyní, prožívali také tvoji předkové se mnou před tisíci lety. My tehdy — jako vy dnes — octli jsme se vklíněni mezi dvěma světy a stáli jsme před osudovým rozhodnutím jít se Západem nebo s Východem, s křesťanstvím, anebo zůstat při pohanství. I když jsme byli na rozpacích kam se připojit, jedno bylo jisté: *Žádné třetí řešení nebylo.*

Část vlivných Čechů přijala křesťanství, ale při tom byla daleka toho, aby se smířila s praktickou politikou církve, která se opírala o meč německé Říše.

Češi byli rozpolceni. Jedna část, která stála za starými bohy pohanství, byla hotova všechno obětovat, tedy i celý národ. Tyto Čechy vedli staří žrecové Svantovíta a pokřtěná šlechta, která se nechtěla podřídit Říši, za kterou stála církev. Na východ od nás byla sta pohanských kmenů slovanských a mongolských bez vyšší autority morální i politické. Tyto kmeny byly nejednotné, svářily se neustále a navzájem hubily. Na západ od nás byla směs kmenů germánských a románských, které však ve vyšší celek

politický a morální slučovala autorita římské církve. A tato církev učila, že všichni lidé jsou si rovni, že člověk nežije jen pro sebe, nýbrž pro své bližní. Tato církev se především starala o snesitelnější život malého člověka, stavěla se mezi pána a poddaného jako ochránce slabých a bojovala proti otroctví.

Boj Čechů a ostatních Slovanů s Germány nebyl jen bojem kmenů mluvících různými jazyky, nýbrž byl to boj dvou společenských soustav. Byl to boj křesťanské revoluce, která malému člověku přiznávala duši, proti otrokářům. Za křížem s německými houfy šel chudák, vyzdvižený z dobytčí nicoty.

Proti Germánům nesoucím kříž, východní země nemohly postavit rovnocennou sílu vojenskou i mravní. Český lid proti dohodě s Němci štvali žrecové Svantovíta, kterým šlo o starou moc a autoritu. Při tom tyto žrece podporovali obchodníci s otroky, které kříž, osvobozující slabé, připravoval o veliké zisky. Tehdy v Praze byl největší středoevropský trh na otroky. Obchod s otroky byl v rukách Semitů a tak se stalo, že boj s křížem a německou Říší vedli kněží pohanského Svantovíta, z pozadí finančně podporovaní židovskými otrokáři.

Viděl jsem po marném boji s Jindřichem I., že Češi mají na vybranou, buď zahynout anebo se smířit s Říší a svár zaměnit upřímným přátelstvím. Na tento smír ovšem musili doplatit stoupenci Východu, zakuklení ctitelé Svantovíta a obchodníci s otroky.

Má úloha nebyla lehká, když jsem hlásal mír a spolupráci s Němci. Křesťané, kteří vývoji nerozuměli, pohanské kněžstvo a židovští otrokáři utvořili proti mně stranu, která na mne štvala v lidu tvrzením, že prodávám český národ německým králům do otroctví.

Podlehl jsem a se mnou strana, která viděla dále než za kopec starého obětiště. Nebyl jsem zavražděn

sám. Tehdy pobili všechny mé stoupence. V české zemi zvítězila orientace východní v čele s mým bratrem Boleslavem, který nechtěl s Němci smír, nýbrž boj. Při tom semitští handlíři s otroky, kteří podnikali přec daleké cesty a měli ve východních krajích známosti, Boleslava ujišťovali, že dostane pomoc pohanských Prusů, Varjagů, Poláků, Polabanů a i Maďarů.

Můj bratr Boleslav celých 14 let válčil s Němci, až nakonec přišel k mému poznatku, že s Říší se nedá úspěšně zápolit a že sliby pomoci, se kterými mu přišli židovští otrokáři, byly jen klamem a podvodem a že žrecové Svantovítovi jsou vlastně velikým škůdcem české země a jejího lidu.

Můj bratr Boleslav se smířil s Otou I. a potom se řízně po vojensku vypořádal s těmi, co ho ke zhoubné politice ponoukali. Společně s Otou I. táhl pak proti Maďarům a osvobodil, opřen o německou Říši, od Maďarů Moravu a Slovensko.

Můj dobrý lide český! Uč se ze svých dějin! Neopakuj chyby a pokusy mého bratra Boleslava! Nedrž se víry, která ničí pracujícího člověka a která pod obratnými hesly umožňuje chytrákům hromadit veliká bohatství bez práce. Smír s Němci přinese ti sílu, uspíší nový rozkvět českého genia, který zúrodní větší lány než je zem, na které se zrodil. Boj Němců se Slovany znamená především záhubu Čechů. Jen svornost a spolupráce Němců se Slovany zajistí světu veliký mír, povznese malého člověka a dá všem štěstí."

Je možné, že tato slova českého světce mnoho žreců současného Svantovíta a mnoho plutokratických otrokářů velice popudí. Bude po kytičkách, které se snášeli k jeho pomníku. Druhý den po přednášce mohl si svatý Václav vyzvednout v kanceláři Radiožurnálu tento anonymní dopis: „Pse — bral jsi před tisíci lety germánské hřivny, dnes bereš marky. Dej si pozor!

Pět agentů britské tajné služby dostalo rozkaz, aby tě odkrouhlo, kde tě stihnou, když by ses ještě jednou odvážil sestoupit na zem."

4.

Včerejšek proti zítřku.

(26. listopadu 1939)

Když západní demokracie vstoupily před 25 lety do války, představovaly nesporně státní útvary značné politické síly vnitřní. Jejich vedení bylo však velmi těžkopádné. Ztráty na území, lidech a čase, které je postihly, nahrazovala veliká bohatství koloniální.

Západní demokracie měly nespornou převahu nad státními útvary jako byly Rakousko-Uhersko, Rusko a Turecko. Český národ, který se snažil vysvobodit se z rakouského područí, hleděl k Západu jako k zemi zaslíbené, kde občan se těší velikým svobodám, kde práce je spravedlivě hodnocena a kde nevládne feudální tlak na půdě, který nechával sedláka zakrňovat, živořit.

Nevšimli jsme si ani, že západní demokracie po světové válce dávno prošly kulminačním bodem svého vývoje a že jde o stárnoucí svět, který nové už netvoří a který se spokojuje životem ušlechtilého, dobře vychovaného, ale opatrného skrblíka.

Střední Evropu ovládal tento stárnoucí svět úvěrovou politikou, kterou dovedl kácet nepohodlné vlády buď vnějším tlakem na jejich slabou hospodářskou kostru anebo vnitřními rozpory, jež v neposlušných státech živil dobře financovanou ideovou válkou. Bankovní domy Západu užívaly demokratických soustav ve středoevropských státech k prosazení svých obchodních cílů.

Počínaje Německem a konče Albanií celá střední Evropa byla zadlužena a poplatna Západu, jako karpatský horal židovskému krčmáři. Už za krise československo-německé roku 1938 vojáku nebylo jasno, jak jednou malé státy a svět vůbec se dostane z oné potopy dluhů, která se rozlila nezadržitelně po všech končinách, kde vládl starý liberalisticko-plutokratický řád. Zašlá Československé republika ukončila své druhé desítiletí života s 50 miliardami korun státního dluhu, který představoval její sedmiletý státní rozpočet. Zaměstnanec odkázaný na měsíční plat, byl by dávno na smetišti, kdyby měl dluh ve výši svého sedmiletého platu. Ale stát za takových podmínek měl stále důvěru v „lepší život". Mnoho se hubovalo na rozpočty armád, ale nikdo nikdy neupozornil, že položka státního dluhu vojenské rozpočty stále více a více přerůstá.

Hospodářská soustava představovaná západními demokraciemi nesloužila rozvoji a blahobytu lidstva, jak by to žádaly ideály humanitní demokracie, tolik na Západě vzývané, nýbrž v prvé řadě oné vedoucí vrstvě velikých věřitelů, kteří, kdy se jim zlíbí, zvyšují hodnotu peněz a snižují hodnotu práce.

H. G. Wells nemůže být přec viněn, že je reakcionářem. Víme však, že není s hospodářským řádem demokratického Západu spokojen. V jeho díle „Práce, blahobyt a štěstí lidstva" čteme: „... nečinní, trpní držitelé zlata jsou pány země. Za dnešních poměrů jsou dluhy veřejných svazků den po dni tíživější a bude velmi těžké je zaplatiti. Veškeré průmyslové podnikání bude zaškrceno a již z tohoto důvodu (jsou totiž ještě jiné) musí nastati trvalý postupný vzrůst nezaměstnanosti."

Západní demokracie, představované obrovským bankovním kapitálem, který si dovedl celý svět učinit poplatným, nebyly spokojeny, když Rusko neuznalo

zahraniční dluhy a začalo budovat svůj průmysl bez cizích půjček, jen z vlastní práce. Touto cestou se dalo také národně-sociální Německo. Nová hospodářská soustava totalitních států vymkla se prostě vlivu západního kapitálu a tím tyto státy získaly volnost politického manévru doma i za hranicemi. Osel Filipa Makedonského, který s pytlem zlata na zádech uměl přelézt sebevyšší hradby demokratických států, připoutaných k západní hospodářské soustavě, musil nyní bezradně přešlapovat u hranic států totalitních.

Byla tu možnost, jak zastavit vývoj, jak udusit nový hospodářský řád, který nechce spořit, nýbrž vyrábět, který nechce žít z úroků, nýbrž z práce, který nechce vykořisťovat práci, nýbrž odměňovat. Plán byl prostý: postavit nové Německo proti novému Rusku, jednu totalitu rozdrtit druhou a pak poraženému i vysílenému vítězi nabídnout hospodářskou pomoc, budou-li mít ovšem vlády, poslušné západních bankéřů.

Byl to omyl, když se někdo domníval, že přátelský pakt německo-ruský zajistí světu mír. Tento pakt znamenal především konec snu západních bank, že se jim bez vlastních obětí podaří likvidovat veliké nebezpečí, hrozící odumírajícímu hospodářskému řádu, který zastupují. Pakt německo-ruský znamenal pro střední Evropu mír, ale pro Západ jen válku. Starý světový řád plutokratické demokracie viděl, že válka je poslední možnost aby se zachránil před zánikem, a proto bezohledně, jako kdysi staré Kartago, sáhl po zbrani.

Účet německo-polský byl pouhou záminkou, jako v roce 1914 se našla záminka v porušení belgické neutrality.

Německo-ruská dohoda promítnutá do hospodářských představ západní věřitelské soustavy znamená vytlačení západního kapitálu ze střední a z východní Evropy, kde žije 400 milionů bělochů, kteří se mohli

v „demokratických" poměrech spolehlivě dřít na západní banky, jak se na ně nyní ještě dře 600 milionů Indů, Arabů, Maurů a černochů. Veliký trh se 400 miliony čínských poplatníků je také ztracen. Třeba chránit Ameriku, Afriku a Indii!

Britský námořník a politik Kenworthy už v roce 1926 napsal: „Anglie počítá v Evropě s Německem jako se spojencem proti Rusku. Japonsko v čele panasiatského hnutí ve spolku s Ruskem a s Německem, to je žluté nebezpečí. Tato moc je neporazitelná. Tomuto semknutí sil se musí zabránit, ať to stojí co stojí." Podle Kenworthyho rusko-britský spor je sporem největší moci námořní s největší mocí pevninovou. Spojí-li se dvě největší pevninové moci proti Anglii (tedy Německo s Ruskem), je, podle Kenworthyho, Anglie ztracena.

Boj nového Německa s Velikou Britanií je zápasem ustupujícího Západu s oživlým Východem — je to souboj kapitálu s prací, kde se ideálů demokracie užívá jako třpytného roucha k zastření chromých údů.*)

5.

Blokáda proti blokádě.

(13. ledna 1940)

Obyčejně se tvrdí, že minulost dobře pochopená dovoluje pravděpodobnou předpověď budoucnosti. Něco pravdy na tom je, ale jen v tom případě, nepřichází-li předpověď budoucnosti s tvrzením, že minulost se opakuje.

*) Obavy Kenworthyho byly správné. Pakt mezi Německem, Italií a Japonskem sjednaný 27. září 1940 je rozsudkem nad Anglií. Nebyl jsem v listopadu 1939 při citování Kenworthyho daleko od pravdy.

Když před čtvrt stoletím začala světová válka, devadesátosm procent vojenských odborníků a politiků bylo zajedno, že to bude válka krátká. Důvodů k tomu měli celou řadu. Předně poučení z historie. Poslední evropské války z let 1866 a 1870 a 71 byly krátké. Hospodářští odborníci se zaklínali, že moderní hospodářský život vylučuje dlouhou válku. Technici tvrdili, že smrtonosnost moderních zbraní přivodí rychlé tání velikých armád, a to že hlavně uspíší konec války.

Všechny tyto předpoklady, pokud mluvily za krátkou válku, byly nesprávné. Válka propočtěná oběma soupeřícími bloky svorně na tři měsíce trvala sedmnáctkrát déle.

V prvých čtyřech měsících operací armády všech válčících států byly zcela opotřebovány a musily se skoro od základu znovu postavit z pochodových formací. Za prvé čtyři měsíce války byly spotřebovány všechny zásoby střeliva, zhotovené v míru. Také peníze, původně určené pro válečné údobí, byly ty tam a přes to se dále válčilo s velikou tvrdošíjností ještě celé čtyři roky. Válčící státy našly nové cesty k doplňování armád mužstvem a materiálem a vymyslily nové zdroje na financování dlouhé války.

Německo, Rakousko-Uhersko, Francie, Rusko, Anglie, Belgie a Srbsko poslaly počátkem srpna roku 1914 do pole kolem 10 milionů mužů. Během prvých čtyř měsíců války z těchto 10 milionů vojáků bylo 8 milionů zabito, zajato a zraněno.

Ač prvé čtyři měsíce světové války byly velmi krvavé, přec nepřinesly žádné rozhodnutí. Nikdo totiž netušil, že moderní státy mají tak velikou životní sílu a že moderní technika tuto životní sílu nepodryla, nýbrž znásobila.

Když v minulém roce vzplanula válka německé Říše s Trojspolkem Polska, Francie a Anglie, opět se šlo pro rozum k historii, k historii nejmladší, k válce

světové. Poněvadž světová válka byla velmi dlouhá a její prvé údobí velmi krvavé, každý čekal, že spád operací a jejich ničivost v této válce ještě více stoupnou. Jestliže v roce 1914 během prvých čtyř měsíců na frontách zahynulo kolem 2 milionů vojáků, každý očekával, že tentokrát čtyři měsíce nahradí čtyři týdny. Mnoho se v posledních letech psalo o bleskové válce, o válce s plnou totalitní mobilisací, místo postupné mobilisace potenciální, jak jsme ji znali z války světové.

Něco z těchto předpokladů se splnilo. Během 18 dnů zanikl i se svou dvoumilionovou armádou polský stát. Německu se podařilo zbavit se války na dvě fronty s nepatrnými ztrátami na životech a na čase. Za světové války likvidace východní ruské fronty vyžádala si zhruba 1 milion německých životů a trvala 36 měsíců. Nyní likvidace východní polské fronty stála Říši jen 14.000 padlých a pohřešovaných a provedla se během 30 dnů, počítáme-li i kapitulaci Varšavy.

Na druhé straně jsme svědky čtyřměsíční nečinnosti na frontě západní. Francie s Anglií 3. září prohlásily, že jdou na pomoc Polsku. Jejich propaganda v prvých dvou týdnech války velmi mnohomluvně vykládala o veliké francouzské ofensivě proti německému západnímu valu. Německým úředním zprávám se nevěřilo, když tvrdily, že se tam nic neděje. Nedávno francouzský ministerský předseda doznal, že za tři a půl měsíce války padlo na frontě asi 1000 francouzských vojáků, zatím co ve válce světové za tutéž dobu ztratila Francie na 450.000 mrtvých.

Když v prvém týdnu války bylo zřejmé, že Polsko nebude dlouho odporovat, francouzské velení vzdalo se myšlenky na ofensivu, která by využila na Rýně nepřítomnosti hlavních německých sil, zasazených v Polsku.

V okamžiku, kdy Německo zdolalo Polsko, Francie stála čelem proti německé přesile. Britská pomoc na souši byla nepatrná. Zatím co za války světové tlak Ruska nutil německé velení k stále větším transportům vojsk na východ, za války nynější už v druhém týdnu bylo zřejmé, že hlavní záloha německého vrchního velení může být klidně odeslána na západ a že během dalších dvou týdnů tam za ní bude následovat valná část německých sil z Polska.

Za války světové, počínaje druhým měsícem, spojené síly francouzsko-britsko-belgické na západě byly větší sil německých. Převaha západních mocností zde stále rostla, poněvadž německé velení třetinou sil musilo pomáhat Rakousku proti Rusku. V roce 1916 na východní frontě měli Němci dokonce celé dvě pětiny všech svých sil.

Za světové války Německo mělo 67 milionů obyvatel. Poněvadž proti Rusku musilo trvale orientovat třetinu sil, znamenalo to, že proti Francii, Anglii a Belgii představovalo vlastně stát o 45 milionech obyvatel, tedy něco méně než Francie s Belgií dohromady.

Dnes může Německo užít všech svých sil proti Západu. Na okupaci Polska potřebuje pouze jednotky třetího řádu bez těžkých zbraní a letectva. Operačně to znamená, že proti Západu jsou obráceny dnes síly 80milionového německého národa a Říše o 110 milionech obyvatel. Rakousko-Uhersko společně s Německem měly v roce 1914 120 milionů obyvatel a na nepřátelích více o Rusko, Srbsko a Belgii, které měly bezmála 200 milionů obyvatel.

Neuděláme chybu tvrzením, že německá Říše dnes může vrhnout proti Západu dvakrát větší síly než v roce 1914. Při tom Anglie s Francií zůstaly právě tak silné, jako tehdy. Neodvážily-li se ofensivy dokud trval odpor Polska, tím méně po ní mohou sáhnout

Knihovna Vysoké školy politické a sociální v Praze

nyní. Proto se omezují na blokádu německého pobřeží.

Ale i tu je jiná situace. Dovedlo-li Německo zcela isolované na souši i na moři ve válce světové odolávat přes čtyři roky, pak dnes je v posici výhodnější, poněvadž má k východu otevřené cesty až do Číny a na Kamčatku.

Dnešní britská blokáda Německa a neutrálů, kteří by mu mohli prodávat, je mnohem bezohlednější, než za války světové, ale také německá reakce na tuto blokádu je mnohem tvrdší a účinnější, než na počátku světové války. Němci pomocí ponorek, min a letadel během 3 a půl měsíce války potopili nyní větší tonáž, než se jim podařilo potopit na počátku války světové za prvých 17 měsíců.

Ptá-li se nedočkavý čtenář německých zpráv vrchního velitelství, proč se nic neděje na frontách, je třeba ho upozornit, že západní fronta na souši není frontou celou, že to je pouze jižní křídlo fronty, táhnoucí se od švýcarských hranic přes Kanál podél východních břehů Anglie až po Shetlandské ostrovy. Těžiště operací leží nyní na severním křídle této fronty, tedy u břehů Anglie.

Odhadujeme-li společné ztráty Němců, Francouzů a Angličanů za prvé čtyři měsíce této války na západní frontě na 5000 životů, připadá z toho šest desetin na Anglii, tři desetiny na Francii a dvě desetiny na Německo. Zatím co britská pozemní armáda ve Francii zahálí, britské námořnictvo má poměrně značné ztráty.

Operace při britském východním břehu a v Atlantiku může nyní německý průmysl s mnohem větším úsilím podporovat než za světové války, kdy mu pozemní fronty odssávaly miliony tun železa a oceli. Na konci světové války německé loděnice spouštěly na moře 25 ponorek měsíčně, tedy pomalu jednu denně.

Podle prohlášení německých veřejných činitelů může nyní německý lodní průmysl ročně spustit na vodu 700 ponorek. To znamená dvě ponorky denně.

Proto na jaře můžeme být svědky těžkého boje Anglie s německou blokádou, která bude hrozit Britům hladem mnohem nebezpečněji, než jím britská blokáda ohrožuje Německo.

Dnešní válka se liší od světové také tím, že tentokrát hned od počátku se hledá rozhodnutí mezi dvěma hlavními soupeři — mezi Anglií a Německem. Manévrovacím prostorem pro toto rozhodnutí je moře.

6.

Co může přinést zítřek.

(16. února 1940)

Mnoho lidí si představuje, že tato válka Francie a Anglie proti Německu se podobá jako vejce vejci válce světové. To je malý omyl. Ve světové válce rozeznáváme tři údobí operací. V prvém, to byl rok 1914, válčící strany na sebe narazily s nedostatečnými silami. Rozhodnutí žádné nepadlo. Pak následovaly dlouhé tři roky příprav za války zákopové, kdy průmysly pracovaly na plné obrátky, kdy se sháněli spojenci a kdy vše co mělo ruce a nohy se posílalo do výcvikových táborů. Po tomto tříletém údobí příprav nadešlo poslední údobí, v němž se měly střetnout vystupňované síly obou stran ve srážce, která by přinesla rozhodnutí. Toto třetí údobí začalo právě před 22 lety, v únoru 1918, s přípravami k rozhodné jarní bitvě ve Francii, která se rozpoutala 21. března.

V této válce chybí prvé údobí marného plýtvání silami z roku 1914. Válka Západu s Německem začala vlastně údobím druhým, údobím příprav pro rozhod-

nou srážku, začala zákopovou válkou, která v několika dnech trvá už půl roku. Za tu dobu obě strany provedly přípravy pro jarní polní tažení, které může být rozhodující, jako jarní tažení v roce 1918 na Západě. Zkušenosti z války světové nesou plody. Nač se ve světové válce potřebovalo 40 měsíců, na to v této válce stačilo 6 měsíců.

Válka světová se dělí na tři údobí. Tato válka bude mít údobí dvě. Podle slov Vůdce a říšského kancléře vstupujeme nyní do druhého a rozhodujícího údobí. Proto nemůžeme jaro 1940 srovnávat s jarem 1915, nýbrž s jarem 1918.

Řekl jsem, že je to malý omyl, když si někdo představuje, že máme před sebou desku, na které je nahrána válka světová. V rozhodném údobí před jarem 1918 nestály Francie s Anglií na západě osamocené jako nyní. Tehdy už rok byla Amerika jejich spojencem a kromě Ameriky dalších 25 států a národů, které zatím vyhlásily Německu válku. Rakousko mělo co dělat s Italií. Pouze Turecko s Bulharskem na Balkáně a v Blízkém orientě poutalo něco sil britsko-francouzských a tím na západě ulehčovaly Německu.

Když koncem března 1918 německé velení zahájilo velikou ofensivu proti švu, na kterém se stýkala křídla armád britských a francouzských, stálo proti 195 divisím německým 187 divisí nepřátelských, z nichž bylo 105 divisí francouzských, 60 britských, 12 belgických, 8 amerických a 2 portugalské. Německý úder byl tak drtivý, že vrchní velitel francouzských armád maršál Pétain připravoval už rozkaz k ústupu na Paříž, aby Angličany ponechal osudu.

Francouzský maršál Joffre v těchto pohnutých hodinách naléhal v Americe na vládu, aby co nejrychleji poslala do Evropy všechna vojska, která jen trochu vojensky vyhlížela, jinak že je konec s Francií a s nadějemi na vítězství.

Na jaře 1918 útočila proti franko-britským opevněním německá vojska velmi opotřebovaná a decimovaná. V německém týlu byla veliká nouze, ani vojsko nebylo zvlášť valně zásobováno. Čtvrtý rok války se chýlil ke konci. A přes to Němci zalomcovali s Francouzi a Angličany velmi povážlivě. Pouze rychlá americká pomoc během dalších tří měsíců bojů dovolila, že se Francouzi a Angličané vzpamatovali. Až když v červenci 1918 bylo ve Francii 25 amerických divisí, mohlo se říci, že nebezpečí porážky je zažehnáno.

Na jaře 1918 Němci útočili na západě, když po tříletém boji zdolali na východě Rusko, a to něco stálo.

Na jaře 1940 Německo není unaveno tříletou válkou s Ruskem. Měsíční válka s Polskem byla jen operativním výletem, krátkým bojovým cvičením.

Tentokrát Francie s Anglií nemají za spojence 26 států jako na jaře 1918. Chybí jim 20 divisí amerických a belgických, britská armáda nečítá jako v roce 1918 šedesát divisí. Německé velení nepotřebuje nechávat proti Rusku 40 divisí jako v roce 1918. Zato přátelské Rusko poutá v Malé Asii a v Indii mnohem větší koloniální síly francouzsko-britské, než kolik jich v roce 1918 poutalo churavé, rozložené Turecko.

Jestliže na jaře 1918 na západě stály proti sobě skoro stejné síly, dík obsáhlejší mobilisaci Anglie a pomoci Ameriky, *dnes tam je zřejmá převaha německá.* Když na jaře 1918 při rovnováze sil se Francouzové s Angličany nemohli odvážit ofensivy proti německým liniím, jak by se jí mohli odvážit na jaře 1940? Vrchní velení západních demokracií je prostě rádo, že je rádo. Válečná rada, která zasedala v Paříži 5. února, měla plnou hlavu starostí s jarní bouří, která se může rozpoutat nad Francií a která může být mnohem hroznější než bouře na jaře 1918.

Vrchní velení západních demokracií se tedy připravuje k obraně na západě. Ale západní tisk a rozhlas vytrubují do světa, že je třeba něco podniknout také proti Rusku. V roce 1918, za pomoci asi tří čtvrtin světa, Francie s Anglií chvěly se před německým útokem. Dnes jim nepomáhá nikdo a přes to se tváří, jako kdyby měly sto chutí roztřískat také Rusko, které je rozhodně silnější než Francie v materiálu i v počtu vojáků.

Křik, který se tropí se sliby pomoci Finsku připadá nám nějak povědomý. Finy čeká stejný osud jako naše česká vojska v letech 1918—19 na Sibiři. Tehdy nás milí západní přátelé naštvali do boje proti rudé armádě a slibovali při tom hory doly, hlavně, že pošlou vojáky. Sliby se slibovaly a blázni se radovali, na Sibiři v roce 1918 i v Praze za dvacet let později.

Šeptanda roznáší, že generál Weygand se svou armádou co nevidět se dá na pochod k severu. Obsadí Baku a s ním že se zmocní celého ruského naftového bohatství. Ruské traktory nebudou mít pak pohonné hmoty, bez traktorů se neobdělají v Rusku pole. Konec zemědělských prací v Rusku je počátek hladu v Německu i v Rusku. Z hladu přijdou revoluce a z revolucí rozkouskování Německa a Ruska na sto drobných států.

Nechtěl bych být nyní v kůži generála Weyganda, který se právě vrací z Egypta, kde si prohlížel končiny velmi daleké od ruských hranic a velmi blízké hranici italské.

Povyk, který tropí západní propaganda s pomocí Finsku a s Weygandovou armádou v Syrii není ničím jiným, než hřmotem, který má krýt ústup a přípravy k defensivě. Západ navenek hrozí, ale v šeru kabinetů vysílají se úpěnlivé prosby nejen k Pánu Bohu, nýbrž i ke všem možným neutrálům a před těmi je třeba řinčet zbrojí, aby měli chuť do dobrodružství.

Než řeky odnesou ledy a než ztvrdne trochu půda po jarním tání, uplyne několik týdnů. Do té doby objede hlavní města válčících států americký státní podsekretář, kterého tam tyto dny poslal president Roosevelt. Americký státní podsekretář zajisté nejede do Evropy slíbit Francii a Anglii pomoc.

Tato válka, kterou Západ vyhlásil Německu 3. září minulého roku, mohla by být velmi rychle skoncována, kdyby se Francie s Anglií přestaly starat o osud 6 milionů Židů ve střední Evropě, pro které ve skutečnosti byla tato válka scénována.*)

7.

Oklamaní Finové.

(4. dubna 1940)

Třináctého března v 11 hodin dopoledne na rusko-finské frontě s obou stran polnice nařizovaly zastavení paleb. Skončila válka zahájená 30. listopadu, která trvala 104 dny. Skončila kapitulací poraženého Finska. V tomto nerovném boji po hrdinském odporu byly přijaty Finskem horší podmínky, než jaké mu sovětská vláda nabízela v úpravě hranic před vzplanutím konfliktu.

To, že se Finsko odvážilo odporovat Rusku, mělo zajisté v pozadí nějakou naději, že boj dá lepší mír, než kapitulace bez boje. Kdyby bylo Finsko v listopadu minulého roku čekalo, že mu nikdo na pomoc nepřispěchá, že tři měsíce mu bude pomáháno ze Zá-

*) S rozdělením válečných údobí jsem měl pravdu, jak ukázaly události z května a června. Mise amerického státního podsekretáře v únoru byla bezvýsledná, poněvadž nové Německo si bylo vědomo své naprosté převahy, a Anglie s Francií stále ještě nevěděly, jak jsou vlastně zchátralé.

padu jen sliby a sloupcovými projevy účasti v tisku, zajisté že by si bylo tuto hroznou válku ušetřilo. Finsku nebyl školou osud Polska. O ruské rudé armádě se toho tolik špatného povídalo, že malý statečný národ věřil, že při pořádné zahraniční pomoci odolá. Dokud Rusko bylo spojencem Francie, tisk na Západě vychvaloval jeho brannou moc. Jakmile se Rusové rozhodli pro spolupráci s německou Říší, tentýž západní tisk začal vykládat o sovětském Rusku jako o rachotině, která se po pořádném kopanci rozletí. Nechyběly hlasy, které připouštěly, že Finové mohou obsadit i Leningrad, když se jim ze Západu trochu pomůže materiálem a dobrovolníky.

Finsko plnilo přesně své povinnosti k Západu, ono jediné ze všech států zaplatilo své válečné dluhy Americe. Spoléhalo proto na Ameriku, na Společnost národů, na Anglii a Francii, odkud bylo ponoukáno k odporu. Při tom západní vojenští odborníci tvrdili, že finská opevnění jsou nedobytná. Připočetla-li se k tomu nehostinost severního kraje, pokročilá roční doba — válka vzplanula v zimě — špatné pozorovací podmínky, poněvadž na jihu Finska den trval čtyři hodiny a na severu počátkem prosince nastala už polární noc, která skončila až v polovině ledna — to všechno dávalo naději, že ruský nápor v zimě se nedostane s místa a na jaře, až tak v dubnu, kdy pro válečné operace budou podmínky, dávno už dojde pomoc přátel ze Západu. Vzpomeňme jen, co se tehdy nadělalo hluku s Weygandovou armádou v Syrii, kterou západní žurnalisté posílali na Kavkaz k obsazení ruských naftových polí.

Finsko bylo o čtvrtinu větší než Italie, ale při tom nemělo ani desetinu obyvatel Italie. Necelé čtyři miliony Finů žily hlavně v západní části země při baltickém pobřeží. S Ruskem mělo Finsko společnou hranici asi 1600 kilometrů, která na jihu byla přerušena

velikým Ladožským jezerem. Mezi Ladožským jezerem a baltickým břehem tato hranice tvořila 60 až 80 kilometrů širokou Karelskou šíji. Pouze po této šíji vedly dvě trati spojující Rusko s Finskem. Na východ a na sever od Ladožského jezera hranice rusko-finská neměla žádnou společnou železnici ani pořádnou silnici. Na ruské straně podél této hranice skoro rovnoběžně vede murmaňská magistrála, která spojuje severní Rusko s nezamrzajícím přístavem Ledového moře, s Murmaňskem. Murmaňská dráha přibližovala se místy k finské hranici na 60 km, ale v celku byla od ní vzdálena asi 150 km, tedy na pět denních vojenských pochodů.

Při vší dnešní motorisaci a mechanisaci na zemi a ve vzduchu, za velikých vojenských operací stále hlavní úlohu hrají komunikace. V tom směru nejvýhodnějším úsekem rusko-finské hranice pro ruské operace byla právě Karelská šíje, bezprostředně nad Leningradem. Murmaňská dráha mohla sloužit za zásobovací tepnu menších operačních skupin, které by se pokoušely vniknout na finské území od východu. Z Murmaňska mohli Rusové také podniknout námořní výpravu proti finskému přístavu Petsamo, zřídit si v něm zásobovací základnu a odtud postupovat do Finska ze severu.

S cizinou mělo Finsko spojení jednak železnicí přes Švédsko, podél Botnického zálivu přes město Tornea a potom mořem. Ale moře hned v prvém měsíci války zamrzlo. Vzduchem mohla býti Finsku dodávána jediné letadla.

Ve východní Evropě v životě národů pralesy s jezery a močály hrály podobnou úlohu jako ve střední a západní Evropě hory, hlavně za války. Ve Finsku jezera zabírají 10% území, tedy asi 40.000 čtverečních kilometrů. To je rozloha Protektorátu. Tato je-

zera jsou navzájem spojena vodními toky, místy tak prudkými, že ani v nejtužší zimě nezamrzají.

Ruské zimní tažení do Finska se proto může zcela dobře srovnat se zimním tažením některé velmoci na příklad do Švýcar, ale s tím rozdílem, že den bude při tom trvat jen 2—4 hodiny.

Kdyby bývala válka vzplanula v teplých měsících, pak pro ruské velení bylo nejvýhodnější postupovat s většími silami do severního Finska a odříznout je od Norska a Švédska. Ve směru od Uchty na Uleaborg při baltickém pobřeží bylo Finsko široké jen necelých 200 kilometrů. Tuto operaci znemožnila roční doba a hlavně sněhové bouře při 30 a 40stupňovém mrazu.

Na severu chránily Finsko mráz s polární nocí a na jihu, kde byly dobré komunikační možnosti, zřídili Finové celou soustavu moderních opevnění na Karelské šíji a na sever od Ladožského jezera. Podle finského maršála Mannerheima dostala tato opevnění jméno, ale ve skutečnosti je navrhl belgický generál, inženýr Badoux. Mannerheimova linie byla postavena 30 až 40 km na sever od rusko-finské hranice, aby se k obraně využilo co nejvíce jezer a vodních toků, z nichž hlavními byly řeka Taipale a jezero Suvanto.

Finsko mělo v míru armádu asi 20.000 mužů, rozdělenou do 3 pěších divisí a jedné jezdecké brigády. Tato armáda měla asi 200 děl a 150 letadel. Finsko mělo také malé válečné loďstvo asi o 30 jednotkách. Z toho význam měly dva monitory a 5 ponorek. Když válka vzplanula, finské velení postavilo do pole asi 10 divisí, z nichž některé byly neúplně vyzbrojeny. Celkem bylo povoláno ve Finsku do zbraně přes 300.000 mužů, tedy bezmála desetina všeho obyvatelstva. Tato vojska byla rozdělena ve tři armády. Jižní armáda byla postavena do Mannerheimovy linie na Karelské šíji a čítala 3 divise. Východní armáda na-

stoupila severně Ladožského jezera, aby chránila Mannerheimovu linii proti obchvatu ze severovýchodu. Tato východní finská armáda čítala asi 2 divise. Konečně tu byla severní finská armáda, která měla znemožnit, aby Rusové přeštípli finský „vosí pás", 200 km široký, a tak hlavní finské území neodřízli od Skandinavie. V této severní armádě byly spíše menší oddíly bez těžkého příslušenství vyšších taktických jednotek. Tyto oddíly vydaly asi za divisi. Zbývající 4 divise ponechávalo si finské velení jako strategickou zálohu.

Rusové proti Finsku zmobilisovali vojenský obvod leningradský a vypravili do pole armádu asi 500.000 mužů, v níž bylo 14 divisí pěších a 4 divise pancéřové. Tyto síly byly rozděleny asi takto: Proti jižní finské armádě na Karelské šíji nastoupilo 6 divisí pěších a 2 pancéřové, proti východní finské armádě 5 divisí pěších a 2 pancéřové. Proti severní finské armádě různé menší operační skupiny v síle asi 2 divisí, z nichž asi brigáda obsadila z moře finský přístav Petsamo.

Už 2. prosince dostali se Rusové do těsného dotyku s Mannerheimovou linií a 6. prosince, po silné dělostřelecké přípravě, zahájili na ni útok v úseku řeky Taipale. Sněhová bouře a tuhý odpor Finů zastavily vlny ruských tanků. Ve dnech 18. a 19. prosince ruské velení obnovilo útok na Karelské šíji a proti finským opevněním nasadilo několik set tanků. Ale ani tentokrát se nepodařilo prolomit. Ruské patnácticentimetrové houfnice byly slabé. Proti finským opevněním bylo třeba větších ráží a zvláštní taktiky, která zdolává moderní opevnění jinými cestami, než jak se drtila za války světové opevnění polní. A tak 22. prosince se na Mannerheimově linii s obou stran přešlo k posiční válce.

Zatím ruská vojska, postupující severně Ladožského jezera, dostala se do prostoru Suistimo, ležícího 50 km hluboko na finské půdě při nejsevernějším výběžku Ladožského jezera. Ruská skupina, postupující od Uchty přes „vosí pás" na Uleaborg, už 10. prosince pronikla na západ o 70 km a skupina, postupující od Kandalakši na Torneo, 14. prosince byla 140 km hluboko ve Finsku a tím jen 150 km vzdálena od baltického břehu. Obě tyto skupiny zastavily mráz a bouře.

Přístav Petsamo obsadili Rusové 7. prosince a 21. prosince pronikli odtud až k pohoří Suala Saari, které leží 180 km jižně od Petsamo. Zde zastavil Rusy finský protiútok. A tak po 22. prosinci se už nic podstatného na finských frontách nestalo až do 6. února, kdy Rusové začali znovu lomcovat Mannerheimovou linií na Karelské šíji. Tentokrát si z prvých pokusů prosincových vzali poučení a zpracovávali už finská opevnění důkladně těžkým dělostřelectvem.

Když se k této ruské ofensivě schylovalo a ve Finsku se ozývaly hlasy, že boj je beznadějný, v britské sněmovně byl učiněn na Chamberlaina dotaz, zda ví, že Finsko potřebuje pomoc nejméně 70.000 mužů a 400 letadel. Rusové totiž zatím nadělali svými nálety ve finských městech veliké škody. Pomoc ze západu ovšem nepřišla. A tak po desítidenním úporném útoku se podařilo Rusům 16. února vniknout do pásma finských opevnění. Tehdy maršál Mannerheim obrátil se k armádě bojem vysílené s prohlášením, že „zahraniční pomoc je v dostatečném množství na cestě". Finský voják se tedy bil dále. Rusové drtili západní křídlo finských opevnění a pronikali den za dnem hlouběji ve směru na Viborg. Finové pokoušeli se o odvetné útoky, ale ruský nápor nezastavili.

Když Finové na začátku března projevili ochotu jednat o mír, Rusové už prorazili Mannerheimovu

linii. Narychlo budovaná obranná polní postavení za touto linií, mající chrániti přístupy na západ, byla také dobyta. Rusové se prostě octli ve volném poli. Finové byli u konce se svými silami.

Bili se dobře. Třetina zmobilisovaných padla nebo byla raněna. Třicet tisíc padlých a 60.000 raněných pro malý finský národ byla podobná ztráta, jako kdyby Francie přišla o 400.000 padlých a 700.000 raněných. Hmotné škody jsou těžké. Dvacet let bude Finsko pracovat, aby je zahladilo. Ale na Západě lichváři jsou spokojeni. Bude opět komu půjčovat na nelidský úrok. Bude opět v kom pěstovat zášť a zárodek nové války, na které by zbrojaři zas nějaký ten desetník vydělali.

8.

Zápas o zítřek.

(10. května 1940)

Kdo se postaví ke zdi chrámu tak, že ji rukama ohmatává, nevidí stavbu. Dívá se pouze na několik oprýskaných kamenů, pokrytých místy zelenavou plísní, na škvíry mezi kvádry, ve kterých se uhnízdili broučci, pavouci a žížaly. Dojem z chrámu, který máme na dosah ruky, nebude proto valný.

Architektura kamene a architektura doby potřebují odstup, aby se dala správně vychutnat krása tvarů stavby, aby se u veliké doby pochopil smysl jejího vývoje. Pokud dobu ohmatáváme prsty a dokud v jejích skulinách šťouráme dřívkem, dotud nám zůstane mnoho skryto z celku a jeho souvislostí. Nepostihneme smysl dějů, které prožíváme.

Filosof Ortega ve „Vzpouře davů“ napsal: „Pro výrobce jantarových špiček je svět v úpadku, proto-

že se dnes už téměř z jantarových špiček nekouří." S některými politickými a hospodářskými názory je to dnes jako s těmi jantarovými špičkami. Derviši těchto stydnoucích idejí jsou přirozeně smutni a není divu, že společně s výrobci jantarových špiček opakují, že svět, který odmítá jejich zboží, nemůže potkat nic dobrého.

Nikdo nebude upírat, že feudalismus se svou vojensko-lenní soustavou politicko-hospodářskou zachránil Evropu před zdivočením, po rozkladu starořímské říše.

Když feudalismus degeneroval, nahradil ho plutokratický liberalismus. Dnes plutokratický liberalismus je u konce svého vývoje. Jeho hlava ještě čile pracuje, ale údy jsou už ztuhlé.

Přelidněná Evropa hledá cesty, jak zajistit čtvrtému stavu pracujících budoucnost. Francouzská revoluce postavila vedle stavu šlechtického a duchovního, jako rovnocenného podílníka na správě státu měšťáka, který záhy v politice i v hospodářství zatlačil šlechtice a duchovního na místa podřadná.

Tento zpohodlnělý měšťák bojuje dnes proti dělnictvu hlav a rukou podobně, jako před více než 150 lety proti měšťákovi bojoval aristokrat. Při tom jsou rozmařilému měšťáku pro tento boj všechny prostředky dobré. Kupuje dělnický tisk, povolává předáky dělnictva do vlády, kde nemají žádnou moc, ale kde se mravně ruinují. Neoblomné posazuje do vězení.

To všechno už nepomáhalo, poněvadž odumírající hospodářská soustava vysazovala stále více a více pracovníků na dlažbu. Proto se hledalo východisko ve válce, která se z pozadí připravovala mezi socialistickými státy Německem, Ruskem a Italií, ve které by se vydělalo na dodávkách a úvěrech. Při tom se lidu pracujícímu vykládalo, že v těchto třech zemích vládne černá reakce, která dělníka zotročila.

Když se mluví a píše o starořecké demokracii, vždy se při tom zapomíná, že řecká demokracie svou civilisaci a kulturu postavila na bezprávném otroku, který se na panského demokrata dřel. Byla to demokracie *vedoucí vrstvy,* která v celém státě představovala oligarchii, vládu menšiny nad většinou.

Vykládá-li se o západní demokracii, zapomíná se při tom, že tato demokracie žije z práce bezprávných barevných národů, jako kdysi řecká demokracie žila z práce otroků. Bezprávní barevní národové v rámci říší západních demokracií jsou na podobném kulturním a civilisačním stupni, na jakém byl v carském samodržavném Rusku mužik. Patentovaní západní demokraté proto ve svých koloniích s oblibou udržují při životě staré domácí panovníky, v Indii maharadži a v Maroku sultána i s jejich kastou lenivých velmožů. Polekali se Japonska, které po odstranění samurajské feudální vlády od roku 1867 přeskočilo z hlubokého středověku do nejmodernějšího novověku a během padesáti let prodělalo vývoj Evropy posledních pěti století. Co kdyby touto cestou šli za Japonci ostatní národové Asie a Afriky? Co by pak zbylo z koloniální říše britské a francouzské? Proto západní demokracie musí nedemokraticky a tvrdě tisknout barevné národy, aby jim nesvitlo a aby se nezbavili svých pánů.

Plutokrat, který vytlačil od moci feudála, bojuje proti socialistovi. Moc peněz, která porazila moc půdy, brání se dnes proti moci práce. Aby vlastní pracující lid neprozřel, šíří se na Západě o nacismu a fašismu podobné báchorky, jaké se rozšiřovaly na počátku novověku o reformaci. Kacíř bylo hrozné slovo. Za kacíře socialismu jsou dnes prohlašováni právě ti, co socialismus učinili hybnou silou lidského vývoje, zatím co tak zvaní pravověrní socialisté ze socialismu

v západních demokraciích udělali suknici, do které zabalili plutokratickou nahotu, aby nepohoršovala a nebudila hněv vykořisťovaných a ponižovaných.

Milí posluchači, znáte zajisté historii apoštola Pavla, který jako Šavel pronásledoval křesťanství, poněvadž je pořádně neznal. Takových Šavlů, kteří nemohou být Pavly, poněvadž neznají pravou podstatu myšlenek, proti kterým povykují, je mezi námi celá řada.

Za uváženou stojí, proč německý národní socialismus a italský fašismus nebyly vystřídány jinými, jak se na Západě tvrdí, pokrokovějšími politickými soustavami? Léta letoucí se oběma těmto režimům prorokuje konec stejně jako socialistickému režimu v Rusku. A právě z Ruska víme, jak dopadl Leninův pokus s cizím kapitalismem za údobí Nepu, jak se říkalo nové hospodářské soustavě, která chtěla dělat s kapitalismem kompromisy. Kdyby se byl tento pokus včas nezlikvidoval, hrozilo, že místo pracujícího lidu pánem revolučního Ruska se staly americký dolar, britská libra a francouzský frank.

Dobré valuty v rukách západních penězoměnců představovaly armády neúprosných duchů, které neslyšitelně, ale pevně obsazují prostory, kam by se voják se zbraní nikdy neprobil.

Po světové válce cizí kapitál vtrhl do střední a východní Evropy. Spoutal Německo, Italii a přes dvacet drobných států, které vznikly na rozvalinách Rakousko-Uherska a turecké Říše. Od Severního mysu až po Perský záliv zlaté štáby zmobilisovaly práci 250 milionů zchudlých a mladých národů a udělaly z nich nevolnické dlužníky.

Jho západních půjček a investic začaly ze sebe setřásat nejprve státy veliké, socialisticky vyspělé. Prvé vystrnadilo za hranice cizí kapitál stalinovské Rusko a učinilo ze zahraničního obchodu bedlivě stře-

žený státní monopol. Co tu tehdy bylo smíchu a předpovědí o krachu ruských opatření. Po Rusku se obořily proti západním plutokratům Německo s Italií. Společný tlak těchto protikapitalistických a socialistických států vypudil nakonec západní penězoměnce z valné části střední Evropy.

Kdo chce posuzovat architekturu chrámu ze vzdálenosti jednoho metru, mnoho toho neuvidí a proto mnoho také nemá právo vykládat. Tupá živočišná příroda, která se ve skulinách kvádrů mohutné stavby zachytila, přiživila a ukryla, nepatří k chrámu. Něco podobného je dnes s velikým sociálním procesem, který se odehrává ve střední a východní Evropě a který začíná zachvacovat kolonie západních plutokratů.

Výrobci jantarových špiček a derviši vyšeptalých politických věr tvrdí, že svět vedený třemi odvážnými dělníky jde vstříc zkáze. To říkali před sto lety majitelé dostavníků, když se začínalo jezdit ve vlacích. To říká každý, komu přestávají hrát, poněvadž pro takové lidi a pro takové soustavy je tento svět opravdu světem zapadajícím.

Na výrobce jantarových špiček a na derviše odumírajících představ není třeba se zlobit. Nechme je vykládat, ale nepouštějme je k dětem, které nedovedou rozeznat tichého pomatence od roztržitého učence, které nevycítí, kde blud se rozchází se skutečností.

Jsme svědky větší doby, než byla léta války světové. Dnes se bojuje o novou úpravu lidské společnosti a o nové uspořádání světa. Měřítkem práv tu nebudou tuny zlata uložené v podzemních pevnostech bank, nýbrž výkony rukou milionů ve prospěch obecného dobra. Socialismus razil zásadu: Kdo nepracuje, ať nejí. Co platí o zbohatlých jedincích, musí platit také o národech, které žijí na větší úrovni jen proto, že se na ně dřou sta milionů barevných otroků.

Dnes teče krev na frontách. Starý svět se brání, nechce dobrovolně vyklidit pole mladým, chudým, ale pracovitým národům. Plutokraté bojují se socialisty. Při tom plutokraté nesou před sebou prapory s hesly svobody, jako kdysi nesli křižáci kříž proti těm, kteří chtěli opravdu křesťansky žít.

Německý voják, který padl nyní v Norsku někde za polárním kruhem, nepoložil svůj život jen za silné Německo, nýbrž také za lepší budoucnost pracujících na celém světě. Tak, jako se po válkách veliké Francouzské revoluce už nevrátily paruky a nevolnictví, tak po této válce veliké socialistické revoluce německé nevrátí se k moci zlato a internacionální plutokraté, kteří se schovávají za hesla demokracie a národních svobod, jako se feudální kořistníci skrývali za hesla věrných synů církve a za milého Pána Boha. Nevrátí se staré předsudky o vybrané vedoucí vrstvě a o černém davu. Nevrátí se také útlak, kterému byl vydán v demokraciích chudý inteligent, dělník a sedlák.

Je třeba trochu odstoupit od stěn stavby dnešní veliké doby. Je třeba přestat tyto stěny ohmatávat jen rukama, jako slepci. Je třeba zapomenout na naše osobní bolesti a zklamání. Je třeba, abychom si uvědomili, že jsme šli s řádem, který se zakukluje, aby z kapitalistické žravé ponravy se zrodil motýl lepšího, radostnějšího života.

Je třeba, aby se ze Šavlů stali Pavlové. Je třeba, jak to před patnácti lety Masaryk radil, *vystihnout směr vývoje světa.* Jinak stále budeme nabírat vodu řešetem.

Od Sahary přes Středozemní moře, podél Alp, Rýnu a západních skandinavských břehů stojí nyní přední stráže probuzeného světa, obrácené čelem k Západu a za nimi jeden a půl miliardy obyvatel staré pevniny, kteří se dosud dřeli na bankéře z Londýna a z Paříže. Jsou to desítky a sta národů a kmenů, kterým západ-

ní demokracie ve východní Evropě, v Asii a v Africe odpírají možnost vlastního, silného a tvořivého vývoje, jaký prodělalo na příklad Japonsko.

I Němci dnes vidí, že tím, že zvedli rukavici, kterou jim hodili v minulém roce západní plutokraté, dali do pohybu lavinu, jež nabaluje více problémů, než se původně čekalo. Na polském a norském tažení se ukázalo, jak chatrné jsou nohy britského mamuta, který za posledního čtvrt století prohospodařil všechny své mravní fondy a zůstal daleko za dobou.

Milí posluchači, vím, že mnozí z vás mi opět pošlou nepodepsané dopisy s tvrdou kritikou mého dnešního postoje. Než si však sednete ke psaní, dovolte, abych vám řekl toto. Jsem přesvědčen od podzimku 1938, kdy nás západní lichváři zradili, že jejich vliv jednou provždy byl ze střední Evropy odstraněn a že tuto válku za žádných podmínek nevyhrají. Mohl jsem klidně také odejít na Západ a dnes sedět v Paříži za mnohem lepších podmínek, než žiji zde. Známe osud ruské emigrace, podobný je osud emigrace italské a německé. Stejný osud čeká také emigraci českou, která mi hrozí v rozhlase smrtí.

Nehněvám se na ni. Až jednou tato bouře utichne a my tu ve střední Evropě dáme se do díla, které českému lidu umožní, aby uplatnil své vynikající schopnosti, zapomene se na dnešní zloby.

9.

Zdolané Holandsko.

(14. května 1940)

Desátého května za svítání překročila německá branná moc hranice Holandska, Belgie a Lucemburska, aby předešla vojska francouzská a britská, která

se chystala zesílit spojenecké armády belgickou a holandskou, obrácené jako předvoj Západu čelem proti Německu.

Anglie řadu století dbala, aby ústí Rýna a veliká flanderská nížina, která se kolem něho rozestírá, nebyly v rukou žádné evropské velmoci. Na vídeňském kongresu podařilo se jí z těchto končin vypudit nejen Francii, nýbrž i Rakousko, když se zasadila o zřízení království Nizozemského, jež zahrnovalo území dnešní Belgie, Holandska a Lucemburska.

Anglie věděla, proč to dělá. Z těchto končin je nejblíže k jejím břehům, proto tyto končiny byly, co historii známe, shromaždištěm vojsk, která se přeplavovala do Anglie. Stačí vzpomenout Římanů a Normanů.

Neutralita nizozemských států Belgie a Holandska, stále Anglií tak slavnostně zdůrazňovaná, měla držet v uctivé vzdálenosti od Anglie především německou Říši, dále měla bránit vniknutí Francie do Severního moře a konečně umožňovat Anglii hospodářskou kontrolu nad největšími severomořskými přístavy jako byly Antverpy, Rotterdam a Amsterdam, přes něž směřoval zámořský obchod do střední a východní Evropy.

Společná hranice Lucemburska, Belgie a Holandska s Německem měří 700 km, ale přímka spojující při německých hranicích jižní cíp Lucemburska s holandským pobřežím u ústí Emsy, měří 450 km. A to je šířka sestavy německých branných sil, které se 10. května daly na pochod k západu.

Hned v prvých dvou dnech operací pronikla německá vojska severním Holandskem až k Zuiderskému jezeru u Harlingen. Ve středním Holandsku vzdušnou cestou obsadila 10. května jih Rotterdamu. Už 13. května došlo k spojení německé posádky rotterdamské s vlastními vojsky, která prolomila ho-

landské obranné postavení na řece Ijssele. Tím se zkrátila fronta německého postupu ze 450 na 330 km.

Poněvadž podle zprávy německého vrchního velitelství 13. května byl v Tilburgu zajat holandský štáb i s generálem, postoupila tedy německá vojska po přechody Mosy západně Duisburgu 80 km hluboko do holandského území. Spojíme-li Tilburg s Rotterdamem a Rotterdam s jižním pobřežím Zuiderského jezera, dostaneme území, které v Holandsku na západ od této spojnice už 13. května bylo pod německou mocí.

V Belgii prvé čtyři dny operací končily obsazením Lutychu a přechodem Albertova kanálu severozápadně Hasselt. Poněvadž německé vrchní velitelství hlásí, že německá vojska postupují po severním břehu Mosy přes Lutych na západ a že u Saint Trond došlo k srážce německých pancéřových jednotek s nepřátelskými tanky, můžeme si zhruba vyznačit, kam v severní Belgii postoupila německá vojska. Spojíme Tilburg v jižním Holandsku se Saint Tronden, který leží 35 km severozápadně Lutychu a od Saint Trondu sestoupíme k Mose západně Lutychu, máme tak německou frontu v severní Belgii, která zřetelně ukazuje, že se Němcům podařilo prolomit opevnění severních belgických hranic mezi Antverpami a Lutychem a vyvrátit východní pilíř tohoto opevnění, který představoval Lutych.

V jižní Belgii podařilo se německým vojskům přinutit k ústupu francouzská vojska na západním břehu Ourthy, která teče od jihu na sever a u Lutychu se vlévá do Mosy. Poněvadž Lucembursko bylo obsazeno a německá vojska z Lucemburska jsou na postupu do jižní Belgie, můžeme si na konci čtvrtého dne operací vytyčit frontu, kterou 13. května večer dosáhla německá vojska. Začíná na jihu u západních hranic Lucemburska. Odtud směřuje k severu s malým odklo-

nem na západ přes Saint Trond na Tilburg a odtud k ústí Rýnu. Holandské území na severozápad od Rotterdamu a Zuiderského jezera je na souši odříznuto od Belgie.

Holandsko, Belgie a Lucembursko měří 67.000 km². Mapa, na které jsme si zanesli nové fronty, prozrazuje, že koncem čtvrtého dne operací Němci obsadili v nizozemských třech státech asi 35 až 40 tisíc km². Nejdůležitější při tom je, že určitá místa z tohoto území mají veliký operační význam pro další chod války. Obsazení Harlingen a Rotterdamu na holandském západním pobřeží neznemožňuje jen, aby Anglie těchto prostorů použila k vylodění vojsk a k vybudování základen. Nyní se *ochrana severozápadního Německa proti vzdušným útokům z pevniny posunula až k ústí Rýna* a horní tok řeky Ourthy v jižní Belgii, tedy na vzdálenost 250 km od ústí Emsy k jihozápadu. Dříve britská letadla z jihovýchodních břehů Anglie volila pravidelně cestu přes severní Holandsko. Dnes těmto letadlům na čáře Harlingen—Rotterdam bude v cestě německá protiletecká obrana stihaček a děl 120 až 150 km na západ od německé hranice. Nad Berlin bylo nejblíže ze severního Alsaska, asi 600 km, od britských břehů 800 km, ale ze severovýchodního Holandska jen 400 km. Ze západních německých hranic do 10. května měli Němci nad Londýn 400 km. Nyní z Rotterdamu tam mají jen 300 km a k východním břehům Anglie jen 180 km.

Ještě více vynikne význam obsazení severního a středního Holandska ve válce námořní. Do 10. května německé ponorky měly základny jen na německém pobřeží ve vzdálenosti 500 km od ústí Temže. Obsazením ústí Rýna přiblíží se německé ponorkové základny k ústí Temže na 200 km.

Německé letecké a ponorkové základny u holandského pobřeží zavírají vchod do Severního moře z Kanálu la Manche. Kleště, do kterých západní plutokracie chtěly sevřít severozápadní Německo ze států skandinavských a nizozemských, německá strategie silou rozevřela a otočila je proti východním břehům Anglie.

Proražení belgického opevněného pásma mezi Antverpami a Lutychem a vyvrácení Lutychu má veliký význam pro vývoj dalších operací ve střední a západní Belgii. Německá vojska, která nyní postupují severně Mosy ve směru na Brusel, neblíží se pouze k severní hranici Francie, nýbrž i k jihovýchodním břehům Anglie. Veliké předmostí, které do nedávna tvořily nizozemské státy před ústím Temže na evropské pevnině, je velmi ohroženo a s ním i spoje mezi Anglií a kontinentem.

Po proražení belgické obrany mezi Antverpami a Lutychem stojí Němcům v cestě ještě slabší opevnění mezi Antverpami a Namurem, který tvoří severní křídlo francouzských opevnění podél střední a horní Mosy. Zatím co si zde o tom vykládáme, německé předvoje, jak se zdá, navázaly už dotyk s touto linií, která leží 100 km na západ od belgicko-německé hranice.

Při zprávách o rychlém pádu těžkých opevnění kolem Lutychu vzpomněli jsme si mimoděk na naše těžká opevnění podobného druhu na staré hranici Čech a Moravy, o kterých tvrdili francouzští odborníci, že jsou nedobytná a že budou celé týdny odolávat německému tlaku od severu. Stále vidíme jasněji, že v září 1938 nás chránila Prozřetelnost a v březnu 1939 moudrost našeho presidenta Háchy před dnešními zkušenostmi Belgie a Holandska.

10.

Osmý den ofensivy na Západě.

(18. května 1940)

Mezi Antverpami a švýcarskou hranicí rozpoutala se bitva, ve které se rozhodne o vítězi a poraženém v této válce. Není to po prvé, co belgicko-holandské Nizozemí se stalo deskou, do které meč ryl zákon vývoje Evropy a oněch končin, které spolu s Evropou představovaly svět.

Obsazení Bruselu, Antverp a průlom Maginotovy linie mezi Maubeuge a Carignanem ukazují, že německý tlak nepolevil a že francouzsko-britské severní křídlo podpírající Belgičany ani zdaleka nemá tu odolnost, která se od něho očekávala. Německá vojska postupují stále blíže k frontě Paříž—Londýn. Tím, že německé pancéřové jednotky vnikly do Maginotovy linie jižně od Maubeuge a že překročily Mosu pod Sedanem, octly se ve znamenité tankové chodbě, kterou tvoří prostor mezi řekami Oisou a Aisnou.

Dobytí území směrem k důležitým místům u nepřátel má především veliký význam pro leteckou zbraň. Tak jako pěchota dobývá pozorovatelny pro své dělostřelectvo, tak pozemní síly dobývají nové základny pro letectvo. Z Bruselu mají dnes německá letadla nad Londýn jen 320 km. Přenášení leteckých základen na západ končilo v Holandsku obsazením pobřeží. Německá vojska však mají před sebou pláně západní Belgie a severní Francie, na kterých se dají získávat prostory pro nové letecké základny, z nichž by se důkladně přervalo námořní spojení mezi Francií a Anglií.

Na jaře 1918 chtěl Ludendorff svou ofensivou rozrazit od sebe armády francouzskou a britskou. Britskou chtěl zahnat do moře a francouzskou zatlačit

jihu pod Paříž. Tehdy mu nestačily síly. Proti Německu stály čtyři velmoci: Anglie, Francie, Italie a Spojené státy. Rakousko nestačilo na Italii a v poraženém Rusku bylo třeba značných okupačních sil.

Dnešní Německo, mnohem silnější hospodářsky i politicky než v roce 1918, stojí jen proti dvěma velmocem, majíc po boku spojeneckou Italii a přátelské Rusko. V roce 1918 část německých sil poutaly Rusko s Italií. Dnes je to obráceně. Rusko s Italií poutají část sil francouzsko-britských v Malé Asii, v Africe a na francouzsko-italské hranici.

Za světové války Francie mohla všechny své síly domácí i koloniální obrátit proti Německu. Dnes musí držet velkou armádu v Syrii, druhou v Tunisu a třetí na hranici italské v Alpách. Přátelský postoj Italie a Ruska ulehčuje Německu potud, že Francie asi jednu čtvrtinu svých sil musí ponechávat v nečinnosti daleko od bitevního pole, kde dnes zraje rozhodnutí. Podobné je to i s Anglií, která nemohla z Indie dovézt žádné větší síly, poněvadž je potřebuje proti Rusku u severních hranic Indie a v Iraku. Jednotky australské a novozélandské musila ponechat v Syrii a v Egyptě proti Italii. Poněvadž hrozí, že Němci nakonec vzdušnou cestou přistanou v Anglii, nemůže britské velení ostrovy zbavit všech vyšších jednotek, jak se to mohlo odvážit za války světové. Nebezpečí od německého letectva značně ztěžuje také manévrování velikými pozemními silami přes moře mezi britskými a francouzskými břehy. Anglie nebyla s to, aby k veliké bitvě v západní Belgii a v severní Francii vyslala co největší síly. Jak se zdá, nakonec přec jen hrozné břemeno německé ofensivy svalí se jediné na bedra francouzského vojáka mateřské země. Mluví pro to i jiné známky. V boji motorů a v boji s motory a proti motorům nemůže se osvědčit příslušník

zaostalých koloniálních národů z říší západních nepřátel.

Není dobré podceňovat nepřítele. Francouz i Angličan, jsou-li dobře vycvičeni, jsou velmi dobří vojáci, jak ukázali ve válce světové. To, co se však nyní odehrává v západní Belgii a mezi Oisou a Aisnou na území francouzském, velmi nám připomíná prohranou pohraniční bitvu mezi 21. a 24. srpnem 1914.

Nepodařilo-li se spojeným francouzsko-britským silám, rozmnoženým o belgickou armádu, zadržet německý nápor na čáře Antverpy—Namur—Sedan a nepodařilo-li se Francouzům zastavit Němce před Maginotovou linií mezi Sambrou a Aisnou, pak můžeme bez obavy, že budeme obviněni z optimismu, hovořit o tom, že ve dnech mezi 15. a 17. květnem prohrály západní mocnosti velikou bitvu pohraniční. Dnes není ve hře jen belgické a severofrancouzské pobřeží, nýbrž také přístupy na Paříž od severovýchodu.

V roce 1914 po pohraniční bitvě, která se odehrála mezi 21. a 24. srpnem, následovala mezi 5. a 12. zářím bitva na Marně. Historie má tu špatnou vlastnost, že se nerada opakuje, ale tu dobrou stránku, že postižený si z ní vezme poučení.

Prozatím tažení v Polsku, v Norsku, a to, co víme o nynějším tažení v Holandsku a Belgii, ukázala zcela zřetelně, jak pevně a obratně dovede německé vrchní velení upotřebovat své síly na pevnině, na moři a ve vzduchu. Snad pouze za Moltka staršího pracoval tak bezvadně německý generální štáb, jak ho vidíme při práci nyní. Když se schylovalo k válce mezi Pruskem a Francií v roce 1870, vojenští odborníci na celém světě prorokovali, že to bude s Němci zlé, poněvadž proti nim stojí zkušení maršálové francouzští, vykovaní v koloniálních válkách, v tažení krymském a boji v Italii. Poněvadž Moltke vedl válku s Rakouskem roku 1866 proti všem pravidlům tehdej-

ší teorie, pokládalo se jeho vítězství nad Rakouskem za hru zlé náhody, která horšímu vojevůdci přičarovala nezasloužené vítězství. Veliká zásluha na vítězství u Hradce Králové se přičítala pruským puškám zadovkám. Proto, když si francouzská armáda před válkou s Pruskem pořídila ještě lepší zadovky než měli Němci, myslila si, že se svými zkušenými maršály není k poražení.

Ukázalo se, že staré zkušenosti a dobrá technika nemohou stát vedle sebe *bez nové válečné teorie*. Co byla v roce 1870 Francouzům platna lepší puška a i kulomety, když této nové technice nepřizpůsobili formy boje. Něco podobného vidíme také v dnešní válce. Západní hlavní štáby se polekaly německých padákových myslivců a letecké pěchoty. Z projevu francouzského ministerského předsedy o boji s německými jednotkami, které se spouštějí v nepřátelském týlu ze vzduchu a které dovedou umlčet ta nejmocnější opevnění, hovoří především děs. Němci našli nové způsoby boje, nové prostředky na zdolání těžkých tvrzí v několika hodinách a proto jediné východisko vidí páni v Paříži a v Londýně v tom, postavit vojáky, kteří tyto nové prostředky obsluhují a kteří podle nové taktiky bojují, na roveň dravé zvěři, mimo zákon.

Ne pouze to, že se včera Němcům podařilo prolomit linii Antverpy—Namur—Sedan, utvrzuje mne ve víře, že západní penězoměnci prohrají. Nýbrž také to, že stále více a více se množí zřetelné známky strachu, který zachvacuje na Západě všechny pochybné vrstvy i s jejich mnohohlavými válečnými radami.

Síla bývá tvrdá, ale slabost je ukrutná, bestiální. Západní propaganda, která do nedávna měla jen slova pohrdání pro německou organisaci hospodářskou a pro německé vojenské síly a vedení, přišla

dnes o svůj klid. Soptí, jako sípá nepřítel, kterého jsme sevřeli v zápěstích a přitlačili ke zdi.

Znovu opakuji, že není dobré podceňovat protivníka, ale je spravedlivé, podtrhneme-li určité skutečnosti, které jeho slabost prozrazují. Před touto válkou Anglie ovládala Severní moře i jeho neněmecké břehy ve Skandinavii a v nizozemských státech, poněvadž tyto státy byly na Anglii velmi závislé. Norsko dělalo Anglii špeditéra na moři svým velikým obchodním loďstvem, Dánsko zásobovalo Anglii potravinami, Holandsko poslouchalo Anglii za to, že mu před Japonci chránila jeho přebohaté kolonie a Belgie za to, že měla z milosti Anglie africké Kongo. Dnes v Severním moři stojí proti sobě jen dvě velmoci: Anglie a Německo, které vyhnalo britské agenty ze Skandinavie a z Nizozemí. Dnes od ústí Šeldy až po polární kruh jsou břehy Severního moře a Atlantiku pod německou ochranou a současně jsou tyto břehy německými základnami proti Anglii, kterou svírají jako v kleštích. Nyní si představme, že *v dohledné době německé letecké základny budou rozestaveny podél Kanálu La Manche.* Co bude z britských přístavů na východním pobřeží?

Nedávno mi jeden známý německý žurnalista a znalec východu řekl. Jste-li nováčkem v lovu slonů, velmi často se dopustíte chyby. Střelíte na slona. Máte vědomí, že jste dobře mířil, ale slon utíká dále a na jeho stopě jsou jen slabá tratoliště krve. Sledujete ji deset i více kilometrů a jste-li nezkušený, myslíte si, že jste zvíře jen lehce zranil. A to je právě chyba. Za zasaženým slonem se musí dlouho jít, třeba třicet kilometrů. Vidíte ho klusat a tak se vám zdá, že je s ním všechno v pořádku. Ale náhle, aniž by se zastavil, aniž by jevil známky nějaké malátnosti, aniž by se zapotácel, slon se rázem zřítí a pojde. Podobné to bude s Anglií.

Na otázku, kdy tento plutokratický tlustokožec dostal smrtelnou ránu od Vůdce německého národa, je odpověď velmi zřetelná. Bylo to v Mnichově v září 1938, kdy nás britská šelma prodala v domnění, že jí za to zůstanou německé kolonie a že Německo se porve s Ruskem.

Jsem žádostivý na to, kolik Angličanů se zúčastní dnes veliké bitvy v Belgii a v severní Francii. Čím méně jich bude, tím hroznější bude bouře, která zachvátí Anglii, až si evropští národové řeknou navzájem do očí, kdo způsobil tyto všechny nesváry. Pak nastane chvíle, kdy si britský dělník také udělá pořádek ve své zemi. A ta chvíle není daleká.*)

11.

Němci u britského Kanálu.

(22. května 1940)

Stroje německých tankových sborů 20. května pronikly podél řeky Sommy až na francouzské pobřeží. Jejich posádka otevřela horní poklop v tanku a dívala se do dálky nad mořem. Od ústí Sommy je k nejbližšímu bodu pobřeží Anglie jen 160 km. A právě proti místu, kde německé tankové jednotky dospěly k pobřeží Kanálu La Manche leží městečko Hastings, kde roku 1066 Vilém Normanský porazil anglosaského krále Harolda II. Zde přistali Normané a odtud začali pochod ostrovem, kterého se zmocnili na dlouhá staletí.

Jen 160 km na severozápad od ústí Sommy leží Hastings a od Sommy na severovýchod shlukují se

*) Už dva dny poté, co jsem tuto přednášku pronesl, německé tanky byly u ústí Sommy při Kanálu proti britským břehům.

v poděšeném klubku armády belgická, anglická a francouzské severní křídlo, které Němci odřízli od ostatní francouzské fronty.

Dnes už je zcela zřetelná myšlenka manévru německých sil, které za úsvitu 10. května vyrazily na zemi a ve vzduchu proti hranicím Belgie, Holandska a Lucemburska. Hovořilo se o silném německém severním křídlu, které přes jižní Holandsko a severní Belgii pronikne do severní Francie a bude opakovat rozsáhlý obchvat podle plánu generála Schlieffena z roku 1905. Tento Schlieffenův plán použili Němci v roce 1914 s tím rozdílem, že neprošli jižním Holandskem.

V prvých dnech letošních květnových operací v Belgii a v Holandsku také se čekalo, že hlavní německé síly propochodují branou mezi Mosou a pobřežím, jejíž veřeje tvoří pevnosti Namur a Antverpy, a že jádro německých sil projde Bruselem.

Skutečnost byla jiná. Německé velení čekalo, až se stromy v pohoří Eifel a v Ardenách pokryjí listím. To jsou končiny jižní Belgie, Lucemburska a západního břehu Rýna na sever od Mosely. Tento kraj připomíná velmi naši Českomoravskou vysočinu. Má málo komunikací a je řídce obydlen. Pod koruny lesních stromů této končiny na německé straně ukryly se postupně masy německých tankových sborů, které postupovaly za prvým útočným sledem vyšších jednotek, podobně vybavených jako ty, které postupovaly dále na sever na Lutych a do Holandska. Teprve když se tomuto útočnému sledu podařilo proniknout jižní Belgií a překročit Mosu mezi Namurem a Sedanem, vyrazily německé těžké tankové sbory proti Maginotově linii, překročily ji v úseku mezi Maubeuge, Sedanem a Montmédy. Od německé hranice je k francouzské pevnosti Maubeuge 150 km, k Sedanu 90 km. Německé sbory, které procházely

jižní Belgií jižně čáry Lutych—Namur—Maubeuge, musily na svém severním křídle velmi si pospíšit, když už osmý den operací byla tato čára prodloužené Maginotovy linie v šířce sto kilometrů proražena. To bylo 17. května a poté den za dnem jasněji se vyjadřuje německý manévr. Německé těžké tankové sbory, podporované masami letectva útočícího střemhlav, rozlily se v prostoru mezi řekami Oisou a Aisnou*) a daly se na pochod směrem k západu na St. Quentin, Péronne, do končin tak známých ze zákopové války v letech 1915 až 1918, kde vznikaly sveřepé boje. V desátém dnu operací německé tankové sbory byly už na horní Sommě za Péronnem v nezadržitelném postupu na západ.

Nechtělo se to prostě věřit. Když pak vrchní velitelství branné moci 21. května oznámilo, že v jedenáctém dnu operací německé tankové jednotky obsadily Arras a Amiens a že vstoupily do přístavního města Abbeville — nedůvěřivý obdiv proměnil se v ohromení.

Ze světové války víme, že Ludendorffovi za jeho jarní ofensivy, vedené od St. Quentinu na Amiens a Arras, nepodařilo se v roce 1918 dosáhnout těchto míst, ač byla od fronty vzdálena jen 60 a 10 km. Od Abbevillu u Kanálu La Manche až po východní hranici Belgie, odkud německá ofensiva vyrazila, je v přímé čáře 330 km. Poněvadž Němci dosáhli severofrancouzského pobřeží jedenáctý den operací, postupovali s bojem rychlostí 30 km za den a při tom zdolali pásmo belgických opevnění při východní hranici, belgická opevnění na řece Ourthe, belgická opevnění mezi Sedanem a Namurem a konečně francouzskou Maginotovu linii mezi Sedanem a Maubeuge. Němci musili

*) Na „tankovou chodbu" mezi těmito řekami jsem upozornil v přednášce z 18. května.

v těchto jedenácti dnech na směru svého hlavního náporu prolomit čtyři pásma opevnění a překročit čtyři řeky: Ourthu, Mosu, Oisu a Sommu.

Podle dnešní zprávy vrchního velení jednotky, které pronikly podél severního břehu Sommy k moři, obrátily se čelem na sever a postoupily směrem k Montreuil sur Mer, který leží 40 km na sever od Abbevillu a na St. Pol, který leží 55 km severně od Amiensu.

V severní Francii vznikly nyní dvě fronty. Jedna v západní Belgii a ve francouzských Flandrech, kde jsou obklíčeny armády severního křídla západních spojenců na území, které měří 10.000 km². Druhá fronta je obrácena na jih a vede podél Sommy na Chemin des Dames, horní Aisnu a Montmédy, ležící u nejjižnějšího cípu belgické hranice. Francouzské území, které v posledních pěti dnech Němci obsadili a na kterém rozdrtili 9. francouzskou armádu, měří 20.000 km², tedy právě tolik, co drželi v severní Francii za války světové od podzimku 1914 do léta 1918.

Nyní nastává údobí, kdy nepřátelské armády, uzavřené v západní Belgii a ve francouzských Flandrech, budou se pokoušet prorazit obklíčení. Opakuje se historie bojů v Polsku okolo Kutna, kde německé velení obklíčilo patnáct polských divisí, které se také pokoušely o průlom do různých stran.

V roce 1914, po porážce v pohraniční bitvě, podařilo se armádám francouzským i armádě belgické vyklouznout z čelistí německého obchvatu. Tentokrát pohraniční bitva končí úplným zničením severního křídla a středu fronty, která začínala u jižních hranic Lucemburska a končila u severních břehů Holandska. Holandská armáda, čítající kolem 300.000 mužů, kapitulovala 5. den operací, 10. den operací bylo zajato 110.000 Francouzů, Belgičanů a Angličanů. Nyní je,

podle italských odhadů, odříznuto a k pobřeží přitlačováno asi 800.000 mužů. I když tato cifra by byla příliš vysoká, jedno je jisté: spojené armády Francie, Anglie, Belgie a Holandska byly prolomeny a jejich ztráty dnes činí kolem půl milionu na zajatcích. Ztráty na zajatcích, které utrpěl nepřítel, představují velikou mezeru a novou převahu Němců nad zbývající nepřátelskou frontou.

Kde jsou znamenití francouzští generálové, kde je vzorně pracující francouzský generální štáb? Jsou na svých místech a skřípou zuby. Znovu se ukazuje stará pravda, že odumírající politický a hospodářský řád provází značný rozklad mravní, a pak tu ani ten nejgeniálnější vůdce nemůže zastavit kolo osudu. Hannibal dovedl vítězit, ale nakonec neodvrátil porážku Kartaga, které představovalo ve starověku podobnou hospodářsko-politickou společnost, jakou jsou dnes penězoměnci, řídící osudy národů britského a francouzského.

Nové Německo pod vedením Adolfa Hitlera zalomcovalo se starou kapitalistickou rachotinou na západě. Jako Německo se ukázalo silnější než celý svět předpokládal, tak se ukázaly země západních penězoměnců slabší, než jak o sobě tvrdily.

Kdo je vinen tragedií Západu? Myslím, že národ francouzský i národ britský mají co děkovat za kaši, do které si nyní sedly, lidem velice chytrým a úspěšně paktujícím v míru, lidem zbabělým a vždy nešťastně zasahujícím do věcí států, v době, kdy hovoří děla. Tito lidé měli odvahu válku vyvolat, ale odjakživa jim chyběla odvaha války vést. Tenký rapír plutokratické chytrosti se v těchto dnech prostě zlomil o těžký německý meč, který je třeba držet v obou rukou.

Bilance devítiměsíční války je tato: Čtyři národové poražení a velikou ztrátou krve zesláblí svým strhaným zrakem pátrají po škůdci, který je hnal

proti německému meči. Jsou to: Poláci, Norové, Holanďané a Belgičané. Pátý národ ještě odolává a ustupuje. To jsou Francouzové. Není daleká doba, kdy také britský národ se zeptá, kdo vlastně vyvolal tento soudný den.

12.

Klepe se na britská vrata.

(25. května 1940)

Během dvou týdnů operací objevily se německé tanky na francouzském břehu proti Britským ostrovům. S německými tanky přišly do těchto končin německé rychlé čluny s ponorkami a německé těžké letectvo. Bombardování Doveru německým letectvem 22. května představuje prvé tvrdší zaklepání na vrata Anglie.

V Londýně je ovšem zděšení, Maginotova linie selhala, ač se přec podařilo před tím poštvat na Němce 50 divisí polských, 6 divisí norských, 15 divisí holandských a 20 divisí belgických. Polsko, Norsko, Holandsko a Belgie měly celkem 56 milionů obyvatel, tedy více než Britské ostrovy, více než Francie, a přec i s Francií a s Angličany nezastavili německý postup k pobřeží, odkud je nyní pomalu, co by kamenem hodil, do Anglie.

Tyto dny jsme četli, že Churchill se stal neomezeným diktátorem Anglie a že disponuje životy i majetkem všech britských občanů, jako kdysi Džingischán nebo Tamerlán. Aby to bylo poněkud stravitelné poděšeným obyvatelům Anglie, tlumočil jim tuto skutečnost zástupce dělnictva, major Attlee. Prvým činem nového diktátora Britanie bylo, že dal zatknout všechny své politické odpůrce, kteří byli individuali-

tami, a ponechal si za pomocníky ze svých odpůrců ty, kteří představují bezvýrazné tváře, jako právě onen major Attlee.

Zatčen byl přirozeně také Sir Oswald Mosley, vůdce protidemokratické socialistické oposice, kterému pro jednoduchost říkali fašista. A tu si vzpomínám, že jsem o tomto Siru Oswaldu Mosleyi něco zajímavého před lety četl v obsáhlém díle Wellsově, nazvaném „Práce, blahobyt a štěstí lidstva". Vytáhl jsem si je z přihrádky a čtu Wellsova slova: „Nedávno došla nepatrná skupina členů dolní sněmovny (mezi nimi i Sir Oswald Mosley a Maxton) k přesvědčení, že hospodářský stav Velké Britanie vyžaduje některých neodkladných opatření, a vypočetla, jak dlouho by trvalo, než by tyto zákony byly odhlasovány dolní a horní sněmovnou. Po pečlivém šetření a úvaze došli k závěru, že by to trvalo nejméně deset let, než by tato naprosto naléhavá opatření mohla být projednána a odhlasována parlamentem."

Wells, jak víme, není člověk hloupý, podobně jako Shaw. Víme, že Wells doporučoval bombardovat německá nechráněná města. Viděl v tom spolehlivý prostředek, jak se v Německu vyvolá revoluce a jak se pak britsko-francouzským silám bez velikých ztrát umožní obsadit Berlin. Na rozdíl od Wellse Shaw prohlašuje tuto válku za těžký omyl Anglie a doporučoval dohodu s Němci. Wells i Shaw patří k jedné skupině politického smýšlení. Oba jsou socialisté, Shaw, který si nezatloukl hlavu obrovskými vědomostmi jako Wells, pozoruje dnešek a přichází k závěru, že demokracie odumírají. Wells, který stále se ohlíží do minulosti, také cítí, že dnešní řád nevyhovuje, ale při tom se děsí revoluce, jako se třese člověk nervově slabý před operací slepého střeva. Wellsovi, jako mnohým českým státníkům, veliké vědomosti byly barikádou na cestě k poznání skutečnosti. Pro toho, kdo

vidí v demokracii seschlou a lakomou stařenu, není zajímavější četby, než právě Wellsovo dílo „Práce, blahobyt a štěstí lidstva". Co se tu vykládá o nemožnosti dnešního řádu hospodářského, politického i morálního a přec tu nenajdeme jeden dobrý podnět k nápravě. Je to pochopitelné. Wells patří k fabiánským socialistům, kteří hlásají nerevoluční, *administrativní socialismus,* a kteří věří, že se dá uskutečnit evolucí. Zakladatelé tohoto socialismu nezahynuli proto na popravišti, nýbrž Sydney Webb se stal lordem Passfieldem a Sydney Oliver lordem Oliverem.

Není pravda, že v Anglii není dost lidí, kteří vidí chod dějin v jeho pravém světle, ale z těch vidoucích jen nepatrný počet jednotlivců je schopen zasáhnout činem ve prospěch malého člověka. Spíše se najde tvrdý, odvážný muž mezi těžkými britskými plutokraty, jak vidíme dnes na Churchillovi, který, aby zachránil proděravělou starou loď kapitalismu, hodí přes palubu demokracii a „svatá práva" osobní svobody, na která byl Angličan tak hrdý.

Opatření, která nyní učinili v Anglii ve vnitřní politice a v hospodářství, připomínají nám ve svém hysterickém spěchu mobilisaci osob a jmění ve starém Kartagu, když Scipio se octl před branami. Ženy si stříhaly vlasy, aby bylo z čeho dělat tětivy k lukům. Ale bylo pozdě. Překotná obětavost ve chvíli, kdy už se nedá nic vyhrát, velmi připomíná člověka, který se jen brání smrti. Jde-li o život, obětujeme nakonec statky. Šlo-li o ideály, bylo na to statků škoda. To je bilance britské politiky, která nyní končí tím, že německá branná moc se usadila u Kanálu proti britským břehům a že Anglie se dala spoutat diktaturou.

Nepotřebujeme být vášnivými straníky totalitního socialismu, abychom viděli, co obrovité síly ukázal v Německu a co ubohosti na sebe prozradily západní plutokracie.

Peníze západní politiky neobstály před německým železem. Ale to nejsme ještě u konce. Už světová válka potvrdila, že veliké státy poražené v poli v zápětí se rozkládají doma, že v nich neodvratně vzplane revoluce. To vědí také plutokratičtí kapitánové na Západě a proto si včas opatřili diktátorské moci, ne aby nad Německem zvítězili, nýbrž aby až Německo nad nimi zvítězí, mohli doma krvavě zkrušit nespokojeného malého člověka.

Když byla Francie dobrodružného Napoleona III. v roce 1870 poražena, nová republikánská vláda musila potlačit v Paříži komunu. Tehdy prohlásil prvý president třetí republiky Thiers: „Republika bude konservativní anebo vůbec nebude." Něco podobného čeká poraženou Anglii, až začne vyjednávat o mír.

Anglii nehrozí dnes pouze porážka vojenská, ztráta kolonií a zánik jako světové moci. Anglii hrozí doma revoluce, jako každé velmoci, která prohrála válku, která lehkomyslně a poťouchle hrála s životy jiných států a která zneužila naivní víry malého člověka v demokracii.

Pumy, které 22. května dopadly na Dover, nepředstavují pouze klepání, kterým oznamuje německá branná moc svůj příchod na britské ostrovy. To je také prvá rána, která zaduněla ve vnitřním klidu Britské říše. Britský střední občan snášel vládu konservativců a jejich agentů, poněvadž si myslil, že tato vláda mu konec konců zajišťuje spokojený život potud, že na něm nepožaduje vojenskou službu a že jeho zem uchraňuje běd války. Dnes se ukázalo, že ani to ani ono už vládnoucí plutokraté nedovedou, že k tomu nemají sil. A tu přijde hodina zúčtování, kdy k britskému malému člověku se přidá pracující střední vrstva, aby se konečně zbavili vydřiduchů.

Až Němci zasednou pevně na severním francouzském pobřeží, až jejich námořnictvo společně s letec-

tvem utáhne šroub blokády, až britské přístavy se stanou nepoužitelnými a až z Anglie utečou do Kanady dnešní vládnoucí rody, pak budeme svědky podobného obrazu, jaký v roce 1871 poskytovala po porážce u Sedanu obležená Paříž.

Dnešek žije ve větších rozměrech. Budeme svědky obleženého ostrova, který má dvacetkrát více obyvatel, než měla v letech 1870—71 obležená Paříž.

Ať si říká kdo chce co chce, je spravedlnost, která trestá podlost a zradu a tato spravedlnost dívá se nyní do oken britských státníků, kteří zvykli si hrát s evropskými státy jako s neživými kartami, kterým na tom nezáleželo, co potká Čechy, Slováky, Poláky, Nory, Dány, Holanďany, Belgičany, Indy, Araby, dají-li se do jejich služeb ve jménu lidských ideálů. Tato spravedlnost oplatí všechny křivé přísahy, všechny ty nepoctivé a nedodržené sliby pomoci.*)

13.

Ve Flandřích bitva dohořívá.

(29. května 1940)

Když 21. května vrchní velitelství branné moci oznámilo, že na Západě tankové sbory došly k ústí Sommy, zjistili jsme pomocí kružítka, že od 10. května za 11 dní, při denním postupu 30 km, německé armády musily proti jižní Francii vybudovat podél Sommy a Aisny novou frontu 400 km dlouhou, která by navazovala na Mosele na staré německé severozápadní křídlo u lucemburské hranice. Tato fronta, kde se mohou zřídit jen lehká polní opevnění, musila

*) Koncem května jsem nebyl daleko od pravdy, když jsem hovořil o Anglii jako o obležené pevnosti, odkud budou utíkat boháči na druhou stranu oceánu.

odolávat tak dlouho, dokud se nepodaří na belgické frontě zdolat obkličované armády belgickou, britskou a francouzské armády 1., 7. a zbytek 9.

Po obsazení Abbevillu u ústí Sommy 21. května od jižní fronty na Sommě u Péronnu, ke Cambrai a Arrasu, kde stála německá vojska čelem proti severu, je jen 40 km. Proto si voják kladl otázku. Dostane německé velení do tohoto úzkého průlomového koridoru dostatek jednotek, aby zabránilo sbíhavým útokům nepřítele, který se určitě pokusí mezi Péronnem a Arrasem o spojení s armádami belgické fronty a o odříznutí německých jednotek, které pronikly na západ ke Kanálu La Manche? Kdo ví, co to znamená, po zničených komunikacích zásobovat střelivem, pohonnými hmotami a potravinami jednotky, které se vzdálily od původní základny na 300—400 km, zatím co nepřítel v ústupu se ke svým základnám přiblížil, musil obdivovat odvahu německého velení a jeho týlovou organisaci.

Francouzské velení pokoušelo se několikrát, aby vyprostilo armády na severu z obklíčení. Proto odříznuté francouzské armády se tak zoufale držely prostoru kolem Valenciennes a obnovovaly útoky na jih... ale to všechno bylo marné.

Německému velení se podařilo odrazit všechny útoky proti frontě Sommy a Aisny a při tom dále plánovitě s křídel obkličovat armády na belgickém a severofrancouzském poli. Zatím co 22. května východní křídlo odříznutých nepřátelských armád drželo se ještě v západní Belgii před Gentem a na Šeldě, západní křídlo bylo podél francouzského pobřeží rychle tlačeno na sever. Když Němci dobyli na francouzském pobřeží Boulogne a v západní Belgii překročili řeku Lys, severní odříznutá fronta belgicko-britsko-francouzská měla 24. května tvar úhlu dosti ostrého, jehož vrchol stále ležel u Valenciennes. Zatím co

francouzské armády tvrdošíjně se bránily ve vrcholu trojúhelníku s pravým křídlem u Lens, se středem u Valenciennes a s levým křídlem u Roubaix, britská armáda stahovala se k pobřeží, aby, jak už to má ve zvyku, unikla na lodích a nechala spojence na holičkách. Tím vznikla mezera mezi levým francouzským křídlem a pravým křídlem belgickým, které ustupovalo od Kortrijku. Kortrijk, který leží 25 km na severovýchod od Lille, obsadili Němci 24. května a tak se přiblížili k francouzským pohraničním opevněním mezi Valenciennes a Roubaix. Poněvadž 24. května německé západní křídlo prošlo kolem Calais, které obklíčilo a dosáhlo čáry St. Omer a Gravelines, jež leží 20 km na východ od Calais, obrátili se Angličané s částí svých sil proti německému západnímu křídlu, aby chránili své poslední přístavy Dünkirchen a Ostende proti západu, zatím co proti východu jim pobřeží kryla belgická armáda, ustupující od řeky Lys.

26. května prolomili Němci u Meninu severně Roubaix britsko-belgické postavení směrem k západu až k předměstí Ypru a tím oddělili belgickou armádu od armád britské a francouzské. Belgičané začali ustupovat na sever, Angličané na západ a Francouzové za svá pohraniční opevnění na jih. Calais zatím padlo. Nyní šlo o to, oddělit Francouze od Angličanů tlakem od severu přes Roubaix na Lille a podat od východu ruku německému západnímu křídlu, které stálo zatím na čáře Douai—Merville—Hazenbroug—Gravelines. Od Merville k Ypru je pouze 30 km. Tak vyhlížela situace 26. května, šestý den po tom, co německá vojska došla k ústí Sommy.

26. května belgický král požádal o příměří a kapituloval, když viděl, že francouzské armády mezi Lille a Valenciennes jsou obklíčeny a že Angličané ustupují

k přístavům. Vzdal tak boj a s ním belgická armáda, čítající na půl milionu mužů.

Večer 27. května německá vojska obsadila Ostende a přiblížila se na dělový dostřel k Dünkirchen. Prostor, na kterém v tu dobu stáli ještě Angličané, byl při pobřeží 40 km široký a sahal tedy asi 50 km od pobřeží k jihovýchodu až po Armentières. Francouzské armády večer 27. května přešlapovaly mezi Lille a Valenciennes, v prostoru, který byl 40 km dlouhý a 20 km široký.

Před týdnem spojené armády odříznutého severního křídla ovládaly prostor 10.000 km² s pobřežím 200 km dlouhým. Večer 27. května tísnila se britská armáda u břehu na prostoru 800 km² a francouzské armády na prostoru 500 km². V takové tísni se nedá už ani bojovat, ani žít.

Druhé jednání veliké bitvy na západě končí kapitulací armády belgické a roztržením armád francouzských a britské. Francouzské armády jsou obklíčeny, britská je přitlačena k pobřeží. Severní křídlo západní fronty, které mělo zachytit německý postup nad Mosou přes Holandsko a severní Belgii, je zneškodněno. Zůstává pouze jižní fronta proti Francii podél řek Sommy a Aisny, navazující na starou frontu na francouzsko-německém pohraničí a pak je tu nová prodloužená pobřežní fronta proti britským ostrovům, z níž je na dostřel dalekonosných děl britské pobřeží.

Jak bude vyhlížet třetí jednání veliké bitvy na západě, až se spočítají zajatci a až se uvolní německé armády, zaměstnané dosud na belgické frontě? K severovýchodnímu obvodu Paříže je od fronty u Soisson jen 80 km. Dá se do pohybu německé západní křídlo, aby od Sommy postoupilo na Seinu? Bude obsazena Paříž? Nebo hrozí nebezpečí spíše Londýnu? Na to odpovědět dnes nemůžeme. Včerejší komentáře k udá-

lostem přinesly výstrahu, že německý meč dolehne nyní na hlavní vinníky. Jedno víme. Právě jsme byli svědky největší průlomové operace, jakou znají dějiny, která skončila vyřaděním třetiny sil spojených armád francouzsko-britsko-holandsko-belgických za necelé tři týdny od zahájení tažení. Proti Německu stojí nyní na pevnině Francie sama, neschopná aktivní operace, Francie oslabená o 3 armády, zatlačená do obrany, k níž jí dnes chybí síly, vedení a snad i duch.

14.

Jak nás Západ ohlupuje.

(1. června 1940)

V osudovém roce třicátém osmém, 21. září ve dvě hodiny po půlnoci rozespalé hlavě našeho zašlého státu oznámili vyslanci francouzský a britský, že nemůžeme počítat se spojeneckou pomocí Francie a že páni na Západě ztratili o nás zájem. Dva měsíce před touto trapnou chvílí, 21. července 1938, prohlásil francouzský ministerský předseda Daladier, že francouzský národ je ovládán dvěma city: láskou k míru a smyslem pro čest, který mu brání, aby kdy zradil slovo, které dal.

Ale 21. září 1938 byl pozoruhodný ještě jiným nehorázným činem našich západních spojenců. Zástupce lorda Runcimana odevzdal tehdy naší vládě memorandum, v němž nám pan lord doporučoval v kulatých slovech, abychom přijali německý protektorát a zrušili spojenecké smlouvy s Francií, Malou dohodou a s Ruskem.

Když 15. března roku 1939 jsme německý protektorát přijali, na Západě se tehdy mnoho nerozčilovali. Začali se o nás zajímat až když napětí mezi Pol-

skem a Německem vzrůstalo. V té době Poláci přišli také na to, že jsme jejich bratry.

Propaganda je dnes zlá zbraň a má-li dát výsledky, musí se s ní manévrovat jako s každou jinou zbraní *a nasazovat ji hlavně proti slabinám* nepřítele.

Když západní propaganda chtěla působit na veřejné mínění v Říši, hledala tedy místo, kde by se její sazeničky nejlépe ujaly, a to se jí zdálo, že našla v Protektorátě. Proto už od května roku 1939 západní propaganda se všemi cestami snažila zabránit dobrému spolužití Čechů s Němci a hleděla zapomnětlivé Čechy získat pro polskou ztracenou věc.

Rusko prý přijde Polsku na pomoc. V Německu bude revoluce, jakmile výborně vyzbrojení Poláci stanou před Berlinem a jakmile Francouzové překročí Rýn. Cizí agenti zřídili si u nás verbovací kanceláře do české legie v Polsku.

Když se však Polsko ve dvou týdnech zhroutilo, cizí agenti se u nás nedostali do rozpaků. Tvrdili, že Rusové vtrhli do Polska v dohodě s Francií a s Anglií, aby odtud Němce vypudili. V celé řadě měst a městeček se u nás vykládalo, že Rusové jsou už na Slovensku, že obsadili Brno, táhnou na Jihlavu a že německá vojska nakvap opouštějí Protektorát. Francouzové s Angličany že vnikli hluboko do západního valu a že už obsadili přes 300 německých měst a vesnic.

Jako cizí agenti tvrdili Polákům, že německé papírové tanky prorazí naskrz kopí odvážného hulána, tak mezi našim lidem, po likvidaci Polska, nepřestávali tito agenti tvrdit, že v Německu je hlad a že Říše se v klidu jara nedočká.

Mezi Čechy však pomalu začalo se ujímat, že s britskou blokádou to nemůže být tak zlé, když v Protektorátě je všeho dost a Protektorát, podle tvrzení cizích agentů, byl přec Němci dokonale vyrabován.

A tu se přišlo s hrozbami. Počkejte na jaře! V květnu začne veliká ofensiva proti Němcům na západě a do podzimka je doktor Beneš v Praze a ten pak zatočí s těmi, co neuposlechli jeho rozkazů.

Cizí agenti dále verbovali do západních vojsk, ale ani slovem se při tom nezmínili o smutném osudu české legie v Polsku, která od Těšína až po Pinské močály rozestlala své kosti. Armáda, kterou sestavuje generál Weygand v Syrii, je prý určena k tomu, aby přes Balkán vpadla Němcům v květnu do zad, až budou zaměstnáni obranou západního valu.

Válka ve Finsku, kterou ruské velení podniklo za mimořádně nepříznivých podmínek přírodních, sloužila cizím agentům k dokazování ruské neschopnosti.

Až vyrazí západní armády k Rýnu a Weygandova armáda začne postup Podunajím k severu, měli Finové, posílení expedičním sborem britsko-francouzským, obsaditi Leningrad a britská indická vojska, shromážděná v Iraku, společně s Turky měla se zmocnit Kavkazu a hlavních ruských naftových polí v Baku. To všechno se mělo podle výkladů západních agentů odehrávat nyní *v těchto dnech, v květnu a v červnu.* Tak to tvrdili cizí agenti až do března, než Rusko rozdrtilo Finsko a než mu nadiktovalo nové hranice.

Když i slepý viděl, že se Německo nepodaří vyhladovět, tedy se přišlo s plánem, že se vyhladovějí jeho vysoké pece a že se mu vezme skandinavská ruda. Pletichy s tím spojené končily německým tažením za moře do Norska, v němž se ukázalo, že britské mohutné loďstvo nemá sil, aby zabránilo německé branné moci v operacích v zemi, s níž nemá spojení po souši a že německá branná moc dovede z této země vypudit nepřítele, chráněného a zásobovaného mocným britským loďstvem. Norské tažení ukázalo ne-

spornou převahu německého letectva nad těžkými bitevními loďmi Anglie.

Ale co to bylo platné. Cizí agenti si vymyslili jiné hříčky na získávání slepých. Tvrdili, že v Norsku jde vlastně o úžasně obratný trik. Němci tam byli úmyslně vylákáni, aby tam nastrkali spoustu vojsk, která jim budou chybět na západě, až tam spustí spojenecká ofensiva.

Do třetice Němci nejen předešli ofensivu Poláků, jejich spojenců v Norsku, nýbrž i nyní na Západě, ale cizí agenti se nečervenají. Boje v Holandsku a Belgii prý Němce tak zakrvácí, že v okamžiku, když narazí na svěží síly britsko-francouzské, sotva se budou už držet na nohou. Jejich ztráty jsou obrovské, hlavně od britského letectva, které má značnou převahu nad letectvem německým, jak prý v těchto dnech tvrdily ruské noviny.

V našem lidu se ruské noviny neodebírají. Když si je však vezmeme k ruce a začneme prohlížet „Pravdu" a „Izvěstija" od 10. května počínaje, najdeme tam v popředí zprávy německého vrchního velení a úvahy ruských vojenských odborníků, které jsou psány tónem německé branné moci velmi příznivým, ale nic o převaze britského letectva.

Němci zdolali Holandsko i Belgii, zničili tři armády francouzské a armádu britskou. Stojí hluboko ve Francii, 80 km od Paříže, ale cizí agenti mezi naším lidem pokračují v kombinacích: Teď se do toho dá Amerika společně s Ruskem na pomoc Francii, která si nechá obsadit i Paříž, ale nepovolí.

Jedno však by se Čech rád zeptal. Kolik jeho druhů po krvi i jazyku v cizích lživých službách v posledních třech týdnech zahynulo na západě? Na to cizí agenti neodpovídají. Neprozrazují také, že v Paříži i v Londýně si připravují zavazadla páni, kteří stůj co stůj chtěli i po trapném roce třicátém osmém spojit český

osud s osudem západních zlatých měšců. Chystají se za velikou vodu. Historie miluje někdy protiklady.

V minulosti Nový svět býval útočištěm sociálně pokrokových duší. Dnes se stává chudobincem evropské protisociální reakce.

15.

Před novým německým úderem.

(5. června 1940)

Otevřeli jste dnešní noviny a četli jste o pádu Dünkirchenu a o tom, co právě ukončené třetí veliké tažení v této válce znamená pro německou Říši za úspěch a jaké ztráty zde utržil nepřítel.

Když 10. května daly se na pochod k západu německé armády na frontě od jižní hranice lucemburské až po nejsevernější konec hranice holandské, znamenalo to, že německé velení se tím odvážilo ofensivy proti čtyřem branným mocím velmi dobře připraveným a za důkladnými opevněními ukrytým: proti Francouzům, Angličanům, Belgičanům a Holanďanům. Belgie s Holandskem v počtu obyvatel, v hospodářském bohatství a vojenské hotovosti představovaly jednu třetinu Francie.

Proti roku 1914 byl tu určitý rozdíl. Tehdy německé armády, vstupující do Belgie a do Francie, narazily na dobře vyzbrojenou armádu francouzskou a na celkem slabé síly belgicko-britské, které čítaly jen 10 divisí. Tentokrát, 10. května, po boku francouzských branných sil nebylo jen 10 divisí spojeneckých, nýbrž 50 a snad i více divisí belgicko-holandsko-britských.

Po boku Francie při vzplanutí veliké bitvy na západě před 26 dny stála spojenecká vojska v počtu rovná zašlé armádě polské, ale ve výzbroji dokonce

dokonalejší, hlavně pokud šlo o Angličany a Belgičany.

Těchto 50 divisí spojeneckých, zesílených 30 divisemi francouzskými, mělo bránit přístupy k flanderským přístavům a tvořit přehradu na nejkratším směru na Paříž.

Pátý den operací kapitulovala armáda holandská. Jedenáctý den dovalily se německé motomechanisované sbory ke břehům Kanálu La Manche. Tím pak vznikla jižní fronta, na které francouzské velení chce zabránit německému postupu na Seinu, na Paříž, Remeš a Mety. Oněch 80 divisí, které měly zastavit německý postup na západ, bylo ocelovým beranem německých motomechanických sil pocucháno a odhozeno k severu.

Nyní začala operace, která si vyžádala dvou týdnů. Zatím co na jižní frontě ztroskotalo několik špatně založených francouzských útoků, na severu pomalu se svírala německá chapadla nad třemi armádami francouzskými, armádou britskou a belgickou. Němci obkličovali, Francouzové chtěli obklíčení prorazit, Belgičané odolávali, ustupujíce, poněvadž francouzsko-britské velení jim slibovalo, že když vydrží, že se podaří z jihu obklíčené armády vyprostit. Angličané však dobře věděli, že se tu nedá už nic dělat a proto se snažili co nejrychleji na svých lodích utéci z pytle, než se jeho provaz zadrhne.

Toho si bylo velmi vědomo německé velení a proto po tyto dva týdny celou vahou své letecké zbraně dolehlo na všechna plavidla, která se přiblížila k severofrancouzským a belgickým přístavům. Podle britského úředního prohlášení bylo na odvezení obklíčené britské armády vysláno přes 800 lodí a z nich německé letectvo společně s lehkými jednotkami námořními potopilo 96 a těžce poškodilo nebo zapálilo 176. Ztráty

britského loďstva, vyslaného na záchranu poražené armády činily tedy 272 jednotky. Zkrátka třetina lodí, poslaná na pomoc britské pozemní armádě, buď šla ke dnu anebo byla na delší dobu vyřaděna z dopravy. Podle zpráv německého vrchního velitelství, od počátku války do 20. února, tedy za 5 a půl měsíce, bylo potopeno ponorkami a minami 500 lodí. Tentokrát jediné letectvem za dva týdny byly zničeny nebo těžce poškozeny 263 lodi.

Z těchto číslic vidíme, jakou hroznou zbraní proti plavidlům všeho druhu je letectvo, může-li být na číhané u námořního průsmyku, jaký představují Doverská nížina s Kanálem.

Veliká obkličovací bitva ve Flandřích a v Artois skončila nejen plným potřením 80 divisí Francouzů, Britů, Belgičanů a Holanďanů, nýbrž také neobyčejně citelnými ztrátami britského válečného a dopravního loďstva, které se v pravém smyslu musilo obětovat, aby v dešti německých pum a granátů nabralo na své paluby co nejvíce zbědovaného mužstva bez výzbroje a parků.

Jeden milion a dvěstětisíc zajatců bylo obklíčeno a složilo zbraně a 3500 nepřátelských letadel bylo za těchto operací na západě zničeno. Při silnicích a na pobřeží právě obsazených končin leží materiál 80 nepřátelských divisí. Aby si někdo mohl učinit představu, co znamená pro Západ ztráta 80 divisí, nechť si zopakuje, že do války světové poslalo Rakousko-Uhersko celkem 50 divisí, Francie 74 divise a Rusko 108 divisí.

Dnes na jižní frontě ve Francii stojí německé armády dobře doplněné a většinou už odpočaté ve stejné síle, s jakou vkročily do prvého kola rozhodujícího zápasu 10. května. Nepřítel je však o 80 divisí slabší. I když připustíme, že během posledních dvou týdnů

bylo do Francie dopraveno něco vojsk z kolonií a ze syrské armády, kterou vybudoval dnešní generalisimus Weygand, přec to není pomoc, která by jen ze čtvrtiny nahradila utržené ztráty. Aby tyto posily z Malé Asie se nevyloďovaly v klidu v Marseilles, německé letectvo napadlo tento jižní středomořský přístav po prvé 1. června a nyní nálety opětuje.

Že začíná druhé kolo klání na Západě, prozradil 3. června veliký útok ze vzduchu na pařížské letecké továrny a na letiště v pařížském obvodu. V šesti vlnách plné čtyři hodiny němečtí letci vrhali pumy na vojenské objekty pařížského opevněného prostoru. Že se Francouzové zoufale bránili ze země i ve vzduchu, vysvítá z toho, že při tom byly nad Paříží a na cestách k ní německým letectvem sestřeleny 104 nepřátelské stroje.

Na otázku, co bylo cílem veliké ofensivy ve dnech od 10. května do 4. června, odpovídáme, že v této ofensivě šlo nejprve o prolomení fronty francouzsko-britské a o zdolání sil, které zůstaly na sever od směru náporu.

Jak vážná je situace, prozrazuje výklad diktátora Churchilla ze 4. června, v němž přiznává, že francouzská armáda je oslabena, Belgie ztracena, všechny přístavy na Kanálu v německých rukách. Churchill tentokrát jako trosečník mává vysvlečenou britskou pýchou. Jediné Spojené státy prý mohou západní mocnosti zachránit.

Churchill se včera dopustil malého omylu. Západní penězoměnecký řád už nezachrání nikdo a nikdo nezachrání také Churchilla. Jisté je, že tyto dny se už velmi přiblížil mír.*)

*) Tato přednáška byla napsána 5. června ráno. Večer přišla zpráva, že německé armády daly se na pochod k jihu na Seinu a přes Aisnu.

16.

Co u nás kazí představy.

(9. června 1940)

Tyto dny přinesl jeden italský list zprávu z Bruselu, že Belgičané tleskají, když radio hlásí zprávy německého vrchního velitelství.

Před měsícem Belgičané prožívali podobné napětí jako my na podzim roku 1938. Byli vyštváni proti Němcům, věřili podobně jako tehdy my, že svým spojenectvím se západními bankéři slouží velké věci lidstva a že Anglie s Francií by se do války nepustily, kdyby si předem dobře nevypočítaly, že zvítězí.

Od 10. května neuplynul ani měsíc a Belgie byla obsazena Němci, Angličané, důkladně zvalchovaní a prořídlí, utekli zatím na své ostrovy a Francouzové ustupují pod novým německým náporem na Paříž.

Belgičané tleskají, když radio hlásí nové německé úspěchy v poli a jejich král, který do poslední chvíle zůstal u svých vojsk, minulou neděli rozeslal cizím diplomatům pamětní spis, v němž vylíčil hodinu od hodiny belgický ústup jako těžkou obžalobu západních spojenců, kteří ho podvedli stejně jako nás.

Nenávist k Anglii, která nyní zachvátila belgický lid, má původ v těžké urážce nejlepších a nejupřímnějších citů. Belgičané v minulém měsíci prožili se lživými spojenci to, co někdy prožije muž, když vsadí do boje za ženu jméno, čest, jmění a život a který pozdě zjistí, že nalétl prostitutce.

S námi to bylo také tak. Před dvěma lety devadesát procent českého národa žilo v jiném světě. Když se bývalý stát rozpadl, stálo tu bez vedení, bez programu, bez víry. Nikdo se mu neodvážil říci, že po této válce Evropa i svět budou zcela bezpečně jinak vy-

hlížet, než jak o tom vykládají potajmu pohodlní tlučhubové s hlasem teskně zbarveným.

Český národ dosud nikdo nepřipravoval na mír, který dnes klepe na dveře světa a k němuž v těchto hodinách osudově vyzvání hukot děl veliké bitvy v severní Francii.

Belgický král poslechl vládu a postavil se s armádou po bok Anglie a Francie proti Německu. Ale když shledal, že byl oklamán, zaprodán a s armádou i národem obětován, přiznal mužně svůj omyl a požádal o příměří.

Když zanikl náš bývalý stát, Češi také do poslední chvíle věřili ve staré šalby demokracie, v britskou šlechetnost a francouzskou rytířskost. Nemajíce vedení, Češi se rozdělili ve tři skupiny. Jedna se dala poctivě do spolupráce s Němci a nyní jim pomáhá v jejich těžkém boji za nový lepší řád. Druhá se zarytě postavila proti Němcům a dál věřila vrkání, které se ozývalo z Londýna a z Paříže. Něco z této skupiny, poblouzněno cizími agenty, uteklo dokonce za hranice.

V českém národě vedle přátel a nepřátel Němců zůstala ještě zvláštní třetí sorta lidí, kdysi politicky exponovaných a starým politickým aparátem podpíraných. Sorta lidí, kterým za staré republiky chyběla odvaha něco dělat chlapsky, pevně a opravdově. Tato třetí nebezpečná skupina v našem národě pravidelně předstírá nějakou práci veřejnou a státní. Je často velmi vzdělaná, ale nehluboká, titěrná. Sbírá podezřelé povídačky, libuje si ve dvojsmyslech. K Němcům je sladce úslužná, aby si pohodlíčko nepocuchala. Mluví v polovětách, v poloznacích, v poloposuňcích. Když Němci mají úspěchy, chvílemi je ochotna si na ně přisadit, ale vždy jen tak, aby nebyla moc kompromitována, kdyby to ta Anglie přec jen vyhrála.

Tato špinavá plíseň na dobrém víně českého lidu je nám nebezpečnější než všechno ostatní. Ona v nás podlamuje to jediné, co národu může zajistit život věčný a to je — *statečnost.*

Valná většina těchto zženštělých, hadovitých šmejdilů, stále je neviditelnými nitkami připoutána ke starým zrušeným politickým stranám, které při tom pokládá za spící blanické rytíře. Tito eskamotéři vynakládají všechnu svou zručnost, aby starý demokratický neřád, který nás dovedl na okraj srázu, někde v dobře chráněné díře ve zdraví uchovali. Ne proto, že tím poslouží národu, nýbrž, poněvadž čekají na návrat blaha starých politických pletich.

Pod díži národní jednoty zalezlo totiž tolik podezřelého ze starého politického smetiště, že je to až k neuvěření. Staří pálení kostelníci, když viděli, že jim jde o krk, začali sborem vykřikovat: Mladí vpřed! Pokusil jsem se ty mladé v národním předvoji spočítat. Jsou tam nějací, ale každý je velmi tichý a způsobný a k starým partikářům dojemně uctivý. Dovedli si je, lišáci, obratně vybrat.

Zatím co německý národ v těsném pracovním šiku pevně pochoduje, část českého národa pořádá lkavá procesí. Když je unavena předříkáváním bezbarvých litanií, ráda si však sedne do příkopu a rozvazuje rance s buchtami.

Staří partikové z dob nebožky demokracie hledí dnes český národ udržovat v mělké frázovité bolesti, hledí mu naočkovat ženskou hysterii, aby příliš nepotřásal chomoutem, který mu opět polehoučku nasazují.

Milé posluchačky a milí posluchači — nevím co si myslíte, když nasloucháte vysílání písní, objednaných za dar na národní pomoc. O sobě vám prozradím, že se při tom stydím.

Kolikrát do omrzení už jsme slyšeli kvílení o našich mámách, o krásných Čechách, o tom, aby nás Pánbu miloval.

Není vám nápadné, že v těchto všech melodiích není žádný povzbuzující rytmus, že v jejich slovech je strašně mnoho jalové sentimentality? Necítíte? Nechybí vám, že se tu netroubí k novému pochodu, že tu nevíří bubny?

Kdybych chtěl český národ zničit jako jeho zavilý nepřítel, nic bych si více nemohl přát, než aby dále nemužně skuhral, aby dále sentimentálně vzdychal. Kdybych chtěl český národ zničit, nic by mým záměrům tak neprospělo, jako největší úroda českých leptavých opatrníčků a poťouchlých prospěchářů ze starých politických pařenišť.

Zamyslete se na okamžik poctivě nad tím, odkud německý národ vzal svou dnešní strašlivou sílu, kterou mu musíme právem závidět a odkud vzešla naše dnešní malátnost, za kterou se musíme upřímně stydět.

Zůstane-li jedna část našeho národa stále ve vleku „páté kolony" breptalů a starých politických maškar, přijde záhy den, kdy se s námi ve stavbě nové střední Evropy nebude vážně počítat, poněvadž na ni nestačíme ani dechem, ani hlavou.

17.

Paříž před pádem — Italie válčí.

(12. června 1940)

Máme za sebou nejpohnutější a nejvýznamnější týden z této války. Na severu Němci přinutili ke kapitulaci norskou armádu, obsadili znovu Narvik a vyhnali odtud Angličany a Francouze. Poláci, k Nar-

viku zavlečení, ustoupili na švédské území, kde byli odzbrojeni. Norský král odplul do Anglie.

Veliká bitva v severní Francii, rozpoutaná 5. června mezi pobřežím Kanálu a Laonem na střední Aisně, rozšířila se 9. června až k Mose. Na této frontě, 350 km dlouhé, podařilo se německému velení prorazit obrannou sestavu generála Weyganda a silným západním křídlem přes Sommu proniknout na jihozápad až k Seině. Německý střed, který překročil Aisnu u Soissons, dostal se až k Marně. Francouzskému západnímu křídlu se nepodařilo uniknout za dolní Seinu a jeho části jsou obklíčeny u pobřeží v končině kolem St. Valery, 50 km severovýchodně od Le Havru. Dne 11. června večer německé armády stály už podél celé dolní Seiny, obsadily Rouen a na severozápad od Paříže pod vtokem Oisy překročily Seinu na několika místech ve směru na jih. A tak 11. června večer táhla se fronta od dolní Seiny podél Oisy ve vzdálenosti 20 km od Paříže na Senlis, ležící na levém břehu Oisy, 40 km na sever od Paříže. Od Senlis pokračovala na východ přes řeku Ourcq až k Marně, které dosáhly německé armády v široké frontě. Remeš obsazena a v Champagni překročena řeka Suippe.

Zatím co vám jmenuji místa, kam došla německá vojska včera večer, je možné, že už ze západu a ze severu vstupují do předměstí Paříže. Francouzské západní křídlo, které mělo zabránit německému obchvatu přes dolní Sommu na Paříž, je rozbito a zatlačeno za Seinu. Cesta na Paříž byla včera otevřena. Rozhodnou-li se však Francouzové z Paříže udělat bojiště, musíme čekat její obklíčení z jihu, kde si podají ruce německé sbory, které už překročily západně Paříže Seinu a které na východ od Paříže přejdou Marnu.

Mapa ukazuje, že od 5. do 11. června, tedy během sedmi dnů, německé armády od Sommy k dolní Seině

urazily v těžkých bojích v přímé čáře 100—120 km. Započteme-li do toho manevrování, bude to 150 až 180 km. To znamená, že postupovaly, drtíce Weygandovu obranu, rychlostí 20—25 km za den. Střed německé fronty, který směřoval na jihozápad přes Soissons a který v prvých pěti dnech operací představoval vlastně východní křídlo ofensivy, postoupil od Aisny na Marnu a urazil 40 km.

Změříme-li prostor, který v posledních sedmi dnech za postupu od fronty Somma—Aisna na frontu Seina—Marna Němci obsadili, vidíme, že to je území v rozloze 20.000 km². Pád největšího oceánského přístavu Le Havru je otázkou blízkých chvil. Dnes je 300 km francouzského severního pobřeží v německých rukou a s ním celý sever Francie, který rozkvetl a hustě byl osídlen dík obchodu mezi Francií a zámořím. Francouzskému generalisimu zbývá jako nejbližší obrana už jen řeka Loira, která teče středem Francie.

Vyhnání Angličanů od Narviku 9. června a skutečnost, že německé armády dorazily 11. června k celé dolní Seině, byly přibity velikým strategickým hřebíkem, když 10. června také Italie vyhlásila válku Anglii a Francii.

Jsme svědky politicko-strategického manévru velikého kouzelníka, jaký předvedl už 17. září 1939, kdy ruská vojska vykročila vstříc vítězným armádám německým do nitra Polska. 11. června 1940 vykročila vstříc vítězným armádám německým k postupu proti rozvrácené Francii vojska italská.

Do vstupu Italie do války, Středozemní moře bylo velikou námořní silnicí, která spojovala Francii s východem a hlavně s irackou naftou, která spojovala Francii s jejími severoafrickými koloniemi, která Anglii zkracovala spojení s Indií a Australií a která

umožňovala západním penězoměncům intrikovat na Balkáně, v Malé Asii a kolem Dardanel.

Vystoupením Italie celá střední Evropa s Balkánem se stává především oblastí zbavenou západních našeptavačů. V duchu vidím už překotný útěk služebníků západních lichvářů z Podunají a z Balkánu. Nezbyl jim ani čas kufry uzamknout.

Vystoupením Italie, Francie obrácená čelem k severu, ztratila ve Středomoří bezpečný týl. Její spojení se severní Afrikou a s východem je přerváno. K disposici má pouze spoje v atlantických vodách se západní Afrikou, které jsou nyní střeženy německými ponorkami, rozmístěnými v Kanále. Atlantické přístavy, které Francii zbyly, nestačí, aby ji mohly zásobit v míře, jak to nyní potřebuje.

Francie, která v těchto hodinách se loučí se svým hlavním městem, stala se obklíčeným státem. Od ústí Seiny k Rýnu až po švýcarskou hranici a od švýcarské hranice až po Rivieru na moři Středozemním čelí nyní spojeným armádám německo-italským na frontě dlouhé 1200 km. Při tom severní francouzské pobřeží je blokováno Německem a jižní Italií. Přes Pyreneje se dívá nevlídně Španělsko.

Středozemní moře, jež tyto dny přeťala v půli italská moc námořní a letecká, stalo se takto válečným polem a s ním také severní Afrika, kde italské armády klepají na Tunis a na Egypt. Italská vojska v Habeši ohrožují britský Sudan a natahují odtud ruku k Libyi.

Žijeme v dobách velikých vojenských překvapení, jak jsme viděli na německé výpravě do Norska, a právě u Narviku, kde odvážný velitel, 2000 km daleko od mateřské země, dovedl prolomiti dvouměsíční obklíčení a nepřítele vyhnat na koráby. Severní cíp italské východní Afriky od jižního cípu Libye v severní Afri-

ce dělí necelých 800 km. To není pro italské dopravní letectvo žádná překážka. Proto můžeme dnes mluvit o válce, která se rozšířila z Evropy do Afriky a o frontě západní, která začíná u Severního mysu, pokračuje k Seině, odkud vede na Rýn a z Rýna přes Středozemní moře podél hranic Tunisu do středu Sahary. Italii vznikla kromě toho ještě východní fronta s levým křídlem na souostroví Dodekanesu v řeckém moři, která překročuje Středozemní moře a podél západních hranic Egypta navazuje vzduchem na italskou východní Afriku.

Německé námořní jednotky položily tyto dny miny u přístavů jihoafrických. Jaká další překvapení nám slibují příští týdny?

18.

Duff Cooper nás svádí.

(15. června 1940)

Doslechl jsem se, že tyto dny britský ministr Duff Cooper vzpomenul si zas najednou na český národ a že začal slibovat hory doly, když my, Češi, tu v Protektorátě budeme provádět Němcům něco na potvoru.

Člověku jde už z těch Angličanů hlava kolem. Kdysi se říkalo, že Angličan jako jednotlivec je slušný člověk, ale Anglie, to že je ohavně proradná bestie. Dnes vidíme, že také jednotlivec Angličan přišel nějak o stud a že mu nevadí, když zradil a oklamal. Mluví s podvedeným bez uzardění a jako by se nechumelilo, slibuje znovu a znovu.

Duff Cooper sedá opět v britské ministerské radě vedle pana Chamberlaina, který nás v roce třicátém osmém řadu měsíců vodil za nos a který s jinou smutnou veličinou, lordem Runcimanem, přišel k závěru, že

se náš bývalý stát vygumuje prostě z evropské mapy, když Anglie při tom něco trhne. Němci mluvili o vrácení kolonií a tak se pánům Chamberlainovi a Runcimanovi zdálo, že by to nebyl špatný obchod, místo německé východní Afriky nabídnout Němcům Československo.

Lord Runciman, který se u nás celých šest týdnů vznešeně nudil, přišel do Anglie velmi rozladěn. Šest týdnů jeho lordstvo ztrávilo mezi barbary. Žádné kloudné golfové hřiště, žádná společnost důstojná britského loďaře. Česká inteligence, která z devadesáti pěti procent má tátu dělníka nebo sedláka, špatně bydlila, špatně byla placena. Od ministrů po různé podnikatele představovala společnost nějak nedovařenou. Vynikala hranatou lokajskou uctivostí, když před ní někdo anglicky zakašlal nebo francouzsky kýchl, ale to spíše odpuzovalo, než sbližovalo.

Lord lordu čas od času dovede stát v slově, ale to neplatí vůči národům méněcenným, bez golfových hřišť a vybraných předků. Takové národy není hanba klamat, jako děti nebo pomatence.

29. září roku třicátého osmého večer oblékl pan Chamberlain Československou republiku do rubáše, zatlačil jí oči a pak se spokojeně rozložil v lenošce a zapálil si dlouhý doutník. Novinářům, kteří ho obklopovali, při tom prohlásil, že už řadu měsíců se zabýval myšlenkou, jak vyřešením československé otázky uklidnit Evropu, tedy jak nás šikovně vyměnit za německé kolonie a tím Němce na čas upokojit, aby Anglie mohla dál pod vedením svých bursovních lordů bezohledně plenit ostatní svět hospodářsky a korumpovat morálně.

Duff Cooper tyto dny zapomenul, že jeho soused v ministerské radě nám před dvěma roky provedl veliké svinstvo a proto přirozeně nevěděl, že dnes si český národ nic tak z duše nepřeje, než aby Angličané

dostali od Němců pořádně nařezáno za to, co v posledních letech s důvěřivými malými národy tropili.

Duff Cooper zapomenul ještě mnoho jiných vážných věcí, když český národ vyzýval k záškodnictví v německém týlu. Ušlo mu, že nyní je v proudu boj odstrkovaných mladých národů s panskými národy přestárlými. Duff Cooper si nepovšiml, že od východu se do Francie hrnou nejen proudy Němců, kteří se liší od Angličanů a Francouzů řečí, nýbrž s Němci že tam jde také nový světový řád, který odzvání kapitalismu lordských vydřiduchů.

V českém lidu pomalu svítá, že to, co západní fariseové prohlašovali na německém národním socialismu za černou reakci zahrocenou proti malému člověku, je vlastně pochodní, která právě tomu malému člověku svítí pronikavě na lepší cesty.

Duff Cooper má v českém národě skupinu lokajů, která se západním penězoměncům upsala buď proto, že přišla u nás o vedoucí postavení anebo ze vzácné sociální slepoty. Tato šajka ve službách nepřítele vystupuje u nás jako stará socialistická garda a českému člověku při tom vykládá, že Anglie musí zvítězit, poněvadž kapitál vždycky zvítězil a poněvadž kapitál všechno vydrží.

Ne, zbloudilí a potměšilí přátelé! Tak jako padl feudalismus, tak padne také západní kapitalismus jednotlivců vydřiduchů. S feudalismem před sto padesáti lety zalomcovali Francouzové. Kapitalismus bijou nyní řádným polenem Němci.

Kde by, prosím vás, vzali Němci velikou sílu, kterou v této válce ukázali? Musí tu být idea, která zázračně stmelila národ, která znásobila jeho výkon, která mu dala nebývalou obětavost a bezmeznou statečnost. Němec slouží veliké myšlence sociální spravedlnosti, kterou nejprve žádal pro svůj národ a nyní ji nese na svých bodácích celou Evropou.

Duff Cooper tyto dny sliboval Čechům, že na ně nebude zapomenuto, až Anglie zvítězí. Dejme tomu, že by ta Anglie zvítězila — dejme tomu. Jak to však po anglickém vítězství vyhlíží, poznali jsme po válce světové. Za deset let po podepsání míru versailleského, který sliboval lidstvu ohromný rozkvět a blaha všech barev, dolehla na plutokratické demokracie roku 1929 katastrofální hospodářská krise, která světovým kapitalistickým řádem otřásla v základech. Spojené státy, země mlékem a strdím přetékající, měly náhle 14 milionů nezaměstnaných.

A co se od té doby změnilo, aby svědčilo o nějaké slibné budoucnosti demokraticko-kapitalistického výdělkářství? Myslím, že nic. Podle poslední statistiky Spojené státy mají opět 12 milionů nezaměstnaných, ač zbrojařský průmysl tam běží na plné obrátky.

Kolik nezaměstnaných by bylo v demokraticko-kapitalistické Evropě po této válce, kdyby v ní Německo podlehlo? Jak dlouho by vítězové odolávali světové sociální revoluci? Zdá se, že by velmi záhy musili vzít nohy na ramena.

Mussolini 10. června oslovil svůj národ jako proletáře na rozdíl od Angličanů, pro něž je svět velikým parkem, který zařídil jakýsi bůh zahradník na potěchu gentlemenů z Velké Britanie.

Německá vojska vstoupila do Paříže, kterou na vzdory přísahám téhož Duff Coopera Francouzové prohlásili za otevřené město. Paříž měla být podle přání Angličanů demolována, aby to pohnulo srdcem amerického lidu a ten aby se dal svést k tomu, aby za Anglii umíral v Evropě. Anglie, jako zchytralá žebračka, chce se obklopit houfem zmrzačených dětí, aby vydělávala na lidském soucitu, aby uchránila své mimoevropské bohatství, když už je z Evropy vyháněna kopancem.

Anglie Duff Coopera chystá se přijmouti americký protektorát a všechny národy, které se v Evropě nechali od ní zbalamutit, prostě vydat nejhoršímu osudu.

Duff Cooper neví mnoho věcí, neví také, že dnes Češi s Němci jsou bratry v tvrdé nenávisti proti Anglii. I když tu a tam ještě probleskne u nás nějaké to zabručení u těch, co nepochopili vývoj doby, jakmile se však začne mluvit o Anglii, i nejzapeklejším českým rozumářům zalesknou se hněvem oči.

Jako hlas zvonů nezažene bouři, tak dojemné vzdechy bankovních potkanů nezastaví kroky osudu. Na Slovači někdy bača volá po spravedlnosti a říká si pak, že „na psa přec jen přijde jednou mráz". Ano, přijde. Na to může Duff Cooper vzít jed.*)

19.

Francie kapitulovala.

(19. června 1940)

Před týdnem jsme opustili německé armády 20 km před Paříží, když dosáhly dolní Seiny a Marny. Za sedm dní se stalo zatím velmi mnoho. Paříž byla vydána bez boje a dnes jsou německá vojska v Bretani a v Burgundsku. Město za městem se vzdává, pevnost za pevností vztyčuje bílou vlajku. Francouzská armáda přestala existovat, poněvadž nikdo v ní neví, kde je vlastně nepřítel a nikdo v ní nemá už spojení s vyšším velením. Nastal rozklad, jaký zažili Francouzové pouze po Waterloo před 125 lety. Mnohomluvný francouzský ministerský předseda Reynaud hodil poraže-

*) Co jsem řekl 15. června o možnosti amerického protektorátu nad Anglií, počátkem října nabylo už zcela konkretní formy.

nou Francii stařičkému maršálu Pétainovi na krk a prchl.

Jak hrozná a drtivá je francouzská porážka, vidíme z mapy. Týden se bojovalo mezi Sommou a Seinou o prostor hluboký 100 km. V tomto druhém týdnu operací německá vojska od dolní Seiny došla až do Rennes v Bretani a obsadila v Normandii námořní pevnost Cherbourg. Od Seiny do Rennes je ve vzdušné čáře 250 km. Německé západní křídlo postupovalo rychlostí 40—50 km za den, tedy tempem jezdectva, pronásledujícího nepřítele až do vysílení, bez ohledu na koně. Německý střed, který před týdnem stál na Marně a který zamířil odtud na jihovýchod ke švýcarské hranici, nasadil ještě zběsilejší tempo, když se od Marny dostal do Le Creusot a je nyní v postupu na Lyon. Německý střed urazil v tomto týdnu ve vzdušné čáře 300 km. Postupoval tedy rychlostí 50—60 km za den a to je už jen rychlost motomechanických sil.

Na sever za čarou Rennes—Ženevské jezero, na kterou zhruba postoupila německá vojska od včerejšího dne, leží dvě třetiny Francie a celá její branná moc se vším válečným materiálem. Kde nyní jsou německé předvoje, nikdy nedošla ještě německá vojska v minulosti.

Jsme svědky zajímavé skutečnosti. Generál Schlieffen, o jehož plánu se už tolik toho napsalo a namluvilo, v roce 1905 chtěl v šesti týdnech zdolat Francii tím, že pronikne silným pravým křídlem přes jižní Holandsko a severní Belgii do severní Francie, že obejde ze západu Paříž a že na náhorní rovině Langres severně Dijonu zaskočí francouzské armády zezadu a přitlačí je na švýcarské hranice.

Podívejme se na kalendář. 10. května začala německé ofensiva do Belgie a do Holandska. 17. června nový francouzský ministerský předseda Pétain požádal Vůdce a říšského kancléře o příměří. Za 39 dní

a za necelých šest týdnů byly tedy Francie, Belgie, Holandsko a expediční armáda britská zdolány a Holandsko, Belgie i Francie přinuceny ke kapitulaci.

Zde nemáme čas, abychom zkoumali příčiny tohoto zázračného úspěchu německých zbraní a ono strašné selhání branných sil Západu do všech podrobností. Nová obět politiky britských bankovních kombinátorů a jejich francouzských přisluhovačů leží zhroucena a krvácí z mnoha ran. Divili jsme se rychlému pádu Polska v 18 dnech. Německá vojska dostala se do styku s vojsky francouzskými čtvrtý den operací, až když pronikla jižní Belgií k Mose. Jsme tedy svědky zhroucení Francie v 36 dnech.

Pro válečné teoretiky francouzské školy je to hrozná ostuda. Vzpomínám, jak si libovali válku ve Španělsku, která prý jim báječně potvrzovala předpoklady o příští veliké koaliční válce, která měla být *posiční,* podobně jako válka světová. *Polsko za 18 a Francie za 36 dní!* To je obraz moderního manévrování pozemními a vzdušnými motory. K tomu si musíme ještě připomenout, že nebylo užíváno plynů a jiných válečných prostředků, na kterých dvacet let pracovaly laboratoře všech velmocí a německé zajisté při tom nejdůkladněji, jak se ukázalo i u jiných zbraní, nyní používaných.

Příště už nemůžeme hovořit o západní frontě na evropské pevnině. V Evropě se doválčilo. Německá vojska pokračují v okupaci Francie a provedou ji zajisté až po Pyreneje.

Francouzská armáda se přestala bít, francouzský národ se ústy maršála Pétaina vzdal a čeká na podmínky příměří. Existuje ještě francouzská fronta s Italií v Tunisu a v Džibuti. Je otázka, zda Angličané nepřevezmou tyto fronty. Oni totiž mají ve zvyku obsazovat kolonie svých spojenců, když tito jsou bra-

dou vzhůru. Máme příklad na Holandsku a Belgii. Sáhli i na majetek dánský, na Island.

Před týdnem jsem upozorňoval, že musíme být připraveni na veliká operační překvapení podobná německé výpravě k Narviku. Zvláštní situace nastane, až německá vojska dospějí k španělským hranicím, a to nebude trvat žádné měsíce. To je otázka jednoho, dvou týdnů. Co pak bude s Gibraltarem, o který se Španělé tak naléhavě hlásí? Co se bude dít v Maroku?

Dnes, kdy Francie prosí o příměří, kdy uznává, že je dokonale poražena, německá západní fronta od Bretaně až po severní Norsko obepíná ve velikém, ale těsném oblouku Britský ostrov, na který nyní dopadá těžké kladivo německé letecké zbraně. A dopadá celou silou, poněvadž francouzské letectvo už nevzlétá.

Ani ti, co plně věřili v sílu německé politické myšlenky a v dokonalost německé branné moci, nečekali, že Západ tak rychle a beznadějně podlehne. To, co se tam v posledních pěti týdnech odehrálo, ukázalo, že Německo vedené Adolfem Hitlerem je strašně silné a že západní chytráci se svými nepřehlednými poklady ukázali se velmi chatrnými.

Právě nám veliký patron českého národa, president Hácha, řekl, že jsme byli prvním z národů evropských, který poznal dějinnou úlohu nového Německa a který se podle toho zařídil. Řekl jsem patron národa. Při tom mi tanul na mysli jeho veliký příklad, svatý Václav, na kterého jsme za této války zapomenuli, poněvadž agenti pana Reynauda a pana Mandela-Rotschilda u nás začali vykládat, že svatováclavská legenda je pouze výtvor fantasie náboženských filištínů.

Páni Reynaud a Mandel-Rotschild nepadli na frontě. Ti utekli. V posledních hodinách ve zběsilém vzteku a úzkosti dali postřílet řadu svých politických

odpůrců a tím zahájili ve Francii vlastně občanskou válku. Německé armády spěchají po hlavních komunikacích na jih Francie, aby zajistily v nešťastné zemi pořádek a této občanské válce zabránily.

Prodavači demokratických odpustků používají vždy nejrychlejších dopravních prostředků k útěku, když jim podvedený národ jejich krámek převrhne. Na místě s národem zůstávají vojáci, maršál Pétain, belgický král, dánský král. Také poslední československý vrchní velitel zůstal u svého národa a u svých vojáků — byl to Emil Hácha, který tak položil základy k nové, pevnější a lepší budoucnosti českého národa.

20.

Evropa se zbavila Anglie.

(22. června 1940)

Francie vyslala své plnomocníky, aby sjednali s Německem a s Italií příměří. Válčit se bude ještě několik dní. Máme tu určitou obdobu z války světové. Němci požádali tehdy o příměří 5. října a teprve 11. listopadu bylo podepsáno. Anglie, Francie a Amerika v roce 1918 nepospíchaly.

To, že Francie se podrobuje osudu a že se vzdává další války má v zápětí několik zajímavých skutečností. Kdyby starý voják Pétain věřil, že Anglie může tuto válku vyhrát, zajisté by v odporu pokračoval. Byl by snad přijal poslední nabídku Churchilla, aby Francie splynula jako rovnocenný společník s Anglií v novém, větším imperiu.

Francouzští vojáci nevěří, že Anglie už někdy bude hovořit do věcí Evropy. Proto zvolili místo ještě těsnějšího přátelství Anglie dohodu s Německem a s Italií. Kdyby byly správné výklady cizích agentů

o novém postoji Ruska, příznivějším Západu a studenějším vůči Německu a Italii, zajisté by to Angličané před maršálem Pétainem netajili.

Francouzští vojáci, nezatížení politickými epištolami a špinavými obchody, vidí dnes jasně, že Evropu budou dávat do pořádku mladí, silní, odstrkovaní národové z opačné světové strany. Vidí dobře, že Afrika je součástí nové Evropy. Afrika byla by už dávno nahradila přelidněné Evropě Ameriku, kdyby brány do této veliké pevniny nebyly na sedm zámků uzavřely Anglie s Francií.

A zde také vyvstává jasně úloha Italie. Kapitulací Francie končila válka na evropské pevnině se spojenci Anglie a nyní začíná válka se samotnou Anglií, kterou blokuje Německo jako velikou pevnost v moři Severním, z břehů francouzských, belgických, holandských, německých, dánských a norských. Italie tuto Anglii tlačí v moři Středozemním a v Africe.

Porážkou Francie byly Britské ostrovy odděleny od severní Afriky. Dnes od Gibraltaru až po Vladivostok mluví se jednou řečí a tou je nenávist k Anglii. Je tu jednotná touha zbavit se britské finanční nadvlády a přinutit Anglii, aby vydala veliká územní a přírodní bohatství k dobru celého světa a hlavně k dobru Evropy a Asie.

Italie, které připadá veliká úloha převozníka mezi Evropou a Afrikou a budoucího strážce přístupů do Středozemního moře, přebírá nyní britské fronty v Africe, zatím co německá branná moc se připravuje zúčtovat s Britskými ostrovy na severu. Úlohy jsou dobře rozděleny.

Co se všechno nezměnilo za posledních šest týdnů, kdy britská propaganda tvrdila, že ústup Angličanů a Francouzů z Norska je dobrovolný a že se za ním skrývá nová veliká akce na jiných frontách. Při tom tato propaganda přes rameno ukazovala na Blízký

východ a na Balkán, kde se s takovým náramným hlukem šikovala pověstná Weygandova armáda v Syrii. Angličané věděli, proč nabízeli Francii v poslední chvíli, že Angličan bude Francouzem a Francouz Angličanem. Třásli se o Blízký východ, o Malou Asii, o předsíň k Indii, která je ohraničena pěti břehy: černomořským, středozemním, rudomořským, perským a kaspickým.

Kapitulace Francie znamená, že *Anglie stojí v této předsíni Indie nyní sama.* Důsledky z toho už vidíme v sbližování Turecka s Německem a s Ruskem. Průlivy z moře Černého do Středozemního nejsou už pod kontrolou Anglie, jako ještě před měsícem.

Anglie byla za této války vypuzena z moře Baltického, byla odehnána od břehů Skandinavie a vyklidila střední část Středozemního moře. V devítiměsíčním boji s Německem přišla o čtvrtinu svého válečného loďstva, která je na dně moře nebo zle pochroumána. Tato Anglie čelí nyní spojeným silám německo-italským a při tom musí být ve střehu proti Rusku a Japonsku.

Jaké jsou z toho vyhlídky? Vždyť ještě dokud Německo válčilo proti spojeným silám Anglie, Francie, Polska, Holandska, Belgie a Norska, bylo pánem vzduchu. Převaha jeho letectva byla veliká. Jak se bude nyní bránit Anglie, když nemá letectvo francouzské a když mocné letectvo německé bylo zesíleno značným letectvem italským? Jak bude na moři, když německé válečné loďstvo nyní bylo zvětšeno o loďstvo italské, čítající také 120 ponorek?

Myslím, že francouzští vojáci dobře rozhodli, když si řekli, že s Anglií se nadobro rozcházejí. Francouzští vojáci cítí, že v nové Evropě, kterou budou budovat Němci, se dostane Francii více, než by mohla získat v rámci britského imperia, jehož osud píše skutečnost černou barvou.

Evropa na západ od ruských hranic tvoří s Afrikou veliký celek, jakým jsou obě Ameriky, jakým je Asie a jakým je obrovské souostroví od Kamčatky po Nový Zéland i s Australií.

A co bude s námi? Ptá se český člověk.

Myslím, že to bude velmi dobré. Když jsem před půl rokem napsal, že se sestavuje vlak na cestu do nové Evropy a že úkolem vůdců českého národa je, aby v tomto vlaku nám zajistili místo u okna, sesypalo se na mne hromobití kleteb naší obnošené inteligence.

Dnes je ten vlak sestaven a dík osudu, to místo u okna v něm už máme. Jako ve středověku jsme první vstoupili do svazku německé Říše s velikou autonomií, jako jsme prví začali reformaci, tak jsme prví také se postavili za nový evropský řád, který vzniká porážkou západních plutokracií na evropské pevnině.

České vzdychálky nechme vzdychat. Opravme je jen časem, když nám hodí na hlavu citát ze Svatopluka Čecha a když tvrdí, že to napsal Havlíček. Staré nepředěláme. Jde o mladé, kteří se mají zúčastnit stavby nové Evropy. Jde o našeho malého člověka, dělníka a sedláka, kterému nový řád přinese ve skutečnosti to, co mu pokrytecká demokracie slibovala jen v sladkých pohádkách.

Německý národ rozbil v Evropě starý řád a má proto právo, aby nový budoval. Myslíme, že jej bude budovat lépe, než vítězové války světové ve Versailles. Kdyby bylo pravda o německých plánech to, co šíří cizí agenti, netrvalo by německé vůdcovství evropských národů ani jednu generaci.

Vůdce německého národa a jeho pomocníci vidí dnes jasně, že mají v rukou osud Evropy i všech jejích národů a že proto je třeba vytvořit novou Evropu tak, aby každý v ní našel lepší budoucnost a *aby německé vedení bylo všem požehnáním.* Tak vznikla společnost východních národů ve staré čínské říši,

která přečkala tisíciletí. Rozhodně si Němci nevezmou vzor ze ženevské Společnosti národů, která vznikla z míru versailleského a která nepřežila ani dvě desítiletí.

21.

Bilance tří německých tažení.

(26. června 1940)

Sedm dní budou znít zvony. Deset dní budou vlát prapory. Válka na evropské pevnině je skončena. Nad Německem a Italií se objeví ještě tu a tam nějaké britské letadlo, ale poslední britský voják opustil francouzskou půdu 22. června, když Francie podepsala příměří s Německem. 24. června je podepsala také s Italií. Po půlnoci 25. června nastal ve Francii klid zbraní. Z podmínek příměří s Německem, které dnes přinesly listy, vidíme, že Německo si ponechalo kontrolu nad polovinou francouzského území a že při tom obsazuje celé francouzské atlantické pobřeží až k španělským hranicím. Okupační čára vede od Ženevského jezera skoro západním směrem na město Tours a 20 km před tímto městem lomí se v pravém úhlu na jih, aby jihozápadně města Pau dosáhla španělské hranice.

Německé velení má takto v rukách železniční rovnoběžku s francouzským atlantickým břehem, která začíná v Calais a vede přes Paříž na Tours, Angoulême, na Bordeaux a Bayonne, aby navázala na hlavní španělskou trať u Irunu, která směřuje přes Burgos na Lisabon. Dovedeme si dobře představit, co to znamená pro německou politiku a německé hospodářství, které tím dostává spojení s poloostrovem Pyrenejským, jehož přírodní bohatství prozatím byla i přes

přátelský postoj španělské vlády německému hospodářství nepřístupná.

Neuplynulo ani 10 měsíců od okamžiku, kdy Anglie v minulém roce 3. září vyhlásila válku Německu a kdy Francie ji v tom poslušně následovala. Německo mělo tehdy válku na dvě fronty. Na východě proti vyzývavému Polsku a na západě proti Francii, posílené britským expedičním sborem. Ve skutečnosti však šlo o tři fronty. Třetí, severní obstarávalo mezi Britskými ostrovy a Skandinavií britské loďstvo, které 13. září zahájilo přímo pirátskou blokádu jak proti Německu, tak proti všem neutrálům, kteří by Německu mohli dodávat. Tato tvrdá britská blokáda působila povzbudivě na živly německé politice nepřátelské a vyvolávala stále těsnější sbližování mezi Anglií, Francií, Norskem, Belgií a Holandskem.

Na počátku války v září 1939 na východě stálo proti Německu Polsko s 36 miliony obyvatel, na západě Francie s 80 miliony obyvatel v Evropě a v blízké Africe, a Anglie s 50 miliony obyvatel. Na východě a na západě mělo tedy v září minulého roku proti sobě Německo tři státy o 165 milionech obyvatel, které se daly mobilisovat a jejichž zálohy byly ze značné části vycvičeny.

Kromě toho byly v pohotovosti a čekaly jak to dopadne severní fronta skandinavsko-nizozemská a konečně i jižní fronta dunajsko-balkánská. Belgie, Holandsko, Dánsko, Norsko a Švédsko měly 30 milionů obyvatel, pomalu tolik, jako Polsko. V Podunají a na Balkáně Maďarsko, Rumunsko, Jugoslavie, Bulharsko, Řecko a Turecko čítaly 70 milionů obyvatel.

Kdyby byli Němci v Polsku trochu zavrávorali, měli na krku zajisté také fronty severní a jižní se 100 miliony obyvatel. S Francií, Anglií a Polskem tedy přes čtvrt miliardy nepřátel, kteří mohli do pole poslat na 20 milionů vojáků.

Tak vyhlížely výpočty západních státníků, když loni vyhlašovali Německu válku. A to byly výpočty pro ten nejhorší případ. Jinak byli západní státníci různými emigranty přesvědčeni, že na nacistické Německo stačí pořádná blokáda, provázená důkladnou propagandou. V Německu vznikne pak revoluce a od Maginotovy linie se bude už bez boje pochodovat přímo do Berlina a přes Berlin k Varšavě.

Německo mělo být nejprve obklíčeno politicky a hospodářsky, a teprve kdyby to nedalo výsledky, mělo se přikročit k vojenským opatřením ofensivního rázu. Obecně panoval na Západě názor, že Poláci se na Visle budou bránit třeba půl roku.

Skutečnost byla jiná. Za pouhých osmnáct dní zmizel s evropské mapy polský stát. Toto bleskové vojenské vítězství a těsná politicko-hospodářská spolupráce Německa s Ruskem zchladily mnohé hlavy nejen na Západě, nýbrž i na severu ve Skandinavii a v Nizozemí a na jihu v Podunají a na Balkáně. Koncem září 1939 ztratil Západ ve střední Evropě, počítáme-li k Polsku i zašlé Československo, výzbroj 100 divisí a 3000 letadel.

9. dubna začalo Německo bořit severní frontu obsazením Dánska a Norska. 10. května v odzbrojování této severní fronty se pokračovalo vstupem německých vojsk do Belgie a Holandska. Kapitulací Belgie byla 26. května severní fronta likvidována. Tím se dostala Němcům výzbroj 40 divisí belgicko-holandsko-norských.

Když 25. června vstoupilo v platnost příměří, německé velení získalo zatím výzbroj 100 divisí francouzsko-britských, které buď byly zajaty anebo v neuspořádaném ústupu svou výzbroj odhodily a opustily.

Největším dodavatelem válečného materiálu v této válce stali se Německu vlastně spojenci Anglie a

britský expediční sbor, kteří na bojištích zanechali dosud výzbroj 200 divisí a kteří ztratili celkem přes 10.000 letadel. V nejbližších dnech snad můžeme čekat souhrnnou zprávu německého vrchního velení o výsledcích druhé etapy tažení na západě, která začala 10. května.

Aby si starý voják mohl učinit představu o bilanci dosavadních operací, v nichž německá branná moc vyřadila z další války na 250 divisí britských spojenců, stačí si opět připamatovat, že Rakousko-Uhersko vstupovalo do světové války s 50 divisemi a že v roce 1914 Německo, Rakousko-Uhersko, Francie s Belgií, Rusko, Anglie, Srbsko a Turecko měly v poli celkem 360 divisí.

Britská hvězda hasne. Co se holedbalo silou, ukázalo se zchátralé a o čem se rozhlašovalo, že není schopno života, a tím se myslilo nacistické Německo, to rozdrtilo demokratické armády západních peněžoměnců tak strašným způsobem, že pro vhodné přirovnání musíme až do starověku k Alexandru. Napoleonova vítězství proti výkonům německé branné moci v této válce blednou.

Nyní, kdy byly zlikvidovány francouzské fronty v Evropě a v Africe, stojí 60 milionů Angličanů na Britských ostrovech, v Kanadě a v Australii proti 130 milionům Němců a Italů. Britské opuštěné letectvo proti spojeným letectvům Němců a Italů. Nikdy ještě nebyla Anglie v tak těžké isolaci jako dnes, a nikdy nebylo ještě Německo tak silné, jak je vidíme nyní.

Stojíme před čtvrtým a hlavním aktem této války, před bojem spojených sil německo-italských s Britským imperiem, kterému je v této chvíli jeho 460 milionů poddaných v Asii a v Africe více přítěží než pomocí.

Moderní Alexandr připravuje dobytí moderní perské říše. Alexandr ve starověku neměl loďstvo a proto nikdo nevěřil, že by se na Persii odvážil. Tehdy se přestavoval starý svět, dnes se uklízí trosky řádu, který přestal být lidstvu užitečným a který proto s ostudou odchází se scény.

22.

Všichni máme národ rádi.

(29. června 1940)

Nebude to nadsázkou, řeknu-li, že to, co nyní prožíváme a co s námi prožívá Evropa a celý Starý svět, má v dějinách pouze jednu obdobu, a to je stěhování národů, které historikům slouží jako rozhraní mezi starověkem a středověkem.

Snad si historikové trochu pospíšili, když počátek novověku spojili s objevením Ameriky a s výměnou luku za střelnou zbraň. Hranicí mezi historickými epochami nejsou léta, to je století. Osud nás vyznamenal, že můžeme prožívat poslední desítiletí přechodné doby mezi středověkem a novověkem, která začala v polovině století devatenáctého a bude končit půlí století našeho.

Stojíme na prahu novověku, kdy do světových dějin vstupují dvě miliardy lidstva, jež nedělí už od sebe pouště a oceány, jež neodcizují jazyky. Tyto dvě miliardy lidstva jsou na cestě k požehnané spolupráci, kterou dává víra v novou velikou socialistickou civilisaci. Jako křesťanství v Evropě, budhismus v Asii a islam v Orientě odklidily drobné, svárlivé pohanské sekty a spojily četné národy ve veliké rodiny jedné víry, tak dnes vstupujeme do věku, kdy svět hladoví

po novém poslání, po silnějším, plnějším a statečnějším zítřku. Nechci mluvit jako prorok. Cítím však a věřím.

V pokoře děkoval za požehnání Prozřetelnosti tyto dny Vůdce německého národa a s ním i s německým národem děkujeme Bohu také my, že nám dopřál žít v této veliké době a že nám dal možnost, abychom příštím pokolením mohli ukázat mozoly a jizvy, které jsme stržili v práci a seči za jejich lepší zítřek.

Ptá-li se někdo, co se stalo, je na to krátká odpověď. Evropa prostě explodovala. Rozervala řetězy staré politické a hospodářské soustavy, řetězy, které jí bránily v rozběhu a v uplatnění sil. Nevolnictví, od kterého se před stoletím osvobodil západoevropský sedlák, zůstalo lpět na mladých evropských a barevných národech, kteří musili těžký desátek své trudné práce odvádět volky nevolky do sklepů západních bank.

Největším neštěstím pro lidstvo by bylo, kdyby nyní došlo k neshodě v táboře vítězů, kdyby se kartaginským podařilo získat spojence mezi socialistickými národy. Obcházejí sýčkové, kteří vidí Rusy, jako britské nájezdníky na pochodu k západu. Už v minulé rozpravě jsem upozornil, že kdyby podobná možnost tu byla, zajisté by byl maršál Pétain nesjednal příměří a nesložil zbraně, nýbrž byl by s vládou a se zbytky francouzských armád se přeplavil do severní Afriky a tam pomáhal Angličanům v boji proti Italům. Co znamenají severoafrické francouzské přístavy pro souboj Britů s Italy, je i laiku nevojáku jasné.

Jsou-li mezi pracujícími hlav i dlaní v Evropě lidé, kteří by si přáli, aby ruský socialista se bil s německým socialistou, jsou to podobní zpozdilci, jakým byl v minulém století selský nevolník, když se bil za svého šlechtického vykořisťovatele proti revoluci, která nevolníkům nesla svobodu.

Německo porazilo a ke kapitulaci přinutilo všechny britské spojence na evropské pevnině. Na řadě jsou nyní Britské ostrovy, odkud jako z potápějící se lodi utíkají už ty nejvznešenější krysy. Že ve chvíli, kdy nám jde o život, dovedeme slibovat hory doly, to je stará písnička. Je proto přirozené, že lichvářka na Temži v těchto dnech otevřela své okované truhly s poklady a že nabízí značnou část svého staletého lupu, když zbytek jí zůstane.

Je jisté, že ručičky na hodinách světa nebudou se už otáčet nazpátek a že přes všechny intriky prohnaných penězoměnců dostane se Evropě a Starému světu trvalého míru a nového blahobytu, který se už nikdy nedal vyždímat ze starého kapitalistického řádu.

Jak dopadne válka, to už všichni víme. O tom se už nemusí planě debatovat. Před námi však jsou jiné, větší otázky a jednou z nich je, jak český národ překročí práh, kterým bude zítřejší mír. Jak bude pro nové úkoly vyzbrojen na duchu i tělesně? Hlavně však na duchu.

V jednom jsme jednotni. Všichni máme svůj národ rádi. Není třeba, když se k tomu známe, pateticky vzdychat a potřásat hlasem. Ale lásky jsou různých odstínů. Jsou lásky slepé, jsou lásky, které hýčkají a kazí charakter, které změkčují a nepřipravují pro boj života. Jsou lásky opičí a jsou lásky kritické, které se nebojí tvrdého slova, i když se při tom srdce svírá.

Všichni máme svůj národ rádi. A nyní přichází chvíle, abychom tuto lásku zařídili podle úkolů, které náš národ čekají. Nač bychom to skrývali. Jsou mezi námi sentimentální muži s ženskou duší, kteří by nejraději celý národ český nastěhovali do Blaníků a nutili ho, aby se ponořil v staletý spánek a tak přečkal doby, pro které tito Češi v sukních nemají kloudné pochopení.

A pak jsme tu my, co chceme český národ uchránit trapné úlohy Sněhurky a kteří nemáme valné chuti přesvědčovat ubryndané trpaslíčky, že český národ nezemřel a že Evropa o něm ještě dlouho bude slyšet.

Český národ musí dostat nový velitelský sbor, novou kázeň, nový, tvrdší a výkonnější způsob života. Je nejvyšší čas, aby někdo na českém dvoře zatroubil budíček, nechal nastoupit, odpočítat a ve stručných rozkazech rozdělil práci. Český Vašek musí nyní s peci dolů a bez dlouhého protahování nastoupit k dílu. Medvěda dělal už dost dlouho. Je třeba, aby se rozešel s komedianty. Myslím tajtrlíky a provazolezce, kteří se kroutí mezi námi a kteří mluví, pravda, českou řečí, ale na tomto rozhraní epoch už nesrozumitelnou a slabošskou.

23.

Operační pomlka na Západě.

(3. července 1940)

Prožíváme právě ve válečných operacích na Západě malou pomlku, ve které neúnavné německé letectvo boří britské muniční továrny, ničí britská letiště a rozbíjí britské loděnice a přístavy.

Obsazení Normanských ostrovů v zálivu mezi Bretaní a Normandií je varovné gesto německé branné moci a příklad britské nemohoucnosti. Normanské ostrovy vklíněné do francouzských břehů jsou, nebo lépe do předvčerejška byly, britskou výspou u severozápadního francouzského pobřeží mezi francouzskými válečnými přístavy Cherbourgem v Normandii a Brestem v Bretani.

Normanské ostrovy obsadilo nejprve letecké vojsko a po něm za podpory německých námořních sil

i jednotky pozemní. Z toho vidíme, že přístavy na francouzském atlantickém pobřeží slouží už německému loďstvu jako operační základny. Z Normanských ostrovů, které Anglie předevčírem ztratila a které patří přímo britské koruně, je něco přes 100 km do Cornwallu, který tvoří jihozápadní cíp Anglie a necelých 200 km do kanálu Bristolského, který byl v posledních dnech německým letectvem pilně navštěvován.

Přesto, jak jsem už řekl, prožíváme operativní pomlku, a ta, jak to už bývá, musí být vyplněna zvýšenou činností na poli diplomatickém. To ukazují události na Balkáně, v Blízkém orientě a na čínském východě. Každý z těchto jevů je vlastně hřebíkem do politické rakve Anglie.

Obsazení Bessarabie a ukrajinské Bukoviny Ruskem není žádným nevlídným gestem Ruska proti ose Berlin—Řím, jak u nás cizí agenti šeptají, nýbrž výsledkem jasné dohody, která v Rumunsku přivodila Anglii velikou porážku, poněvadž Anglie garantovala rumunské hranice jak proti Německu, tak proti Rusku. Nyní by měla Anglie vyhlásit válku Rusku. Místo toho jí Rumunsko vypovědělo garanční pakt, ale jak události ukazují, trochu pozdě.

Rusko v tiché dohodě s Berlinem a Římem připoutalo těsně k sobě Litvu, Lotyšsko a Estonsko a nyní podobně postupuje s Bessarabií a s Bukovinou. Prozatím politická spolupráce s Berlinem přinesla Moskvě od podzimku minulého roku veliké územní zisky bez nějakých velikých ztrát na životech a materiálu. Z bývalého Polska, baltických států a nyní v Černomoří vrátilo se k Rusku celkem 480.000 km² s 23 až 25 miliony obyvatel, nepočítaje v to Finsko, které musilo hledat také těsnou spolupráci s Ruskem. Nyní má Rusko zpět své předválečné břehy v Atlan-

ticko-ledovém oceáně, na Baltu a v moři Černém. Dostalo zpět pod svou kontrolu také ústí Dunaje.

S poklesem britské autority na Balkáně jde rovnoběžně pokles britské moci ve Středomoří. Proti spojeným loďstvům Německa a Italie stojí ztenčené loďstvo britské samo. To se cítí také na čínském východě, kde Francie musila povolit japonskému válečnému loďstvu vstup do francouzských výsostných vod v Indočíně a na indočínské půdě přijat japonskou kontrolní komisí.

Vyklizení francouzsko-britské koncese v Šanghaji a odchod britské admirality a britských občanů z Honkongu ukazují, že i tam zrají nové události. Že mohou být i válečného rázu, prozrazuje spěšné uvádění Singapuru do válečné hotovosti. Japonský ministr zahraničí Arita tyto dny totiž prohlásil, že „nastal čas, aby se konečně odstranily nespravedlnosti starého světového řádu". Kde ten „starý světový řád" máme hledat, ví už ve střední Evropě každé dítě.

Výklady britského tisku, že každý britský civilista, každá žena a každé děcko mají být vyzbrojeni ručními granáty, nervosita mezi britským obyvatelstvem, útěk bohatých tříd s dětmi a jměním za oceán do Kanady a Spojených států, to všechno je nám nějak povědomé z historie. Opět jsme u Kartaga, které, když ztratilo bitvu u Zamy, kde nechalo za sebe umírat žoldnéře, připravovalo se hystericky k obraně se vším, co v městě žilo, jak už jsem tu jednou uvedl.

Britské starosti jsou pochopitelné. Asi před měsícem jsem řekl, že britští lichváři se připravují přijmout protektorát Spojených států amerických, britské loďstvo i britské kolonie nabídnout Americe a politicky i hospodářsky vyklidit britské ostrovy tak, jak před padesáti lety vyklidili v německém zálivu

Helgoland. Obrana těchto ostrovů je totiž pod kladivem německého letectva velmi nákladná a v budoucnosti bude ještě nákladnější. Britské ostrovy jsou Achillovou patou britské veleříše, jak ukazuje současná strategická situace. Oč by byla Anglie dnes silnější, kdyby své evropské souostroví mohla přestěhovat doprostřed Atlantického oceánu nebo jen tisíc kilometrů na západ.

Z toho, co se nyní odehrává, vidíme, že Britská veleříše nepatří už do Evropy a do Afriky, ale Britské ostrovy, že jsou částí Evropy. Jaké z toho bude východisko, ukáží události nejbližších týdnů.

Velmi zajímavá je bilance německého vrchního velení z operací mezi 10. květnem a 24. červnem, z níž je vidno, že německá branná moc zničila na západě 135 nepřátelských divisí a že zajala 1,900.000 Francouzů. Připočteme-li k tomu armády belgickou a holandskou, které kapitulovaly a ztráty britské, zajali tedy Němci nebo ke kapitulaci přinutili na západě v posledních šesti týdnech operací 2,700.000 mužů. Připočteme-li k tomu ještě zajatce polské a norské, máme od počátku války 4,000.000 mužů, kteří v boji s německou brannou mocí složili zbraň. Další milion byl při tom usmrcen a zraněn a milion nebo dva demobilisují a odkládají zbraně v neobsazené Francii a ve francouzských koloniích.

Nebudeme daleko od pravdy s tvrzením, že Němci za čtyři měsíce operací v Polsku, Norsku a na Západě zbavili Anglii na evropské pevnině 6 až 7 milionů spojeneckých vojáků. Při tom Němci získali zatím jako spojence pětimilionovou armádu italskou, která sama o sobě je dvakrát četnější než dnešní armády britské ve všech končinách světa. Tak vyhlíží osud státu, který se přežil a který demokratickým pobožnůstkářstvím zakrýval nelítostné, zlata lačné srdce.

24.

Troubení na českém dvoře.

(6. července 1940)

Včera se ke mně přihnal můj starý kamarád. — Hledám tě už celý den — povídá. Chci se tě zeptat, co jsi to myslil ve své poslední přednášce s tím troubením na českém dvoře. Což pak nic neděláme? Nesešel se národ v jednom houfu, nepracuje se v organisacích? Co chceš dělat víc?

Nechal jsem kamaráda vydechnout. Znám jeho i jemu podobné velmi dobře. Jedno východní přísloví říká: Krocan přemýšlel a nakonec od toho zdechl. U nás je totiž strašně mnoho lidí, jinak dobrých, poctivých, upřímných, kteří se k smrti unavili stáním na jedné noze. Vždy si při tom vzpomenu na ruské emigranty, kteří se za živý svět nechtěli smířit s novými poměry a kteří stále vlastně žili v čekárně, seděli na kufrech a čekali, až zapíská vlak, který pojede zpět do starých dob. Léta ubíhala, část poznala svůj omyl a ze zbytku vznikl houfec zvláštních smutných a nevrlých podivínů, kteří jsou mrtvým přívěskem společnosti.

Český národ nemá čistě slovanskou krev. Máme v sobě mnoho krve germánské, severské. Proto máme veliký smysl pro řád, organisaci, vytrvalost a důslednost. Slovanské dědictví se ukazuje v našem umění, v určité hravosti, bezstarostnosti a sentimentalitě.

Od výchovy závisí, který prvek v našem charakteru dostane na čas převahu, zda ten germánský nebo ten slovanský. Podle toho, jak se nám Čechům vládne, vytváří se ve své době český typ.

Poněvadž v posledních letech před protektorátem se nám vládlo špatně, vlastně nevládlo, nikdo se ne-

staral o výchovu národa pro zítřejší úkoly. Všechno se soustřeďovalo na to, aby tento národ určité vrstvě politiků z profese odevzdal své hlasy. V českém národě začaly se k slovu hlásit slabší povahové rysy. Učil se mluvit tiše, úslužně. Začal si libovat v pohodlí a drobném prospěchářství. To byla ta nejlepší atmosféra pro to, aby se na povrch v české povaze dostala slovanská oblomovština, pijáctví slov a plané mudrování. A práce při tom stála. Děti rostly, jako dříví v lese. Spolkařilo se a klábosilo až do ochraptění.

Ten, kdo zítra na českém dvoře zatroubí a začne po té český šik trochu řadit, ten nemůže být nijak šetrný. Hlavně bude bezohledný k oné části národa, která má mnoho škol a při tom strašně málo chuti k práci.

Ten, kdo chce dát český šik do pořádku, bude musit tu a tam pořádně rýpnout do přecpaného břicha, které ten šik ruší a které z něho drze vyčuhuje. Bude musit tu a tam rýpnout pod bradu hlavy, které věší nos, aby si daly do pořádku páteř.

Pochůzky do lesa mohou mít různý cíl. Někdo tam chodí sbírat jahody a poslouchat šumění českých hvozdů. To jsou podniky hodné dětí a starých vysloužilců, ale je to hanba, když se sbíráním jahod a nasloucháním větru zaměstnává zdravý, mladý národ, který má kácet kmeny, vysazovat nový les a prohánět škodnou.

Český národ ocitl se v nových poměrech a v novém světě. Jeho povinností, chce-li žít a dále mohutnět, je, tento svět poznat, pro práci v tomto světě se připravit duševně i tělesně. Nejsme sami, komu by bylo souzeno bořit staré bohy a prohánět žrece vyšeptalých věr.

Kdo by byl tvrdil, že v této válce dojde k největší námořní bitvě nejtěžších lodí mezi Angličany a Fran-

couzy. Kdo by to byl věřil před měsícem? Francouzská lodní děla, která odpověděla zrádným Angličanům, mluvila jazykem národa stále ještě pevného, národa, který v posledním měsíci se prohlodal dále k pravdě než některý český inteligent za celé poslední dva roky.

Ano, se zrádci a podvodníky se má hovořit hlavněmi pušek a děl. Oč nás v tom směru předstihli Slováci ve válce s Polskem.

Ale nechme, co bylo. Dnes už nemusím dokazovat, že Anglie je starý šejdíř, oblečený ovšem v černý kabát a pod paží s velikou demokratickou biblí. Nám imponovalo, jak tento podvodník při slově demokracie se zbožně křižoval, jak neustále žmoulal mezi svými křivými prsty růženec popsaný právy člověka. Z demokratického modláře se vyklubal zakuklený otrokář.

Dnes už nemusím nikomu dokazovat, že tuto válku Německo vyhraje a že po této válce se postaví v čelo Evropy, kterou jsme se naučili označovat jako střední a západní. Válkou se už nebudeme mnoho zabývat. Před námi se začíná rýsovat mír.

Ten, kdo zítra na českém dvoře zatroubí, vezme na sebe těžkou povinnost. Je už skoro pozdě, poněvadž se mnoho prospalo. Ta těžká povinnost bude v tom, dát lelkující, ufňukaný český zástup do pořádku tak, aby ho ten mír nezadávil, aby jeho branou prošel v pevných řadách, dobře vyzbrojen a vycvičen.

Český národ po boku národa německého a ve svorné spolupráci s ostatními rozumnými Evropany čeká veliká práce. Bourání, kopání základů. Stavba — veliká stavba.

Bylo by nemužné, kdybychom si nepřiznali, že jsme se na tyto úkoly nijak nepřipravovali. Netajme si, že boudu, v níž nás zastihlo přivtělení k Říši jsme nijak

důkladně nepřestavovali, natož abychom ji bourali. Sundal se pouze starý štít, ale v krámku za pultem zůstal starý kramář. Vzal si však mladého příručího a nepostává už přede dveřmi.

Jak to přišlo, že Němci tak hrozně rozdrtili své nepřátele — ptají se někteří čeští ospalci. Ptáte se špatně, zívající přátelé. Poněvadž jsme měli rok hlavy pod stolem, ušlo nám, že tu vidíme sklizeň těžkého německého potu. Miliony Němců léta pracovaly za dva bez ohledu na pracovní hodiny, bez ohledu na pohodlí a výhody. Miliony Němců a Němek všechen svůj volný čas věnovaly účelné práci, která otužila, ukáznila a vzpružila národ. Německý národ se zamiloval. Zamiloval se plným srdcem a celou duší do nejkrásnější milenky, a tou je práce. Nechal klábosení.

V čele šla německá inteligence, která pracovala za dva a za tři inteligenty našeho typu. Nic se nečervenejme a nic si nenalhávejme. Německý inteligent byl od rána do večera v kole. Ten netratil čas planým povalováním po kavárnách a na táčkách.

Po pláních Holandska, Belgie a Francie pochodovala německá práce. Sklidila, co zasela a co jí právem spravedlivé odměny patřilo a ani o hrst více.

Ve Francii a v Anglii v posledních letech také nezaháleli, ale kvalita práce byla jiná. Člověk degenerované demokraticko-liberalistické výchovy se práce štítil, neviděl v ní radost, hrdost a cíl. Národně socialistické Německo vytvořilo typ nového člověka, který v sociální morálce stojí vysoko nad těmi, co zastupují starý, právě poražený svět. A o tento typ nového *člověka práce* musí se český národ trochu více zajímat. Musí ho poznat a právě v té sociální morálce dohonit.

Hrbáč nenávidí člověka rovného, poněvadž každá méněcennost se opásává nenávistí. Národní socialis-

mus německý pohrdal demokratickým chvastounstvím, ale demokratické chvastounství německý národní socialismus nenávidělo právě tak, jako hrbáč nenávidí rovného.

Abychom přestali s hrbáči, potřebuje se zatroubit na českém dvoře. Musíme se trochu narovnat ve hřbetě a to, jak se zdá, bez několika pořádných šťuchanců nepůjde.

25.

Kde je srdce Britské říše.

(10. července 1940)

Britské ostrovy bez Irska představují vlastně obrovské průmyslové město se 45 miliony obyvatel, kterému ze zámoří loďstvo dováží potraviny a suroviny.

Toto čtyřicetipětimilionové město je nyní obléháno z moře německým loďstvem a letectvem, které současně boří v tomto městě továrny na zbraně a letadla, sklady pohonných hmot, loděnice, přístavy, letiště, nádraží, pobřežní opevnění a výcvikové tábory.

V době letadel jsou nejzranitelnější státy, kde mnoho obyvatel žije ve městech. A tu jsme u Anglie, která má největší procento městských obyvatel ze všech států na světě. Těch pár procent britských zemědělců nedovede uživit ani 15 milionů Angličanů. Zda zbývajících 30 milionů bude hladovět, závisí od mořské dopravy, která není ztěžována pouze německou brannou mocí, nýbrž také skutečností, že z Evropy a ze severní Afriky nedostanou Angličané nyní ani krajíc chleba. Holandsko, Dánsko, Rumunsko, Maďarsko a Egypt živily 20 milionů Angličanů. Dnes cesta k těmto zemím je odříznuta a potraviny pro

30 milionů Angličanů musí se dopravovat z Kanady, z Australie, z jižní Afriky a z Ameriky. Co se ročně dopravilo z Dánska a z Holandska jednou lodí, na to nyní je potřeba k dodání z Australie a jižní Afriky nebo Kanady 6 až 20 lodí.

To, že Němci obsadili celý severní evropský břeh od španělských hranic až po severní Norsko, neznamená pouze likvidaci evropských spojeneckých armád Velké Britanie, nýbrž také veliké nároky na britské obchodní loďstvo. Jestliže Anglie vstupovala do této války s dopravním loďstvem o 18 milionech tun, pak pouhá skutečnost, že Anglie ztratila v Evropě a v severní Africe možnost nákupu, znamená totéž, jako kdyby Němci Angličanům potopili 10 milionů tun lodního prostoru a ponechali jim přístup k evropským a severoafrickým trhům.

Donedávna německá branná moc ničila jen lodi určené do britských přístavů. Dnes drtí také britské přístavy, loděnice, nádraží, skladiště.

Co chystala Anglie na počátku války Německu, potkalo ji podle říkanky, „kdo jinému jámu kopá . . ." Nedostatek potravin, nespokojenost širokých mas a pokles vůle v dalším odporu. To všechno spolu souvisí a to všechno se vznáší nad Anglií, která v roce 1935 si nedůvěřovala, když k vůli Habeši válka proti Italii byla, jak říkáme, na spadnutí. Dnes má táž Anglie proti sobě Italii i s Německem.

Nedávno hlavní britský konspirátor této války prohlásil, že Anglie bude válčit i kdyby v této válce pokračovaly Kanada, jižní Afrika s Australií, tedy i kdyby Britské ostrovy byly Němci obsazeny.

Ano, Britské ostrovy, jak už jsem tu předešle řekl, jsou slabinou Britské veleříše. My však známe dobře také, kde leží britské srdce, které se nedá jako těžkým opevněním chránit britským loďstvem. *Srdce*

KNIHOVNA
KNIHOVNA
VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE
Nám. W. Churchilla 4
130 67 Praha 3 - Žižkov

Britského imperia leží v Blízkém orientu na území Egypta, Arabie, Malé Asie a Mezopotamie. Kdo se této končiny zmocní, zničí Britskou veleříši. To věděl Napoleon, když se z Egypta pokoušel o pochod na východ, a to vědí stejně dobře v Berlíně, v Římě jako v Moskvě.

Zprávy, které docházejí na psací stoly vládců Velké Britanie z Blízkého východu, jsou mnohem nepříjemnější, než hlášení o škodách, které postihly Britské ostrovy.

Dokumenty francouzského hlavního štábu, v nichž bylo podrobně propracováno Angličany tažení proti Rusku, ukazují, kolik prachu je západními intrikány nashromážděno v Arabii, v Malé Asii a v Mezopotamii a kolik se tu musí napravovat, aby byl mír zítřka ve třech světadílech staré pevniny dobře zajištěn. Německý zahraniční úřad uveřejněním francouzských dokumentů ukázal mnoho zajímavého Moskvě, s níž má Německo smlouvu o neútočení a velmi výhodnou smlouvu hospodářskou. Poměry v končinách Blízkého východu jsou poměry vyvolané mírem versailleským a jeho následky. Versailleský diktát třeba likvidovat všude, aby nezapáchal a neotravoval vzduch v budoucnosti.

To, že tyto dny ruský vyslanec opustil Ankaru, to, že Anglie vyzvala Turecko a Irak, aby obsadily francouzskou Syrii, to, že Angličané zničili potrubí, které dosud přivádělo naftu z Iraku do francouzských přístavů v Syrii, to, že Rumunsko musili opustit všichni Angličané a to, že Bulharsko ohlásilo, že Balkánská dohoda zašla, to všechno jsou události na Blízkém východě velmi závažného významu strategického a pro Anglii strategického dvojnásob a osudového třikrát.

Před několika týdny, když Francie požádala o podmínky příměří, britští agenti mezi námi hrozně se

potili. Co si zas vymyslit a co zas nalhat. Sáhli ve svém zmatku opět po minci ruské sfingy, kterou se snaží za této války už asi po dvacáté udat.

„Teď si dejte pozor na Rusko! Tam to praskne!“ — Ale co má praskat, neřekli. Pokusím se to tedy za pány britské agenty mezi námi dopovědít. Zcela správně ukázali na Východ. Zcela správně tvrdili, že to praskne.

Velká Britanie, jak už jsem řekl, má velmi zranitelnou patu na Britských ostrovech a *špatně chráněné srdce v Blízkém orientě,* který tvoří předsíň k Indii a přestupní stanici z Asie do Afriky.

Praskat něco bude. Praskat to bude v Orientě! Pro koho ten praskot bude umíráčkem, dovedeme si na prstech spočítat.

Žádná z posledních válek nepřinesla taková překvapení, jako tato. Tyto dny byl britský Gibraltar po prvé v této válce bombardován. Nedopadaly naň ani pumy německé ani italské. Snesly se tu pumy francouzské jako odveta za hanebný přepad ze zálohy, který spáchali Angličané na francouzském loďstvu v Oranu a v britských přístavech.

Britský diktátor Churchill se chlubil, že Anglie se zmocnila celkem dvou set francouzských válečných plavidel. To je její prvá válečná kořist v této válce a tu získala ještě na svém svedeném spojenci po způsobu starých pirátů.

Deska, na kterou byla před sto lety nahrána písnička o síle britské říše, dohrává nyní poslední takty. Britští strategové se baví lovem na francouzské lodi. Zajímavé bude, co s těmi loďmi podniknou, až bude zaklepáno na truhlu, kde je skryto srdce britského černokněžníka, co svedou britské lodi a lodi Brity uloupené dejme tomu pod Bagdadem.

26.

Jak na hrobaře českého národa.

(12. července 1940)

Čtete zajisté noviny. Tyto dny píší o tom, jak ve Francii se připravuje nová ústava, jak tam mají být rozehnány staré politické strany a jak odstrkovaní francouzští vojáci mají nyní zachránit národ před mravním a hospodářským rozkladem.

Jedno při tom zaráží. Jak ti staří, Anglii zaprodaní, francouzští politikové z profese, z nichž se každý vyhýbal frontě jako čert kříži, jak tito národní zločinci našli odvahu objevit se před tváří národa, který přibili na kříž. Dokonce se dovolávají zákona, který je má chránit před zaslouženým trestem, zákona, který jim umožňoval jejich nekalé rejdy a který byl na to obratnými advokáty vymyšlen.

Boj se starým světem, který se utíká k ženským trikům musí se vést stejnými prostředky jako zápas se špatnou ženou.

„Jdeš-li k ženě — radil německý filosof — nezapomeň na bič!“ Podobná rada platí, jdeme-li domluvit starým zkrachovaným politikům z profese, aby už jednou přestali s balamucením dobrých a důvěřivých. Bez biče to s nimi nepůjde. Francouzským vojákům nakonec také jiného nezbude.

Francie prožívá nyní totéž, co nás stihlo po Mnichově. Měla by se podívat, chce-li se dostat z dnešní vnitropolitické kaše, jak u nás je těžký zápas se starými politickými hady, který trvá už pomalu dva roky a stále ještě není dobojován.

Kočka a politický čachrář jsou zvláštní druh živočichů. Oba mají velmi tuhý život. Shodíte-li je se střechy, vždy spadnou na všechny čtyři. Tyto dny jsme u nás svědky nové kapitoly nedůstojného bab-

ského intrikářství, které se krylo vlastenectvím a v podstatě nebylo ničím jiným, než prací v cizích službách. Že při tom se ukládá o budoucnost celého národa, o to těmto lumpům vůbec nešlo. Viděli, že se mají ztratit v propadlišti. Ať se tedy tam s nimi zřítí celý národ. Co jim na tom záleží.

Ve jménu národní jednoty se u nás hledal ukrýt pro zašlé politické veličiny. Dnes podobný úkryt hledají tito lidé také ve Francii.

Je to útěk před soudem národa, ale útěk bez kajícnosti, bez sebezpytování. Politik z profese je totiž zvláštní tvor. Zapomenul už dávno na povolání, kterým se původně živil. Pro toho je politika a politická intrika něčím podobným jako pro alkoholika lihovina. Chvíli dá pokoj, ale když mu dáte příležitost jen tu nejmenší, hned je v práci a hned se zas dotěrně uplatňuje a vnucuje národu.

V Číně měli na kuřáky opia zvláštní recept. Když byl takový kuřák opia zjištěn, byl poslán do sanatoria, aby se léčil. Když však byl po druhé při kouření opia přistižen, byl trestán smrtí.

Něco podobného by bylo třeba zavést proti moru demokratického politikaření, který stále ještě v zatuchlých záhybech naší společnosti prokmitává. Nejprve politické sanatorium s dobrou vojenskou kázní a při novém přestupku přísný trest.

Je třeba národ chránit před chorobou, před infekcí a proto je třeba nositele zhoubných politických bakterií vést v přesné evidenci, jako jsou vedeni v evidenci lidé postižení nebezpečnými chorobami.

Dnes kdekdo je přesvědčen, že Německo zvítězí a že Evropa zítřejší bude se velmi málo podobat Evropě ze včerejška. Ale toto přesvědčení pronášejí veličiny zašlého politického řádu s povzdechem, s nímž přichází Arab k poznání, že písek pouště zadusil jeho

palmový háj. Pro ně je konec starého řádu také koncem světa a koncem národa.

Co ti lidé nadělali zla v minulosti ještě před protektorátem. A co ho natropili v protektorátu, dokud je právo nepopadlo za límec. Veliké vítězství Německa a nové obzory, které se před evropskými národy otevírají, to všechno má mladému pokolení dávat příčinu k zdravé radosti.

Jsme však trochu smutni a Němci nám prominou, když se k tomu smutku otevřeně přiznáme. Cizí agenti mezi námi svedli totiž mnohé z dobrých Čechů, aby šli sloužit Anglii v domnění, že tím slouží českému národu. Už v Polsku zahynulo mnoho našich lidí, které nesvědomití, zkrachovaní politikové navedli k deserci a k boji proti Říši. Co se z Polska zachránilo, velmi pečlivě posbírali západní agenti a dopravili do Francie.

Ve veliké bitvě v severní Francii západní lichváři neopominuli zasadit do předních linií roty zbloudilých, svedených Čechů. Nechali zde rodiny a na flanderských pláních položili své životy za věc ztracenou a v jádře špatnou, nepoctivou.

Kdo je vinen? Krev prolitá žádá pomstu. Jsou hlavy, na které padla, které za tento smutný kus historie českého člověka odpovídají.

Ti pánové nebyli v českých rotách, které zasadili Angličané ve Flandřích, aby kryli jejich ústup na lodi. Ti páni byli už za mořem, odkud posílali slova povzbudivá, odkud z tepla balamutí českého Vaška a otravují studně na českých dvorech.

Kdyby stará politická plíseň nekapala se švů velebné řízy dnešní mrtvé české jednoty, nemusilo se to všechno stát, nemusilo být tolik bolesti a smutku. Nejde to člověku dobře přes zuby, ale nezbývá, než to přiznat. Místo abychom práva, která nám dala listina

ze 16. března 1939 o zřízení protektorátu, řádně dobudovali, abychom tuto českou „Magnu chartu" položili za základ své nové budoucnosti, místo toho se dělalo všechno jiné, než nová konstruktivní česká politika. Pěstovaly se politické rejdy, sloužilo se nepříteli, balamutil se lid, a to všechno ve jménu drobné ješitnosti, uraženého já, odstrčené neschopnosti, které se chtěly mstít.

Myslím, že je právě čas, aby český národ sám si udělal ve svých řadách pořádek a staré potměšilé taškáře ze zašlého světa poslal tam, kam už dávno patří. Nejprve do sanatoria s přísným vojenským řádem a dobrou, ryze českou správou.

Nepomůže-li ani sanatorium, aby kuřáci politického opia se vzpamatovali, zbude ještě jeden prostředek, aby dál národu neškodili. Pošleme je prostě tam, kam je srdce táhne. Vypovíme je z české země.

27.

Konec britského boje na moři.

(17. července 1940)

Od okamžiku, kdy vstoupilo v platnost příměří mezi Německem, Italií a Francií, uplynuly tři týdny. Je přirozené, že na všech rtech čteme otázku: Co bude dále? Kdy udeří hrom? A kde udeří. Britská veleříše není jen Britské souostroví v bezprostředním sousedství francouzského severního pobřeží. Britská veleříše jsou dva oceány, Atlantický a Indický, na jejichž pobřeží se rozkládá Britská veleříše od Nového Zélandu pod Australií až po severní Kanadu v končinách točnových.

Na těchto oceánech znamená britské válečné loďstvo jen potud významného činitele, pokud chrání

území a námořní spoje, které leží mimo dosah německého a italského letectva bombardovacího. Kde poklesl význam britského loďstva, můžeme si zřetelně vyznačit na mapě, když podél břehů ovládaných mocí německou a italskou táhneme rovnoběžku ve vzdálenosti 800 km.

V severoevropských mořích vidíme, že německé letectvo plně ovládá Britské souostroví. Moře Středozemní až na Gibraltar je celé pod tlakem letectva italského, podobně jako moře Rudé a celé pobřeží britské východní Afriky mezi italským Somalskem a portugalskou východní Afrikou.

Angličané nemají nyní dobré spojení mořem s Egyptem, poněvadž jižní východ z Rudého moře je pod tlakem italských letadel. Existuje tedy jen spojení po souši mezi Alexandrií a Basrou v severní části Perského zálivu.

Za války světové velmi si vojenští teoretikové stěžovali, že hlavní štáby pozemních sil špatně spolupracovaly s hlavními štáby sil námořních. O mladé letecké zbrani ani nemluvě. Proto po světové válce propagovala se myšlenka vytvořit jednotný hlavní štáb pro všechny tři složky branné moci, pro armádu pozemní, leteckou a loďstvo, který by účelně využil při každé operaci všech tří složek branné moci. V tom směru vedlo nové Německo, které vstoupilo do této války s menším válečným loďstvem, než jaké mělo v roce 1914, ale za to s nejsilnějším letectvem.

Prvou takovou operací, kde německé vrchní velitelství zasadilo v dokonalé harmonii všechny tři složky své branné moci, bylo tažení na sever do Norska. V polské válce uplatnilo se německé válečné loďstvo jen slabě, poněvadž na moři nebyla pro ně málem žádná práce. Polsko nebylo státem námořním.

Když německé vrchní velení dalo letos 8. dubna

rozkaz k pochodu do Norska a tím také k expedici přes moře, na kterém měl nepřítel převahu, poměr sil, počítáno v jednotkách všech druhů válečných lodí, byl 650 lodí britsko-francouzských a norských proti 100 lodím německým. Poměr těžkých bitevních lodí byl při tom 34 nepřátelské proti 5 německým.

A přec tato bitva německých branných sil skončila vítězně pro Německo a hanebným ústupem Angličanů a Francouzů z Norska, které kapitulovalo.

Veliká bitva námořní zahájená 8. dubna u norských břehů pokračovala i za německých operací proti Západu, za pochodu do Holandska, Belgie a Francie.

Když německé námořnictvo 27. června převzalo ochranu pobřeží od španělských hranic až pomalu k Severnímu mysu, skončila tím také veliká bitva na moři, jejíž výsledek pro Angličany a Francouze nebyl nijak povzbudivý. Od 8. dubna do 24. června ztratila válečná loďstva britská a francouzská celkem přes 200 jednotek, z nichž 104 byly potopeny a zbytek těžce poškozen. Většinou šlo tu o oběti, které si vyžádaly útoky německého letectva.

Řekl jsem, že na počátku bitvy v Severním moři Angličané a Francouzové měli na všech mořích, tedy ne pouze u evropských břehů 650 válečných plavidel. Z těch tedy ztratili trvale anebo na delší čas přes 200 jednotek. Němci také mnoho ze svých 100 jednotek vydali v tomto nerovném boji, ale vítězství tuto obět ospravedlnilo.

25. června přestalo na straně britské bojovat také loďstvo francouzské, které na počátku války čítalo 230 jednotek. Mělo-li za dva a půlměsíční bitvy v Severním moři poměrně takové ztráty, jako loďstvo britské, pak v době příměří čítalo asi 170 jednotek. Z nich část, hlavně jednotky menší, Angličané přepadli a zbavili francouzských posádek. Poněvadž

v Anglii nemají dost vycvičených námořníků, dá se právem čekat, že toto uloupené francouzské loďstvo nebudou moci Angličané vyslat v dohledné době na moře.

Řekl jsem, že 25. června spojené loďstvo britsko-francouzské čítalo 450 jednotek. Po odchodu loďstva francouzského Angličané neměli více než 300 jednotek.

Zatím však se na scéně po boku Německa objevila Italie, jejíž loďstvo čítalo koncem roku 1939 celkem 320 jednotek. Připočítáme-li k tomu síly německého loďstva, docházíme k cifře bezmála 400 jednotek, které stojí nyní proti 300 jednotkám britským, rozděleným v obou britských oceánech v Atlantickém a Indickém.

Během devíti měsíců války poměr sil obou válčících stran na moři se podstatně změnil ve prospěch Německa. Když na počátku války proti jedné německé válečné lodi bylo pomalu sedm lodí nepřátelských na počátku desátého měsíce války proti čtyřem válečným lodím italsko-německým stojí tři lodi britské.

Někdo ovšem namítne, že Anglie stále ještě má převahu v celkové tonáži válečného loďstva a hlavně v těžkých lodích bitevních. Tato převaha je však spíše břemenem než výhodou za operací, které se sehrávají v dosahu německo-italského bombardovacího letectva.

Námořní bitva, která se odehrála ve Středozemním moři 9. července mezi loďstvy a letectvy Italie a Velké Britanie, skončila ústupem východní eskádry britské z Jonského moře do Alexandrie a britské západní eskádry od Balear do Gibraltaru.

Této bitvy v obou britských eskádrách se účastnilo 5 lodí bitevních, 7 těžkých křižníků a dvě lodi letadlové. Vyšly z ní těžce poškozeny jedna loď bitevní, je-

den křižník a jedna loď letadlová. Jedna bitevní loď byla poškozena lehčeji.

Snad se to nebude každému zdát zřejmým, ale německá dvaapůlměsíční bitva v Severním moři a italská bitva zahájená 8. července v moři Středozemním, nesporně budou mít pro Anglii velmi nepříznivé následky politické také v jiných končinách moří, než jsou vody evropské a vody Blízského orientu.

Britská politika přišla o všechny spojence na souši, její loďstvo ztratilo nejen mnoho na svém počtu, nýbrž také mnoho na své úderné síle, jak nyní se ukázalo na moři Středozemním.

Jednou jsem tu už řekl, Angličané nejsou vojáci. To jsou především obchodníci, spekulanti. Spekulant nežene se do plného úpadku. Ten hledí včas ohlásit konkurs, aby při něm ještě něco získal. Dnes je ovšem otázkou, zda mu ten výhodný konkurs „Osa" už vůbec dovolí.

28.

S oceánem v týlu a sama.

(19. července 1940)

Před měsícem skončila válka s Francií. Před dvěma týdny tato Francie přerušila diplomatické styky s Anglií, která se zatím proměnila ve vyděšený ostrov, opravdu skvěle isolovaný. Tradice britské politiky se tak zachovává.

Před rokem táž Anglie třásla celou Evropou, poštívala Polsko, objímala Francii, lichotila Rusku, bodře klepala na ramena drobným státům v Pobaltí, ve Skandinavii, v Podunají a na Balkáně. Turecko měla v kapse a Italii vzkazovala, že by byl čas, aby

přestala koketovat s isolovaným Německem, které hrozí válkou jen proto, poněvadž k ní nemá odvahy.

Připočítáme-li k Evropě Rusko s Tureckem, měla tato Evropa, jako rejdiště britské politiky, asi 580 milionů obyvatel, z nichž 80 milionů tvořilo Německou říši. V Evropě diktovalo britské hospodářství a co nedokázalo, to obstarala politika. Rusko připoutané k Západu smlouvou s Francií, vyplazovalo, jak se zdálo, na Německo jazyk. Toto Rusko dělalo Anglii veliké služby současně na východě, kde Japonsko už dva roky tlačilo krok za krokem čínská vojska od mořského břehu dále a dále do vnitrozemí.

Před rokem se zdálo, že 500 milionů Evropanů nemá nic společného s novým Německem a při tom 400 z těchto pěti set milionů je zřejmě zahroceno proti němu. Za těmito čtyřmi sty miliony Evropanů nevlídných a nepřátelských Německu v druhém sledu stály kolonie britské, francouzské, holandské a belgické se šesti sty miliony obyvatel. Zkrátka před rokem, když si na Západě naslinili tužku, přišli k cifře kolem miliardy lidí, kteří by se dali obrátit proti Německu. Když se slinila tužka dále, začala se potěžkávat Amerika a konec byl, že proti jednomu Němci měli Angličané v záloze — tak se jim to alespoň zdálo — patnáct Evropanů, Američanů, Afričanů a Asiatů.

To všechno si představoval západní Moric před rokem. Sebevědomím sálal. Britská politika, jako veliký hroznýš chystala se v pevných závitech své neúprosné politiky zadusit odvážné, ale neprozřetelné německé vlče.

Dnes po roce britský hroznýš scvrkl se v užovku. Německé vlče vyrostlo ve vlčici s ocelovými zuby a drápy. Evropa s Ruskem bez Turecka velmi se liší

od Evropy z července 1939. Evropa vedená Německem a Italií čítá dnes 300 milionů obyvatel. Rusko má 200 milionů obyvatel. A za Kanálem na Britských ostrovech je 45 milionů Angličanů, jimž selhaly jejich tři mocné, staletí osvědčené zbraně: Peníze, intrika a loďstvo.

Britská veleříše má mimo Evropu mnoho poddaných, které tlačí k zemi podle všech zásad vykořisťovatele. V Asii 400 milionů domorodců, v Africe 50 milionů Afričanů.

V Asii a v Africe na území britského panství žije jen něco ke třem milionům Evropanů a z těch 2 miliony nejsou Angličany a proto nemají v úmyslu sdílet trpký osud, který Velkou Britanii očekává. Jde tu především o Bury z jihoafrické Unie.

V Americe na britském území žije 14 milionů obyvatel, z nichž je 12 milionů Evropanů a z těch 4 miliony Francouzů v Kanadě, kteří jsou velmi rozhořčeni způsobem, jak Anglie naložila s Francií, která se pro její zájmy vykrvácela. Jediná čistě britská kolonie je Australie s osmi miliony bělochů, kteří se třesou před Japonci a kteří představují současně zálohu Velké Britanie použitelnou v neklidné Africe a v Asii.

V boji proti Německu jsou nyní Britské ostrovy odkázány samy na sebe. Z Kanady mnoho toho nedojde. Britská vojska koloniální jsou cele spoutána Italií v Africe a ruskou sfingou v Asii.

Zprávy, které nyní docházejí z Britských ostrovů, velmi se podobají zprávám, jež přicházely z Francie před německou ofensivou proti jihu, která byla zahájena 5. června. Ve Francii také surově zostřili vnitřní režim, štvali obyvatelstvo na německé letecké vojsko a propaganda, přišlá o klid, překypovala silnými slovy, kterými prokmitávala úzkost.

V britské obležené pevnosti pomalu zůstává jen pracující anglický lid pod dozorem vojáků a úřednictva. Boháči své statky už dávno odstěhovali; za zlatem poslali za moře i své rodiny. Nikdy se netísnilo tolik vznešených Angličanů v Portugalsku a ve Španělsku, kde čekají na lodi, které by je dopravili za oceán.

Vedle fronty německé a italské vynořuje se z mlh britské bezradnosti třetí mlčelivá, ale stejně hrozivá fronta vnitřní — fronta sociální. Anglický drobný člověk začíná se probouzet a začíná si protírat oči.

Na druhé straně Kanálu, na francouzském, belgickém a holandském pobřeží, stejně jako v Norsku, německá branná moc nezahálí, jak jsme měli příležitost vidět na plátně posledního týdeníku. Připravuje se zasazení německých zbraní, jejichž dlouhé rameno dosáhne bezpečně na ostrovy. Za války světové Němci ostřelovali Paříž ze vzdálenosti 130 km. To bylo před dvaceti dvěma lety a za tu dobu dělostřelecká technika už něco pokročila. Jak jsme slyšeli již dříve z povolaných míst, nové německé válečné prostředky neřekly v tažení na západě ještě své poslední slovo.

Anglie byla z Evropy nejprve vyhnána hospodářsky, tím klesl její politický vliv a nakonec nastoupila vojenský ústup, který začal v Norsku, pokračoval ve Francii a nyní jsme před poslední fází, kdy tento „vítězný ústup“ bude pokračovat dále na západ z Britských ostrovů za oceán.

Ti, co Velké Britanii vládnou, oněch sto přebohatých rodin, ti nepřijdou o své majetky. Přijdou pouze o požitek moci, se kterou přes sto let diktovali celému světu, který před nimi ležel v prachu, jako uctivý vasal.

Kdo doplatí a zle doplatí, bude malý britský člověk. Naši novináři viděli nedávno, jak těžce dolehla francouzská koloniální politika na malého člověka v bohaté Francii, která se však sama dovede uživit svým hospodářstvím.

Co čeká britského pracovníka na ostrovech, které dávno už neuživí kloudně ani polovinu svých obyvatel? Jen v Londýně žije na 9 milionů, tedy celá pětina obyvatel ostrova. Co ti budou dělat, když zásobování počne váznout? V jižní a střední Anglii žije na jeden čtvereční kilometr přes 270 obyvatel. Je to hustota právě dvakrát větší než jakou máme v Říši. Co to znamená v době, kde královnou zbraní je letectvo, může si každý na prstech spočítat.

Kartago se chystá k boji na hradbách a vykřikuje věty, kterým nevěří. Belgičané utíkali do Francie, Francouzové do Švýcarska a do Španělska. Angličan může se utéci dnes jen do lživých představ, poněvadž kolem něho je moře.

Když utíkal britský expediční sbor z Francie, potřebovaly zbytky desíti britských divisí celkem 800 lodí, aby se dostaly z dosahu německých zbraní a při tom 300 lodí Němci potopili a zapálili. Kolik lodí by potřebovali Angličané, aby zachránili jen část svých ozbrojených sil z obklíčených ostrovů? Ale kam? Do Kanady? Do jižní Afriky?

Časy se velmi mění. Kdysi ve starém smutném světě občan britský představoval vznešenou, vybranou bytost. Něco více než jiní smrtelní. Dnes nevím, kdo by chtěl s ním měnit. S čím větší výše kdo padá, tím více kostí si totiž přeláme.

Nad starým světem slunce zapadá a proto je třeba mluvit o velikém dni, který přijde.

29.

Odmítli ruku k smíru.

(24. července 1940)

Od pátku minulého týdne jsme žili v napětí. Vůdce a říšský kancléř ve své veliké řeči 19. července řekl, že nikdy neměl v úmyslu žít v nepřátelství s Anglií a že nemá v plánu zničit britskou říši, když její předáci nyní přijdou k rozumu a budou hledat cestu k dohodě s Říší německou.

Na tuto velkomyslnou výzvu k jednání o smírném vyřešení sporu Velké Britanie s Německem, kterému vyhlásila přec sama 3. září minulého roku válku, kdekdo čekal netrpělivě odpověď. V sobotu bylo z Anglie rozšířeno, že v úterý 23. července promluví dnešní diktátor na Temži Churchill. Místo něho se rozhovořil britský ministr zahraničních věcí Halifax.

Kdo zná trochu válečnou historii, ví, že nabídky míru před rozhodnou bitvou zřídkakdy byly přijímány stranou opačnou. Je to pochopitelné. Kdyby byl možný mír na základě dohody, nedošlo k nástupu na válečném poli. Napoleon také před každou rozhodnou bitvou nabídl svým odpůrcům smírné vyřízení sporu. Vždy byla jeho nabídka odmítnuta a vždy byli jeho nepřátelé poraženi.

Když Adolf Hitler nabídl na počátku této války smírné řešení sporu západním mocnostem, dala se chápat jejich pýcha, se kterou smířlivou ruku odstrčily. Věřily v rychlé zhroucení Německa, které nastane i bez rozhodné srážky.

Dnes, kdy Anglie přišla o všechny své spojence a kdy Německo dostalo pomocníka v Italii, která ve Středomoří poutá britské síly koloniální, je situace trochu jiná. Před několika dny pyšný Albion ustoupil

na celé čáře japonským požadavkům pokud šlo o Čínu,*) Japonsko však nemá pamět krátkou. Podobně volnou ruku v Číně dala mu Anglie za války světové, ale po válce diplomatickým nátlakem, v němž jí podporovaly Francie s Amerikou, Japonsko přinutila, aby se svého krátkého poručnictví nad Čínou vzdalo. Japonsko podobně jako Italie v Evropě, bylo po válce britskou politikou isolováno v Asii. Tak jednala Anglie vždy se svým spojencem, který jí pomáhal z válečné bryndy.

Anglie za války světové hrála falešnou hru s Ruskem, kterému slíbila černomořské průlivy a při tom podkopávala carský režim a podporovala ruské revoluční živly. Ne z lásky k pokroku, nýbrž aby Rusko revolucí rozložila a na desítiletí vyřadila z politiky. Aby mu to, co slíbila, nemusila dát. Podobně naložila také Anglie s Italií, které naslibovala hory doly v moři Jaderském a v Malé Asii. Také Italie byla na pokraji revoluce a v Anglii si už mnuli ruce, že bude na cestě Středomořím o druhé loďstvo méně, když rakouské zašlo. Bylo by to bývalo vlastně třetí loďstvo, poněvadž za ruské revoluce zašlo také loďstvo černomořské, které se tlačilo do Středomoří. Tento výpočet zklamal a proto ta veliká zášť proti staviteli nové Italie Mussolinimu.

Nakonec zničila Anglie posledního spojence z války světové, který jí byl značně nepříjemný v Africe a na Středomoří, když se začal dohovořovat blíže se svými latinskými sousedy s Italií a se Španělskem. Anglie zničila v této válce Francii, jako ve válce světové zahrabala carské Rusko.

---

*) Anglie se 17. července zavázala, že na čtvrt roku uzavře silnici z Burmy, po které byl Čankajškově Číně dodáván válečný materiál.

Anglie zacházela dosud se svými spojenci jako čert s křesťanskou bytostí. Spojenci, který se jí upsal, na krátký čas poskytla řadu rozkoší, ale nakonec si přišla pro jeho duši.

Tato Anglie, která ve válce světové obratně napálila i Spojené státy americké, tato Anglie odmítla německou nabídku na smírné skončení sporu, ač situace je nyní jiná, než jaká byla na podzim 1939, kdy ohrnula nos společně s Francií.

Co si ti Angličané vlastně myslí? — říká si člověk, když vidí nebo lépe tuší německé přípravy proti britskému imperiu, které jsou v chodu podle přesného plánu už celý měsíc?

Opět se musíme trochu vrátit do historie a vybrat si k prohlídce případy, kde překonaný řád se ocitl v boji s řádem novým. Vezměme si třeba válku francouzsko-pruskou z let 1870 a 1871. Vznikla po porážce francouzské politiky ve střední Evropě, když Prusko společně s Italií porazily Rakousko a když Italie ovládla Apeninský poloostrov a Prusko společnost německých států. Napoleon III. vyhlásil válku Prusku podobně jako v minulém roce Anglie ji vyhlásila Německu, ač mnozí z jeho generálů nevěřili v úspěšné tažení — zkrachované politice však nic jiného nezbývalo než skrze válečné štěstí naposled pokoušet osud.

Moc nikdo neodkládá dobrovolně, má-li prostředky, kterými se může bránit, a takovým prostředkem jsou branné síly, které byly dávno označovány „za poslední slovo králů".

Anglie se včera rozhodla pro válku, poněvadž po těžkých politických porážkách, jaké v poslední době utrpěla, nic jiného jí, jako kdysi Napoleonu III., nezbývá. Stále ještě britští státníci počítají s náhlým zhroucením Německa, stále ještě naslouchají výkla-

dům středoevropských emigrantů, u kterých je přání otcem myšlenky.

Anglie ví dobře, že kdyby dnes začala jednat s Německem, že Německo s Italií nebudou při tom jedinou stranou, které se už britská světová hegemonie přejídá. Člověk, kterému jde o všechno, který tone, chytá se i stébla a pro Anglii tímto stéblem je válka.

Další vedení války bude stát Anglii o několik desítek miliard více. Na tom nezáleží. Bude stát také snad statisíce životů. Na těch také nezáleží. Vládcové Anglie úřadují v bezpečných krytech proti pumám, nejdou do předních linií. Jmění mají v jistotě už uloženo za mořem.

Britská neústupnost vyvolává však duchy, které smírné jednání o nové rozdělení světa nemusilo pustit k slovu. Pluh, který bude starý řád přeorávat při dnešní britské tvrdošíjnosti, bude proto musit zabrat mnohem hlouběji.

Starý svět se tedy připravuje k poslednímu odporu. Uvidíme, jak dlouho bude vzdorovat. Uvidíme, jak dlouho bude trvat, než také britský chudák, hnaný na jatky, nechá si to trpně líbit. Páni lordi mluví o boji proti Antikristu a prohlašují o sobě, že jsou křesťany. Za těch dva tisíce let není to po prvé, co ukřižovaný prorok chudáků poslouchá podobnou ohavnost.

Kolik hrůzy přišlo na tuto zem od pokrytců, kteří starali se o své kapsy a při tom se schovávali za milého pána Boha. Kolikrát však ten, co sil vítr, sklízel bouři. Spravedlnost, která bdí nad slabými a která nakonec odplatí vydřiduchům, rozhodne také o tomto boji, který Angličané včera Němcům nabídli. Rozhodne o boji peněz s prací. Je-li spravedlnost, pak je také tento boj už dnes vyřešen. Je také rozhodnuto o tom, na čí hlavy padne krev, která ještě poteče.

30.

Když ptáčka lapají...

(26. července 1940)

Kdyby nešlo o věc smutnou a trapnou, musili bychom si říci, že máme stále o zábavu postaráno. V posledních dnech radio, telegraf, telefon — všechny prostředky, kterými se dá do světa vytrubovat, skloňovaly podstatné jméno Čech v čísle jednotném i množném.

V Anglii si opět vzpomenuli, že ve střední Evropě je český národ. Odkud se vzalo tolik lásky? Proč ta vzácná péče? Najednou páni Angličané, po více než deseti měsících války, milostivě dovolili české emigraci, že může být jejich spojencem v této válce proti národu německému.

Proč až dnes, kdy herci nastupují k poslednímu jednání evropského dramatu, dostalo se nám cti, že máme ještě jednoho presidenta a ještě jednu vládu v Londýně? Proč se provádí tato maškaráda? Jaký se tím sleduje cíl, když z klubka českých emigrantů bylo vybráno několik osob a Angličané je poctili titulem excelencí a opatřili jim společenský lesk s tímto povýšením spojený?

Stalo se to ze studu, z kajícnosti? Poznali Angličané, že s námi hráli dvacet let jako s loutkou? Nebo mají špatné spaní? Tlačí je můra Mnichova? Když se zítra britská královna objeví v českém národním kroji, nesmí nás to také překvapit. Angličané jsou totiž v trudné situaci. Zkoušejí, kde se jen dá, aby konečnému osudu unikli.

Je přec známo, že po zániku Polska byla na Západě z polských emigrantů utvořena polská vláda, uznaná jako spojenec Francie a Anglie. Čeští emigranti si mohli tehdy nohy uběhat a nic to nepomohlo. Na Zá-

padě jim nedovolili utvořit vládu. Čechům bylo pouze dovoleno za Angličany umírat.

Dnes se jim to právo ponechalo a ještě se jim přidala k tomu vláda. Zvýší se tím nějak počty velmi prořídlých českých řad na půdě Anglie?

Zajisté nezvýší. Spekuluje se však s něčím jiným. Ti z našich, co hledali útočiště v cizině, a ti co pomocí této ciziny pomýšlí dostat se zpět k moci v české zemi, ti vykládají pánům v Londýně asi toto:

„Český národ stojí v jednolitém šiku za námi, a tím také za Anglií. Jediné co se mu nelíbí je, že jste nás dosud nepoctili tituly excelencí."

A Angličané, kteří jsou dnes nuceni vysedávat noci ve sklepích, kteří se nikdy k nebi tolik nedívali jako nyní, z obavy před německou leteckou armádou, tito Angličané jsou výklady českých emigrantů potěšeni. Proč by to tedy nezkusili? Český národ v této válce prozatím strádal velmi málo. Šijí s ním asi všichni čerti. Jak už jsem řekl, kdyby nešlo o věc smutnou, bylo by tu něco zábavy.

Za poslední dva roky český člověk prožil mnoho a při tom mnoho pohřbíval z toho co miloval a čemu věřil. Politika není žádná legrace. To je strašně vážná věc. Politika, to je něco podobného, jako hromosvod. To není půvabné šermování slovy. To je práce, dílo, které má zajistit národ a stát před bouří. Politika se má osvědčit v době, kdy jde o životy států.

Ti, co po světové válce stavěli český politický hromosvod, jak se ukázalo, dělali to prabídně. Jejich politika zkrachovala. Proto odešli z naší země, ale skromnosti jim nepřibylo.

Svět se však velmi změnil. Změnil se také český národ. Víme pouze, že dnes jde už o více než o to, jak povedou pohraniční čáry mezi evropskými národy, jak se to zas narafičí, aby Evropa si ležela

ve vlasech a aby Anglie vládla na oceánech. Osmimilionový český národ musí dnes velmi hospodařit silami, chce-li v nové Evropě něco znamenat.

Podíváme-li se zpět do posledních desítiletí naší historie, je to více donquijotiáda než co jiného. S kolika větrnými mlýny jsme se při tom potýkali v domnění, že lámeme oštěp za lidské ideály.

Šli jsme proti Rakousku a při tom jsme dobře nevěděli, jak upravíme svůj poměr k Němcům v jejichž středu žijeme. Na Sibiři jsme šli proti sovětskému Rusku. Svět, který na světové válce vydělal, nám k tomu tleskal. Když se německý národ vzepřel a v národně-socialistické revoluci hledal prostředek, jak se zbavit finančního a politického otroctví, kterým ho spoutal Západ, postavili jsme se ochotně tentokrát proti revoluci německé opět v domnění, že sloužíme něčemu vyššímu, že jsme rytíři pokroku. Kdyby v poslední hodině byl president Hácha nesjednal s Německem mír a nevyvodil důsledky ze skutečnosti, že žijeme uprostřed německého národa, nevím co by z nás dnes zůstalo.

Jedno si musíme stále a stále opakovat, proto stále, poněvadž jsme k tomu neměli dříve odvahu. Stále si musíme po hlavě bít skutečností, že my nejsme *sousedy* německého národa. Český národ žije *uprostřed* národa německého. Český národ je ostrovem v národě německém. To je něco zcela jiného než pouhé sousedství. Této skutečnosti budovatelé zašlého českého státu nedbali anebo jí chtěli čelit trvalým oslabením německého národa pomocí nejrostodivnějších politických kombinací mocenských.

Jako se někdo musí smířit s tím, že má holou hlavu, tak my musíme vycházet z toho, co jsme zavinili svou velikou národní odolností, z toho, že žijeme uprostřed Němců, jako cizí národ s vlastní silnou kulturou.

To Němci také uznávají a proto máme svou autonomii v podobě protektorátu. Tato autonomie bude tím větší, tím plodnější, čím více oběma stranám z ní vzejde užitečného.

Co vlastně mají Angličané v plánu a co nové české excelence v Londýně nevidí. Chtějí způsobit, že německé moře kolem českého ostrova se rozbouří?

Skupina starých českých politických profesionálů, která nyní vystupuje v Londýně a přijímá pocty vlády, byla veliká dosud jen ve své slepotě.

To, co dnes prožívá český národ, to napětí, které předcházelo s národem německým, to všechno je důsledek té hrozné, neodpustitelné slepoty, která nerozuměla ruské revoluci, která nechápala německou a italskou revoluci, která ve své ješitnosti neviděla ani dobře do politických hrnců svých západních chlebodárců.

Poněvadž nad Anglií se připozdívá, jak už jsem tu jednou řekl, tato stará lichvářka nyní slibuje hory doly na všechny strany, jen když by jí někdo přiskočil s troškou na pomoc. Ale kolem vývoje při tom zpět neotočí.

Všichni děláme historii — všichni sloužíme. Máme děti, které mají žít česky, jako hrdý národ uprostřed Němců. Podle toho musí vyhlížet naše politika a naše chování. To, čemu dosud židovsko-kapitalistický Západ říkal přátelství, nebylo ničím jiným, než politickým kuplířstvím.

Český národ se rozešel se Západem v říjnu 1938, když tento Západ ho prodal, když mu za slepou věrnost odpověděl kopancem, když se jeho lásce necitelně vysmál.

Západ nás na podzim 1938 ponížil a smrtelně urazil. Nedostál tehdy svým slibům, nedostojí novým slibům také nyní. Nedostál slibům, kdy mocensky něco

ještě představoval. Jak jim může dostát dnes, když je na okraji bankrotu?

Zalíbení, které našli nyní Angličané v českém národě, nepřivodila kajícnost, nýbrž strach před německým mečem, který sviští nad Anglií.

Nebudeme vyčítat, nebudeme hubovat. Jsme důslední. Vyrovnali jsme se s Němci, jak nám to v Mnichově páni Angličané důrazně radili. Sestoupili jsme s oblak na zemi a ohmatali skutečnost a proto je nyní prosíme, aby nás nechali na pokoji. Bilance našich zkušeností za poslední dva roky je taková: Angličané se ukázali horší, než za jaké jsme je měli a Němci lepší, než jak nám je malovali.

O budoucnost českého národa strach nemáme. Tu si zajistí sám i bez Londýna a těch, kteří tam jeho kartu táhli.

31.

Pod palbou propagandy.

(31. července 1940)

V prastaré pověsti o babylonské věži mluví se o zmatení jazyků, které nastalo mezi národy, když dobývaly společnou stavbou nebesa. Patrně se tito národové snažili o věčný mír a babylonská věž jako obrovský chrám měla tuto snahu symbolisovat.

Nevím zda tehdy už byli Angličané, poněvadž jediné oni jsou mistry v matení jazyků mezi národy. Nerad bych jim však příliš křivdil. Stavby babylonské věže se účastnili zajisté Židé, a to mnohé i dnes vysvětluje. Zmatení jazyků, které sestupuje až k animální primitivnosti. O tom bych dnes chtěl říci pár slov.

Německé vítězství na Západě, vstup Italie do války po boku Německa, přátelský postoj Ruska k Německu a k Italii, to rozhodlo a bude rozhodovat s konečnou platností o uspořádání zítřejší Evropy.

Kdo může dnes vypudit Němce z Francie, Italy z moře Středozemního a Rusy z baltských států, z východního Polska a z Bessarabie? Nikdo!

Kdo může dnes zabránit třem velmocem Německu, Italii a Rusku, aby nerozhodovaly s poslední platností o tom, jak bude vyhlížet Podunají, Balkán a Blízký orient?

Může tomu zabránit Anglie? Čím? Může vysadit na evropské pevnině někde vojsko? Může zasáhnout svým loďstvem — mimochodem už značně prořidlým — pod Římem, Berlinem anebo Moskvou?

Ale synové národa, který odedávna vydělával na podezřelé živnosti matení jazyků vám odpoví: A co britské letectvo? Nenavštěvuje německé území? Neshazuje pumy?

Ano. Britské letectvo nenavštěvuje pouze německé území, ono hází podobně jako v Německu bezhlavě pumy i na území holandském, norském, belgickém a francouzském.

A co páni šeptalové je s Anglií? Tam si hoví v peřinách v noci a v lenoškách ve dne a tleskají svým letcům, jako kdyby šlo o sportovní podnik? Ta Anglie, hlavně jižní, kde je 270 obyvatel na jeden km², tato Anglie v noci si nehoví v peřinách, ta vysedá ve sklepích a ve dne nevysedá v lenoškách. Ta si může krky vykroutit, jak ustrašeně slídí očima po obloze.

Kde se však spí v peřinách a polehává v lenoškách, to je v této zemi, v Protektorátu, který představuje nejklidnější a nejspořádanější kout dnešní Evropy. Přál bych pouze těm všem šeptalům a všem těm potomkům babylonských rozsevačů nesváru, aby se na týden dostali do Anglie.

Dověděli by se při tom mnoho zajímavého o síle německého letectva. Viděli by rozbořené britské to-

várny, loděnice, zpustošené přístavy, rozmetané baterie, zničená nádraží, letiště, hořící nádrže s petrolejem, zapálené výcvikové tábory a podél břehů a v přístavech sta a sta vraků lodí, které měly dovézt a nedovezly Angličanům zásoby a suroviny.

Potomci babylonských rozsevačů nesváru se mají stále ještě v Protektorátě velmi dobře. Tato havěť pracující vždy z přítmí, které jsou cizí vojenské ctnosti, představuje dnes na evropské pevnině poslední armádu britského imperia, která za ztracenou věc bojuje intrikou a výrobou falešných pověstí.

Netvrdím zde nepravdu, když připomenu, že Anglii pro válku proti Německu získali Židé a Anglie že za pomoci Židů zmátla a zlákala ostatní národy. Tonoucí se chytá stébla, odsouzenec věří v zázraky.

Jedno je jisté. V zítřejší Evropě bude Francouz pracovat společně s Němcem, Italem a Rusem. V zítřejší Evropě bude práce pro Čecha, pro Srba i pro Bulhara. Kdo však v této zítřejší Evropě nebude mít místo, je nám všem dnes jasné. Proto ta zloba a ty důmyslné nesmysly, které tito vyděděnci šíří mezi námi.

Němci se ve světové válce mnoho naučili. Základní strategickou zásadou Vůdce a jeho pomocníků prozatím bylo, každou akci vojenskou důkladně podepřít politicky. Řekl-li Vůdce ve své poslední řeči, že „zajde britská říše", nemyslil tím pouze Britské ostrovy. Zbytečně také nezdůraznil naprostou dohodu Německa s Ruskem o úpravě poměrů na východě.

Tak jako byla politicky znamenitě připravena válka proti Polsku za spolupráce s Ruskem, válka proti Francii za spolupráce s Italií, tak důkladně je nyní politicky také připravena válka proti Anglii, jejíž panství na Staré pevnině se rozprostírá v Africe a

v Asii. Nejsou to tedy jen Britské ostrovy u evropských břehů.

Jedno bych byl rád, kdybyste si milé posluchačky a milí posluchači nejen vštípili do paměti, nýbrž také napsali na dveře: Ze všech projevů Vůdce a jeho pomocníků je zřejmé, že spolupráce Německa s Ruskem není rázu přechodného a že to je přátelství rozpočtené na generace. Tito dva obři — Německo a Rusko — opřeni o sebe zády mají jediné za tohoto postoje volné ruce. Německo proti Západu a Rusko proti Východu.

Mezi Německem a Ruskem nejsou a nebudou žádné spory o území na evropské pevnině, kde si oba již své zájmové sféry přesně vyznačili. Tato skutečnost se však nezamlouvá těm, pro něž v nové Evropě nebude místa, těm, kteří v ní představují přežilý středověk. To se nelíbí těm, co získali pro válku proti Německu i tu opatrovnickou Anglii. Německo-ruská dohoda nelíbí se prostě Židům.

Chápu jejich postavení, chápu jejich nepřátelství k Němcům a nezávidím jim, jako nezávidím Angličanům a všem těm, co se dali Židy a Angličany získat pro boj proti Němcům. Jako člověk Židy lituji, ale jako Čech musím před nimi varovat.

Propaganda je velmi účinná moderní zbraň, jako je zbraní letadlo, dělo nebo tank. V této válce židovský národ mobilisoval proti Německu. Poněvadž se jako národ nevojáků štítí letadel, děl a tanků, vytvořil *armádu propagační,* v níž se více uplatní svou lstí, chytrostí, znalostí zemí a lidí.

V Evropě kapitulovaly divise francouzské, belgické, holandské. Z Evropy unikly velice pomuchlané divise britské, ale v Evropě zůstaly — a na to nezapomínejme — ještě divise, pluky, prapory, roty a čety propagační armády židovské, která má, jako každá

moderní armáda, své štáby, služby a která dostává z ústředí rozkazy.

V této válce naše těla netrpí od zbraní střelných, od pum a granátů, ale zato tím větším palbám propagační zbraně jsou vydány naše duše, představy, tím více jsme otravováni a mateni nesmysly, které z rozkazu Londýna židovská vojska tu u nás v Protektorátě vypouštějí a odpalují.

Dopadne-li ve vaší blízkosti náboj s propagační otravou, zjistěte si dobře směr, odkud přišel. Snad se vám tak podaří odhalit postavení nepřátelské propagační baterie a tím ji zneškodnit.

Že na půdě Protektorátu se povedlo nepřátelské propagační armádě umístit své nejtěžší ráže, o tom nejsme na pochybách ani my, ani Němci.

32.

Proti Anglii se nezahálí.

(2. srpna 1940)

Denně nyní otevíráte noviny, denně zapínáte přijimač v očekávání, že to už v té Anglii začne. Uplynulo přec více než pět týdnů, co německá branná moc ukončila své operace proti Francii.

Je to pravda. Také italská branná moc nemá na evropské pevnině kloudné zaměstnání, zapomeneme-li na okamžik na Gibraltar. A přesto bychom se mýlili, kdybychom tvrdili, že válka s Anglií se ještě nerozpoutala.

Podívejme se na strategickou situaci Velké Britanie trochu pozorněji. Před německou ofensivou proti Západu počátkem května letošního roku říše britská a francouzská tvořily v Evropě, v Africe a v Asii celek souší i moří. Ze severního Skotska se člověk dostal

přes Francii a francouzskou severní Afriku nebo Středozemním mořem do Egypta, odtud do Palestiny, z Palestiny do Iraku a tím byl u Indického oceánu a v Indii. Nepotřeboval se při tom dotknout žádného cizího území. Vstupem Italie do války po boku Německa byla přerušena britská cesta do Indie mořem Středozemním, ale bylo tu stále ještě spojení od Gibraltaru přes francouzskou severní Afriku na britský Sudan, Egypt a dále na Indii.

Kapitulací Francie zaniklo přímé spojení Anglie s Indií přes severní Afriku. Gibraltar, který představoval v této válce britsko-francouzské předmostí na španělské půdě směrem k severu, visí nyní ve vzduchu a je s obou stran obklíčen územím španělským v Evropě a v Africe.

Němcům za spolupráce s Italy se v červnu podařilo vrazit dlouhý strategický klín do souší a vod ovládaných Velkou Britanií. Německá ofensiva, zahájená 10. května do Belgie a Holandska, které představovaly britské předmostí ve střední Evropě, končila nejen likvidací tohoto předmostí. Ona končila po kapitulaci Francie u západního pobřeží Evropy a Afriky.

Spolupráce Německa s Italií po porážce Francie zlikvidovala politický vliv Anglie ve zbývající Evropě: v Podunají, na Balkáně a na Pyrenejském poloostrově, jak svědčí jasně události posledních týdnů. Středozemní moře bylo pro Angličany nejen dobrou komunikací do Indie. To byla současně mocenská britská páteř pro politiku v jižní Evropě a v Blízkém orientu. Spojenectví s Francií násobilo tuto britskou moc nad jižní Evropou, poněvadž francouzské kolonie a francouzské lodní základny v severní Africe a v Syrii tvořily společně s Egyptem a s Palestinou souvislou pevninu, obrácenou čelem k severu, z níž byly na dosah ruky poloostrov Pyrenejský a Balkán. Odtud také ten tvrdý tlak na Rumunsko a Turecko.

Německá ofensiva z 10. května, k níž se připojila Italie 10. června, končila strategicky roztržením britského panství na staré pevnině ve dvě části, mezi nimiž nyní zeje mezera 3000 km. To je vzdálenost jihovýchodních břehů Anglie od severozápadního cípu Egypta. Anglie ztratila spojení s Indií po souši a vzduchem. Na moři přišla o spojení Středomořím. Zbyla jen spoj mořem okolo celé Afriky.

Na otázku, co ztratila Anglie od 10. května letošního roku mimo své spojence na evropské pevnině, musíme odpovědět, že přišla o Středozemní moře a o vliv nad zbytkem neutrální Evropy. A to není málo.

My víme, že Italie má po Rusku největší ponorkové loďstvo a přec ty italské ponorky zdánlivě málo toho ve Středomoří topí. Zahálejí? Ale kde. Nemají však do čeho píchnout, poněvadž britské obchodní i válečné loďstvo se ze západní a střední části Středozemního moře zcela vytratilo.

Není pravda, že se nic neděje na dnešní britské frontě. Na souši válčí Italie velmi úspěšně s Anglií v severní a východní Africe. Angličané, kteří vědí, co by pro ně znamenala ztráta Egypta, snaží se ofensivními pokusy zabránit Italům vstup na egyptské území. To dosud za 50 dní války nemá žádný úspěch. Méně tvrdošíjnými se ukázali Angličané ve východní Africe, kde všude ustoupili pod italským náporem, jak v Sudanu, tak v Kenyi. Nejcitelnější je při tom pro Angličany ztráta Kassaly, kterou prochází železnice, spojující Alexandrii s britskými bavlníkovými plantážemi v Sudanu. Že Italové obsadili Kassalu, odřízli jihozápadní Sudan od Egypta a tím také trať 900 km dlouhou, která spojuje Kassalu s el Obeid. Italové kontrolují z východní Afriky vstup do Rudého moře a tím také námořní spojení Egypta a Palestiny s Indií.

Pokud jde o německé operace proti Britským ostrovům, voják si nemůže stěžovat, že by se tu zahálelo. Jestliže německé námořnictvo společně s letectvem od 26. června do 31. července, tedy za 37 dní, potopilo 1,300.000 tun lodí v britských vodách a vedle toho asi 200.000 tun tak těžce poškodilo, že většina z toho propadla zkáze, stojíme před pozoruhodným výsledkem, který pro Anglii není nijak potěšitelný.

Podle zprávy německého vrchního velení do 8. července zničila německá branná moc 4,330.000 tun dopravního loďstva, obsluhujícího Anglii. To je měsíční průměr přes 400.000 tun. Jestliže v posledních pěti týdnech Němci zničili 1,300.000 tun, stojíme před měsíčním průměrem kolem 1,000.000 tun. Při tom jediné letectvo za posledních 5 týdnů zničilo 350.000 tun a nejméně dalších 200.000 tun těžce poškodilo. Tedy samo letectvo zničilo v tomto posledním měsíci větší tonáž, než ponorky za prvé dva měsíce války. A to teprve blokáda Anglie započala. Námořní a letecké základny německé pro tuto blokádu nejsou totiž ještě pořádně vybaveny.

K tomu si nyní přimysleme, jak vyhlížejí britské přístavy, které měsíc navštěvuje už německé letectvo a které v posledních dnech pozdravila také německá letadla pro blízký boj, útočící střemhlav. Pro Anglii přístavy představují hlavní nádraží. Tato hlavní nádraží jsou ve velikém nepořádku a loďstvo, které v nich přistává, je stále prořídlejší.

Poslední zprávy o tom, že v Anglii nyní nařídili, aby se z komunikací odstranily překážky, nesvědčí o nové taktice, které chce britské velení užít proti Němcům, kdyby na britském ostrově přistali, nýbrž o tom, že Anglie stojí před dopravní katastrofou. Pobřežní spojení mořem vázne hlavně na jihu, mnoho nádraží je zničeno a tím vázne také železniční do-

prava. Strach před Němci, kteří přijdou vzduchem, bezhlavě zabarikádoval britské silnice. Poněvadž jižní přístavy, počítaje v to i londýnský, nestačí a nejsou bezpečné a v pořádku, musí se náklady dirigovat do přístavů severnějších a tu mají dopravě železniční přijít na pomoc auta.

Anglie chtěla vyhladovět Německo blokádou námořní a pozemní. Dnes sama vězí v oprátce, kterou svému soupeři mydlila. Anglie netrpí jen zesílenou německou blokádou, německými nálety a politickými neúspěchy. Anglie postrádala a strádá velmi od psychosy, která vznikla z obavy před německým vpádem. Tato psychosa desorganisovala život na britském ostrově asi podobně jako německé nálety. Ta psychosa se ucítí také na sklizni a ve výkonu britské práce.

Není pravda, že válka s Anglií ještě nezačala. Byla zahájena v dubnu německou výpravou na sever. Tato bitva vrcholila získáním znamenitých blokádních a ofensivních základen na březích od Brestu v severní Francii, po Stavanger v západním Norsku. Vrcholila vypuzením Angličanů z moře Středozemního a blokádou moře Rudého, které je magistrálou, spojující isolovaný prostor egyptsko-palestinský a tamní britské loďstvo s týlem představovaným Indií, jižní africkou Unií a Australií.

Strategicky vzato, Německo blokuje nyní Britské ostrovy a ruší jejich spojení na západ za oceán. Italie začala nyní blokovat britský Blízký orient, kterým jsou Egypt a Palestina. V této blokádě hraje kapitulace Francie velmi důležitou úlohu, poněvadž přes francouzskou Syrii měl Egypt a Palestina připojení na známou bagdadskou dráhu a na Turecko a tím také po souši k Perskému zálivu a dále na Indii.

Prozatím je strategická bilance boje s Anglií pro Němce a Italy velmi dobrá a ještě více slibuje.

33.

Kdo jinému jámu kopá...

(7. srpna 1940)

Staří říkávali, když jim někdo něco provedl na potvoru, že Pán Bůh peče oplatky. Vzpomínáme na tuto lidovou útěchu oklamaných, když nyní sledujeme události politické, které jsou v souvislosti s úpadkem tradičního vlivu Anglie.

Anglii přivedla její politika do isolace. Není to už ta proslavená politika a není to už ta skvělá isolace vládkyně oceánů a finančního diktátora světa, nýbrž to je isolace, která byla Anglii přes její odpor vnucena německou strategií.

Před dvěma roky naše politika — která mimochodem chodila v Londýně do obecné školy — tato naše politika provedla s naším zašlým státem něco podobného, co anglická se svou Anglií.

Jako do nedávna Anglie věřila, že má v hrsti niti celé světové politiky, tak před dvěma lety naše zahraniční politika si namlouvala, že vede na provázku celou střední Evropu, Německo a Italii v to počítaje.

Když nás pak německá strategie isolovala, obořilo se na nás jako hladový vlčák bratrské Polsko a rozjelo se proti nám také Maďarsko. Přátelé, kteří nám slibovali hory doly, ponechali nás v povidlech, do kterých nás vyklopila naše zahraniční politika.

Pokřikovali jsme zoufale. Varovali Francii a Anglii, že se tím vzdaly ochrany Podunají, Balkánu, Malé Asie a Indie, že zradu na nás zaplatí rumunskou, irackou a perskou naftou, že bude konec s demokracií... A kdoví, co jsme to ještě ve své úzkosti nechrlili na Francouze a Angličany, aby pochopili, že naše zájmy se kryjí s existencí jejich imperií.

V posledním měsíci slyšíme podobné lkání a podobné výkřiky. Co čert nechtěl, tentokrát se ozývají z Londýna, z onoho Londýna, který jsme vzývali a zaklínali před dvěma roky. To, co na příklad řekl dne 18. července britský ministr zásobování Woolston, opsal skoro doslova z našich memorand z roku 1938 před Mnichovem. Zaměnil tam pouze Anglii Amerikou a Evropu světem. Při rozměrech britské říše je to pochopitelné.

Pan Woolston řekl 18. července v horní sněmovně, že Německo kontroluje výrobní možnosti valné části Evropy a proto, že britský úspěch a tím úspěch celého světa závisí nyní od využití potenciálních zdrojů Ameriky.

Nakonec se pan Woolston skoro rozplakal a s vášní volal, že jen za pomoci Ameriky může Anglie dostat potřebnou munici a že jen za pomoci Ameriky může ještě zvítězit.

Když slova britského ministra zásobování, který už něčemu o živení války potravinami a surovinami rozumí, když tato slova přeložíme do stručné mluvy vojenské, znamenají asi toto:

Anglie doznává, že Německo už nemůže vyhladovět ani v potravinách, ani v surovinách. Anglie doznává, že je na ně prostě vojensky krátká, že její výroba nestačí, aby kryla potřeby této války a že Amerika má nyní uvážit, co to bude za ztrátu pro ni a pro svět, když se splní slova Vůdce německého národa, že se rozpadne veliká říše, k níž kdysi tato Amerika patřila jako vyssávaná kolonie.

Angličané nyní — a to je právě to zábavné — tvrdí, že se svými ostrovy na evropském pobřeží představují vlastně pevnost, která chrání Ameriku před německým vpádem. I to si Angličané od nás opsali. My jsme také říkali, že jsme předsunutou britskou pevností ve střední Evropě, která chrání Indii.

Pěkné konce veleříše! Je ovšem otázkou, kolik tento zoufalý povyk pohne americkým srdcem, je-li toto z podobného masa, jako srdce britské, kterému chyběly uši před dvěma lety pro naše nářky.

Amerika se chystá v plném pohodlí převzít dědictví Angličanů jak v primátu kapitálu, tak v primátu na oceánech. V poslední době se do Spojených států nastěhovalo 80% všech světových zásob zlata. Oslabení Velké Britanie v Evropě mělo ozvěnu také v Atlantickém oceáně, kde Spojené státy se velmi důrazně zajímají o dánské Gronsko, ležící nedaleko Islandu. A Island, jak víte, už v dubnu obsadila, ač je to dánský majetek, velmi naspěch Anglie. Gronsko je totiž důležitější přestupní leteckou stanicí do Evropy, než Azorské ostrovy.

Ve Spojených státech se hovoří o tom, že by jejich vláda měla se odhodlat o zajištění kolonií francouzských, holandských a po případě britských, které jsou v Americe a v amerických vodách. Nebyla by to špatná kořist. V Jižní Americe jde o tři Guayany: francouzskou, holandskou a britskou, o Jamajku, souostroví Bermudy, Bahamy a ostrov Trinidad ve vodách atlantických a o nesčetné ostrovy francouzské Oceanie v Tichém oceánu, které leží pod rovníkem na cestě mezi pobřežím Jižní Ameriky a Australií, v těsné blízkosti rozsáhlých souostroví německých Karolin, které po válce světové připadly jako mandát Japonsku.

To, že Anglie německé Karoliny zašantročila Japonsku, bylo pro Spojené státy americké šeredným nevděkem za pomoc, kterou Anglii poskytly v největší nouzi za války světové. Tím, že Japonci jsou pány německých Karolin, americké Filipiny jsou isolovány od západního pobřeží Spojených států. Mezi Filipinami a americkým pobřežím táhne se hustý závoj japonských ostrovů od Kamčatky až po rovník.

U rovníku jižní křídlo této japonské hráze tvoří právě německé Karoliny.

Kdyby se Spojené státy americké ujaly ostrovů francouzské Oceanie, měly by v jižním Tichém oceáně podobnou strategickou oporu, jakou je jim v severním Tichém oceáně souostroví Havajské.

Likvidace koloniálních říší evropských by tedy jen posílila Spojené státy jak na americké pevnině, tak v obou oceánech.

Japonci, jak v posledních dnech vidíme, kují železo za žhava. Poslední britsko-japonská dohoda o Číně velmi podezřele se podobá naší dohodě v uvozovkách s Polskem, když jsme mu po ultimatu musili postoupit Těšínsko.

Nejsme škodolibí. Ale jak staří tvrdili, Pán Bůh opravdu peče oplatky. Ten, kdo se chytračením a lstí chce dostat někam, kam podle vývoje nepatří, proud ho odnese i kdyby byl sebe lepším plavcem.

Česká politika poválečná v domnění, že buduje nový řád, přissála se k polomrtvému tělu koloniálních říší. Vládcové těchto říší doma měli plná ústa demokracie, svobody a pokroku, ale jen vytáhli paty ze svého vznešeného domova, už o demokracii nic nevěděli ve svých koloniích. Zvyky, jak nakládati se svými koloniemi, přenášeli na své spojence a ctitele, představované drobnými, životaneschopnými státy.

Kdyby britská hesla demokracie a svobody platila pro 400 milionů Indů, Velká Britanie by byla dnes pánem světa s tou malou drobností, že podle zásad demokratické většiny musil by být ministerským předsedou britské veleříše Ind a ne Evropan, když přec na jednoho Angličana v britském imperiu připadá 8 Indů.

Hledali jsme demokracii, kde žádná nebyla, hledali jsme sílu, kde už dávno vyprchala. Sebelepší jezdec

nikam nedojede na chromém koni. Naše politika zahraniční, ať se potila jak chtěla, ať si vymýšlela ty nejpozoruhodnější triky a kličky, nic jí to nebylo platné, nemohla s místa, seděla na chromém koni, který se jmenoval odkvetlý Západ.

Vstupujeme do podobného údobí dějin, jaké nastalo po zhroucení koloniálních říší kartaginské, portugalské a španělské. Evropa vrací se k sobě. Proto jsem optimista také pokud jde o osud našeho národa.

34.

Prozatím si škodíme sami.

(10. srpna 1940)

Vím, že jste se trochu pošklebovali, když jsem ve středu vykládal o svém optimismu. Ne. Není to tak. Můj optimismus není pověstným optimismem doktora Šantaly.

Naše situace je nyní mnohem jednodušší. Máme co dělat jen s německou Říší k níž patříme, a s níž sdílíme osud. Do roku 1866 v rámci Rakouska jsme k této Říši patřili už tisíc let. Rakousko-Uhersko po porážce u Hradce Králové pokusilo se o samostatnou velmocenskou politiku proti Německu a proti Italii za pomoci Francie a Anglie. Francie byla roku 1870 poražena. Anglie se zajímala nakonec jen o Turecko a průlivy. A tak Rakousko-Uhersko po šestnáctiletém trucování vrátilo se k Německu roku 1882.

Od roku 1920 do roku 1938 opakovalo se tentokrát osmnáctileté údobí pokusů o samostatnou podunajskou politiku za pomoci Anglie a Francie, které nestačily na to, aby ve střední Evropě zatlačily nové Německo. Vrátili jsme se tam, kam nás zasadila historie a kam patříme osudem už dávno geograficky.

Proč naši politikové po válce světové se příkře stavěli proti sebeurčení německého národa a proč chtěli sebeurčení pro 300 tisíc Karpatorusů, a proč je upírali 10 milionům Němců ve Východní Marce a v Sudetech?

Šlo tu o zpozdilý pokus politickými čachry zamazat nějak skutečnost, že český národ žije *uprostřed* národa německého, že český národ není žádným sousedem německé Říše, nýbrž jejím starým podnájemníkem. Tato politika lhala si do kapsy a tato politika námi také morálně otřásla.

Najednou se rozlehl pokřik: Jsme obklíčeni Němci! Na to jsme přišli teprve nyní? Nebo nás Němci teprve v posledních letech obklíčili?

Bohužel přišli jsme na to teprve nyní, poněvadž jsme si zvykli pohledu na versaillesskou mapu střední Evropy a na národnostní mapu střední Evropy jsme se velmi neradi dívali. Na té je totiž velmi zřetelně vidět, jak jsme německým národem obklopeni.

Odvážil-li se někdo za býv. republiky pohledu na národnostní mapu ve střední Evropě a při tom si dovolil poznámku, že Němci mají konečně také právo na sjednocení, když se ho sami dovoláváme, pak po něm sáhla policie, poněvadž podobné tvrzení bylo v rozporu se zákonem na obranu státu. Ano. V domě oběšencově se nesmělo mluvit o provaze.

Určitý druh českých fotrů tvrdil totiž, že sjednocení německého národa je současně koncem národa českého. Jak se přišlo na tento nesmysl, který volá do nebe?

Žili jsme v rámci německé Říše v Rakousku, které nás nijak nehýčkalo a které bylo spojencem Německa. Při tom jsme se velmi pěkně množili — mimochodem mnohem slibněji než za samostatné republiky. Při tom jsme si vybudovali velikou národní kulturu —

k níž mimochodem jsme za dvacet let samostatnosti skoro nic nepřidali — a najednou máme zahynout.

Měla na nás dvacetiletá samostatnost tak zhoubný vliv, že nejsme už národně odolní? Vysvětlení je, přátelé, jiné. Ti fotříci, co tak zoufale mávají rukama a nutí se k pláči, pletou si košili s živým, silným tělem národa.

Český národ bude žít právě tak dlouho jako národ německý. Národ německý zesílil a stal se vůdcem Evropy proto, poněvadž včas odhodil politickou košili, která mu byla malá, která mu bránila v rozmachu rukou. Tuto košili pěkně vyšívanou mu dali západní lichváři. Ve skutečnosti to byla svěrací kazajka. Do té oblékli naši bývalí drazí spojenci ostatně také národ český.

Nyní jde o to, zda máme svléknout také my svěrací kazajku, jako to udělali Němci. Čeští fotříci se však bouří, zaklínají a hrozí zkázou národa.

A tu si musíme, přátelé, na chvíli rozevřít dějiny. Proč jsme jako slovanský stát zůstali žít tisíc let uprostřed Němců a proč zašly slovanské kmeny na sever od nás, v Polabí a v Prusích? Češi, vedení Přemyslovci, včas vytušili, že mají svléci starou politickou košili pohanskou a přijmout novou košili křesťanství, jako ji přijali Němci. Nebyl to rozpor národní, který vedl k zániku polabských a baltských Slovanů, nýbrž rozpor ve světovém názoru, rozpor starého zapadajícího světa se světem novým, přicházejícím.

Národ, který tvrdošíjně přisahá na určitý světový názor, představuje indickou vdovu, která musí se dát zaživa upálit se svým mrtvým manželem.

Přátelé! Světové názory se mění, ale národové zůstávají, když v sobě mají dost životní mízy. A o tu, Bohu chvála, v českém národě není nouze. Světové názory se mění, poněvadž lidstvo se dále vyvíjí. Jak-

mile se však vyskytne národ, který se bezhlavě přissaje k nějakému odumírajícímu světovému názoru, odzvání se také jemu umíráčkem. To se stalo na příklad s Tatary v ruských stepích, když jejich veliká říše se rozpadla pod náporem křesťanských Rusů. Tataři kdysi křesťanství nepřijali a proto dnes jsou na vymření.

Nikdo nás neohrožuje, nenechte si to namluvit! Prozatím ohrožujeme jen sami sebe. Němci nejsou žádnými nepřáteli Slovanů. To vidíme na jejich vztahu k Rusku a nyní na přátelství, které ukazují vůči Bulharům v otázce revise rumunských hranic.

Němci jsou však nepřáteli všech národů, kteří v této válce sympatisují s jejich nepřítelem anebo dokonce proti nim otevřeně bojují.

Západní demokracie, ve skutečnosti Angličané se Židy, prohlásily, že Německo musí být opět rozkouskováno a ještě hůře zotročeno, než jak se stalo po válce světové.

Němci se brání. Chtějí žít. Ani zdaleka je nenapadá napodobit demokratické Angličany, kteří si zvykli, aby se na ně dřeli barevní národové porobení zbraní a běloši zadlužení britskému kapitálu, ale mluvící jinou řečí.

Němci mají pravdu, když říkají: Kdo není s námi, je proti nám.

Osud nás usadil do středu německého národa. Němci jsou domácí páni a my jsme u nich v geopolitickém podnájmu. Podle toho se musíme zařídit.

Máme v německé Říši asi podobné postavení po stránce politické a kulturní autonomie, jako na příklad Uzbekistan ve střední Asii v rámci sovětského Ruska. Než mohly tyto kraje začít v SSSR vlastní autonomní život v dnešní formě, trvalo to nejméně deset let. Deset let bylo třeba, než se vyměnila v Uzbekistanu vedoucí vrstva, která by mluvila o budouc-

nosti lidstva stejnou řečí, jako mluví Rusové. A do té doby bylo třeba v Uzbekistanu velmi pozorně bdít nad rejdy fotrů a fotříků, kterým byla větším statkem politická košile než budoucnost národa.

Musím vám to teda říci trochu po lopatě, když ani tomu přirovnání s Uzbekistanem nerozumíte. Německo válčí s Anglií, která se pokouší svést český národ k sebevraždě, jen aby tím Němcům udělala nějakou nepříjemnost. Němci musí být proto ve střehu.

Má-li tu jednou stát, jako rovný vedle rovného, silný národ německý vedle silného národa českého v upřímné spolupráci, musí se učinit konec rejdům židо-britských agentů mezi námi, poněvadž tito pomatenci a zaprodanci kopají hrob českému národu. Položí-li se český národ sám do židovsko-britské jámy, Němci vykonají pak jen úlohu hrobníka. Zasypou, co zemřelo a co by mohlo jen zapáchat a kazit vzduch v nové Evropě.

35.

Postavení Italie.

(14. srpna 1940)

V starších úvahách o středomořské strategii jsme obyčejně čtli, že Italie musí volky nevolky dělat politiku britskou, poněvadž mocné válečné loďstvo Anglie v opačném případě by velmi zle zvedlo italské pobřeží a přístavy. Podíváme-li se na mapu Italie, něco z toho nám je pochopitelné, poněvadž hlavní trati spojující sever Italie s jihem vedou těsně podél pobřeží moří Jaderského, Tyrhenského a Ionského.

Když v této válce octla se na moři Středozemním Italie proti spojeným loďstvům Anglie a Francie, zdálo se nebezpečí pro italské pobřeží ještě větší.

Skutečnost byla ovšem jiná. Dva týdny měla Italie proti sobě dvě největší evropská loďstva a od pode-

psání příměří s Francií stále má proti sobě pověstné loďstvo britské, ale italské pobřeží je v pořádku. Čím si to máme vysvětlit? Jsou Angličané tak nepodnikaví anebo mají překážky v cestě, když se pokoušejí přiblížit se k italským břehům?

S těmi překážkami to bude asi správné. Jak víme, jedna britská eskádra kotví v Gibraltaru a druhá v egyptské Alexandrii. Tím, že Italové uzavřeli minami úžinu sicilskou, oddělili obě britská loďstva od sebe. Pro gibraltarskou eskádru uzavřeli však Italové také moře Tyrhenské a pro alexandrijskou moře Jaderské. Alexandrijská eskádra může se odvážit pokoutně menšími jednotkami k Maltě, ale její hlavní síly se potulují jen na výši ostrova Kréty. Podobně je to s eskádrou gibraltarskou, která se odvažuje nejvýš k Baleárám.

Proč nejdou obě britská loďstva dále, lépe blíže k sobě a tím také k italským břehům? Je to těžké. Nemohou. Italské ponorky a italská letadla kontrolují Středozemní moře od Baleár až ke Krétě jako velikou šachovnici, na které Angličané nemohou udělat žádný tah, aby naň nebylo ihned odpověděno italskou brannou mocí, hlavně letectvem.

Ukázalo-li se Severní moře mezi Anglií, německým a norským břehem velmi těsné pro těžké bitevní lodi, kterým je osudná pozornost bombardovacích letadel, tím těsnějším se ukázalo moře Středozemní, střežené z italských základen na Sardinii, Sicilii, z Libye, Albanie a z Dodekanesu.

Tím, že přišli o veliké ponorkové loďstvo francouzské, ani touto zbraní nemohou Angličané dobře kontrolovat spojení Italie s Libyí. Velikou slabinou britského loďstva v moři Středozemním je, že tu nemá kloudné letecké základny.

Britská defensiva na moři Středozemním je provázena také britskou defensivou na africké pevnině.

Jak na moři tak na souši Angličané velmi postrádali v zápase proti Italii, když náhle ztratili nejen pomoc francouzskou, nýbrž i francouzské námořní a letecké základny.

Angličané nečekali, že Francie tak rychle vysadí, a proto obranu Egypta nevybavili jak náleží. Spoléhali, že spojená loďstva opřená o francouzské pobřeží evropské a africké budou tvořit severní křídlo veliké ofensivy, která z Tunisu obsadí Tripolis a tak vezme Italii hlavní část její severoafrické kolonie. Libye už není obklíčena koloniemi francouzsko-britskými. Libye má proti Egyptu nyní volná záda. To se ihned ukázalo velmi blahodárně na pohraničí habešsko-somalském a na hranicích Eritrey. Angličané více se bojí o Alexandrii, když Italové se zbavili v severní Africe v týlu Francouzů a proto v britském Egyptě a v Sudanu ponechali jen nejnutnější vojska. Italové toho ihned využili a překročili na mnoha místech hranice Habeše jak do Sudanu na západ, tak do Kenye na jih a tak obsadili asi 5000 km² v Sudanu a 10.000 km² v Kenyi. 6. srpna začali ofensivu proti britskému Somálsku, jež italská východní Afrika obkličovala a jež tvořilo na africké pevnině předmostí britské Arabie, a kontrolora jižního břehu vchodu do Rudého moře. Britské Somálsko je veliké 180.000 km² a má asi půl milionu obyvatel.

Obsadí-li Italie britské Somálsko, zaokrouhlí tím své území ve východní Africe a zbaví se nebezpečí, které by mohlo od moře hrozit jejím operacím proti Sudanu. Pro Anglii je ztráta Somálska významným oddrobením jejího postavení na Suezském průplavu. Jakmile bude britské Somálsko obsazeno, uvolňují se italské síly z této východoafrické fronty pro větší akce na západě, tedy proti Sudanu.

Výklady britské propagandy, že vítězný ústup ze Somálska Britům neuškodí a Italy že připraví o mu-

nici a benzin, který by mohli užít na frontě sudanské, by dával špatné vysvědčení Italům, kteří přece dávno, než se k této válce odhodlali, věděli, co je tam čeká a podle toho se zásobili. Britská propaganda zapomněla, že v Habeši a ve starých italských koloniích s Habeší sousedících jsou ještě z války 1935 a 1936 veliké zásoby válečného materiálu, které italský hlavní štáb nevozil zpět, poněvadž věděl, že se mu tam budou hodit, když jednou uzraje boj s britskou říší. Víme dobře, že za války v Habeši hrozilo Italii, že se střetne s Anglií a proto, pokud byl Suezský kanál otevřený, navozila si tam Italie vše, co pro tento boj potřebovala. Italie je prostě v Habeši připravena jak v počtu trup, tak v materiálu a pohonných látkách na dlouhou válku.

Nesmíme také zapomínat, že tato Italie má stále z Habeše spojení s mateřskou zemí přes britský Sudan na Libyi cestou vzdušnou.

To, co nyní vidíme na britské straně v Africe, můžeme definovat jako těžké operativní rozpaky, jako rozpaky člověka, který si sedl na židli v domnění, že tato má čtyři nohy a při tom se najednou jedna noha na této židli odklížila a odpadla. Ta čtvrtá noha z britské strategické stoličky v Blízkém africko-asijském orientu byla totiž z francouzského dřeva.

Ono se dá sedět také na židli o třech nohách, ale jen na krajíčku a člověk při tom nesmí sebou mnoho vrtět.

Italové válčí s Anglií ve Středomoří už dva měsíce. Jejich letectvo má značnou převahu nad letectvem britským, jejich loďstvo udržuje spojení s Libyí v severní Africe a italské trupy drží Angličany v Africe od svých hranic.

V Evropě Italové žijí v klidu, poněvadž britské loďstvo, které celá staletí diktovalo politiku státům na Apeninském poloostrově, drží se v uctivé vzdálenosti

od italských břehů. Je to vzdálenost odměřená silami italského letectva, které diktuje na středomořském umyvadle.

36.

Vojáci nové Evropy.

(17. srpna 1940)

Desátý den vlna za vlnou, jako andělé smrti, jako poslové zlého svědomí, hučí sta německých letadel nad britským ostrovem a bijí pumami po všem, co by mohlo sloužit k dalšímu prodlužování války.

Jsme svědky největší letecké bitvy, v níž Angličané jsou zatlačeni do obrany na poměrně malém prostoru, velmi hustě osídleném, jehož týlem je oceán.

Britský ostrov tvoří dnes pouze letadlovou loď zakotvenou u evropského břehu, na které žije, na neštěstí pro Brity, bezmála celý jejich národ se ženami a dětmi.

Válečná loď, k níž patří také loď letadlová, má-li v boji obstát, musí mít na svých palubách jen vojáky a žádné cestující, kteří překážejí, šíří paniku a nepořádek.

A to všechno, co v těchto posledních desíti dnech se sneslo na Anglii, je *pouze předehra tlumených tónů* proti tomu, co se nakonec ve fortissimu bouře rozdivočí. Kdo sleduje od počátku této války sliby německých státníků, musil se přesvědčit, že nepříteli dovedou stát v slově a že operace německé branné moci mají vždy svůj neúprosný jízdní řád. Podobné to bude také s Anglií, která lidstvu dosloužila a jako obtížný host je nyní vyhazována z evropské hospody.

Tyto dny jsem hovořil s jedním přítelem, říšským Němcem, který mne překvapil, jako řada jiných Němců, svými úvahami o budoucnosti.

Usmíval jsem se, poněvadž jsem chápal. Německý národ jako horal v okovaných botách začal v této válce stoupat po příkrém srázu a dlouho neviděl než skaliska na dosah ruky, kterých by se zachytil a kterým by se měl vyhnout. Nakonec se vyhoupl na poslední balvan. Byl nahoře. Utřel si pot a když pozvedl trochu oči, oněměl. Nemohl se vynadívat. Kolem německé skály, na kterou v této válce vyšplhal, rozkládala se Evropa, o které, když byl na úpatí, celkem mnoho nevěděl.

Nemyslím tím mapu. *Myslím problém.* Když se uskutečnilo sjednocení německého národa, když tento národ se v Evropě zbavil nepřítele, zaklepala na jeho široká záda Prozřetelnost a řekla s úsměvem dobrého hospodáře: „Pomohla jsem ti, poněvadž jsi si pomohl sám. Tím, že jsi tak vyrostl, národe německý, dostal jsi také jako silný velmi mnoho nových úkolů, poněvadž síla nesmí zahálet. Ta musí tvořit, budovat. Před tebou leží Evropa a dějiny čekají, jak a kam ji povedeš."

Prozřetelnost ještě jednou položila ruku na široká ramena německého národa a řekla: „Jako socialista dej Evropě onen mír, který jí už tak dlouho plutokracie slibuje, jako zlaté prasátko po velikém postu."

A Němci opravdu se zamilovali. Z vojáků nové Říše se mění nyní ve vojáky nové Evropy. Cítí těžké a krásné úkoly, které jim předpisuje jejich dnešní síla, nemá-li být pouze živlem odplaty.

Za světové války na heslo národního sebeurčení západní plutokraté nachytali desítky národů, kteří ve střední a východní Evropě a v Asii rozbořili tři feudální stařecké státy: Rakousko-Uhersko, Rusko a Turecko.

Při tom se však málo dbalo sebeurčení v tom pravém kulturním smyslu. Vznikly nové menšiny, a to se ospravedlňovalo tím, že národ povýšený k sebeurčení

musí mít hranice dobré hospodářsky a vojensky. Poněvadž po světové válce svět se dělil na poražené a vítěze, dobré hospodářské a vojenské hranice dostali národové vítězní. Poražení Němci, Maďaři, Bulhaři a Turci dostali, podobně jako Ukrajinci a Bělorusové, hranice, jak se pánům u zeleného stolu zlíbilo. Němci byli přičleněni k Francii, k Belgii, k Polsku, k Československu a uříznutí v Rakousku. Maďaři byli přidáni Československu, Rumunsku a Jugoslavii, Bulhaři Rumunsku, Řecku, Ukrajinci Polsku, Rumunsku a Československu.

Ať už kdo pobručuje jak pobručuje, jisté je, že události posledních dvou let mají jeden rys společný, a tím je spravedlivé vyřešení kulturního sebeurčení evropských národů. Ukrajinci se vrátili k Ukrajincům, Němci k Němcům, Maďaři k Maďarům, nyní podobné to bude s Bulhary.

Že tím vznikly nové problémy hospodářské a politické, je na bíle dni. Po světové válce se národní samostatnost kulturní zaměňovala se samostatností hospodářskou, která v podstatě neexistuje dnes ani u jediného národa.

Po světové válce bylo třeba sladit kulturní suverenitu národů se společnými potřebami hospodářskými, alespoň v rámci Evropy. A to se nepodařilo, poněvadž hospodářská soustava států, které po válce světové diktovaly stav nové Evropě, nebyla toho schopna. Plutokratický nesociální řád nemohl se postavit do služeb nějaké veliké myšlenky. On dovedl těmito myšlenkami jen důvěřivé národy napalovat.

Vzpomeňme si jen na naše hospodářské živoření v zašlém státě. Kolikrát se tu zhodnocovala a zas znehodnocovala měna, kolikrát se dělníku a inteligentu snižoval plat a kolikrát se mu přidalo, jen aby se mu zas více vzalo. Před světovou válkou hladověl ruský sedlák, poněvadž jeho vláda musila obilí vyvá-

žet. U nás hladověl dělník, poněvadž my jsme potřebovali vyvážet výrobky za hnusně nízké ceny.

Z toho soukromokapitalistického blázince spravovaného karabáčem západní plutokracie, bylo jen jediné východisko: Revoluce. To slovo se i dobrým socialistům nelíbilo, poněvadž revoluce, kterou by od počátku neměli vůdcové na řetězu uvázanou, tato revoluce by evropským národům nepřinesla žádné požehnání, nýbrž zhoubu. Bylo proto třeba, aby nebořila jako povodeň se škodlivým i užitečné.

Tuto revoluci musil nejprve na sobě vyzkoušet některý evropský národ trpící přelidněním, nedostatkem potravin a surovin, k němuž ho odsuzoval starý řád. Ruská revoluce šla zcela jinými cestami a ve zcela jiných prostorech. Ta tu nemohla být vzorem. A tak se v čelo Evropy postavil německý národ, který původně se bil jen o svou vlastní hospodářskou a národní svébytnost. Ale poněvadž poměry, v nichž se k vítězství dopracoval, velmi odpovídají poměrům v ostatní Evropě, stal se tak vůdcem této Evropy. Má ji vyvést z plutokratické boudy, která je na spadnutí a pomoci této Evropě na stavbě společného, nového, prostorného a vzdušného domu.

Němce naučila mnoho válka světová, ale ještě více se naučili v této válce, když pod jejich ranami se zhroutila stará Evropa jako podehnilá stodola.

Němci velmi dobře dnes vidí, že rozbitím starého není ještě vytvořeno nové a proto chtějí k stavbě toho nového pozvat, jako prví mezi sobě rovnými, všechny národy dobré vůle.

37.

Jak je na tom britské imperium.

(21. srpna 1940)

Tyto dny britský ministerský předseda Churchill prohlásil, že Anglie je dnes silnější než byla kdy v minulosti. Britský ministerský předseda snad opravdu věří v sílu své vlasti. Jedno opominul však mistr Churchill při tom říci. V čem ta neobyčejná síla Anglie nyní vlastně spočívá.

Poněvadž Anglie válčí s dvěma velmocemi, Německem a Italií, současně bez spojenců, vojáka by zajímalo, zda tou neobyčejnou silou nemyslil mistr Churchill právě strategické a branné hodnoty dnešní Velké Britanie.

O tom bychom totiž musili trochu pochybovat a kdybychom se těchto pochyb mocí mermo pokoušeli vzdát, pak by bylo třeba velmi odsuzovat staletou britskou politiku na evropském kontinentě.

Proč Anglie vždy hledala v Evropě spojence, když dnes je silnější než kdy jindy bez všech spojenců a jejich armád v západní i východní Evropě?

Je-li pravda, že Anglie je silnější bez spojenců než byla se spojenci, proč dělala tak pošetilou a nelidskou politiku, která ji stála veliké peníze a která na její hlavu svolávala kletby set milionů svedených a oklamaných národů, kteří, podobně jako kdysi my, hráli úlohu mouřenína u vznešeného britského Sahiba.

Člověku je záhadou, proč Anglie ve světové válce se tak tvrdošíjně bila ve flanderských bahnech, kde pochovala přes půl milionu svých synů? Proč se tam v roce 1918 v hodině dvanácté podřídila dokonce se svými armádami francouzskému velení? Patrně proto, poněvadž to byl kardinální nesmysl.

Mistr Churchill vlastně prozřel *teprve když Francie kapitulovala.* Bylo to osvícení Duchem Svatým, jaké stihne člověka, když přišel o nohu a je radostí bez sebe, že neztratil obě nohy.

Myslil-li mistr Churchill dnešní neobyčejnou britskou sílu se stránky strategické, pak stojíme na prahu zcela nové teorie, která musí znamenat větší revoluci ve válečnictví, než včerejší rozlehlé manévry německých motomechanických sborů a německého letectva. Nechme stranou pozemní a námořní složky branné moci. Všimněme si jen letectva.

Když Němci zahájili 10. května ofensivu do Holandska, Belgie a Francie, spojené letectvo francouzsko-britské před čtvrt rokem bylo slabší letectva německého, které ovládlo vzduch. Abych usnadnil mistru Churchillovi výpočet jeho nynější neobyčejné převahy, vezmu za základ, že obě strany za 36denní německé ofensivy ve Francii, nad Anglií a nad mořem měly ve vzduchu stejné ztráty.

Aby mi bylo dobře rozuměno. Řekněme, že německé letectvo představovalo před velikou ofensivou na Západě 100 jednotek, francouzské 40 a britské také 40. Ztratili-li Francouzové 20 jednotek, byla pryč polovina jejich letectva. Ztratili-li Angličané jen 10 jednotek, přišli o čtvrtinu svého letectva a ztratili-li Němci 30 jednotek jako Francouzové a Angličané dohromady, což není však pravda, ale proč bychom, jak už jsem řekl, mistru Churchillovi úlohu neusnadnili. Opakuji, ztratili-li Němci 30 jednotek, zbylo jim ještě 70 jednotek, Angličanům 30 a Francouzům 20. Po kapitulaci Francie 20 leteckých jednotek u Francouzů zmizelo s pole. Stálo tu jen 30 jednotek britských proti 70 jednotkám německým.

Ale v době, kdy kapitulovala Francie, byla už ve válce Italie. Kolika jednotkami máme měřit její le-

tectvo nevím, ale jisté je, že Anglie musila na africká bitevní pole proti Italii odkomandovat značné letecké síly, poněvadž jinak by tam bylo britským vojskům, úřadům a hlavně britskému postavení vladaře velmi nedobře. Jestliže po odpadnutí Francie poměr britského letectva k německému byl 30 ku 70, pak z těch třiceti britských jednotek nejméně 10 musilo být obráceno proti Italii a poměr britského letectva na ostrovech k letectvu německému v posledních dnech červnových byl pak 20 proti 70.

Ti, co ještě tu a tam fandí na Anglii, řeknou: A co britský průmysl? Ten přec nezahálel a od konce června do konce srpna také něco vyrobil. Něco se za tu dobu také koupilo v Americe. Ano. Milí Fandové, máte pravdu. Ale on německý letecký průmysl společně s leteckým průmyslem italským také nezahálely a za ty dva měsíce také hezkou řádku letadel postavily do pole.

Prostě pokud jde o letecké síly, které ve válce s Anglií mají úlohu vedoucí, výrok mistra Churchilla, jak se říká, nesedí. Pomoc a spolupráce Italie s Německem v poli nejjasněji se jeví v tom, že *zásah Italie přinutil Velkou Britanii k tříštění sil ve vzduchu a na moři.*

Kdyby nebyla vystoupila 10. června Italie, zajisté by bylo Německo samo se spravilo s Francií, a i pak mělo převahu ve vzduchu nad Anglií, která přišla o letectvo francouzské. Úloha Italie je však jinde. Zatím co Německo lomcuje Britskými ostrovy, Italie klepe pořádným sochorem na vrata předsíně k nádherným pokojům britského panstva. Předsíň je Blízký orient, Egypt, Palestina, Arabie, Irak a salon, do kterého se touto předsíní vchází, je Indie.

Po vstupu Italie do války britské velení musilo své elitní síly rozdělit na bojiště v prostoru ostrovů a na

Afriku. Proto Anglie nebyla v poslední době jak proti Německu tak proti Italii nikdy tak slabá, jako je právě nyní.

Její daleké lety nad severní Italii svědčí o odvaze, ale také je v tom rys určitého zoufalství. Opět se tu sází na kartu velmi pochybnou, jako za letů nad německým územím.

V Anglii stále věří emigrantům a Židům, že obyvatelstvo Německa a Italie čeká jen na vhodný okamžik, aby mohlo rozpoutat občanskou válku. Podobné žvásty vykládali francouzští emigranti u východních dvorů kdysi za francouzské revoluce. Francouzští emigranti tehdy tvrdili, že obyvatelstvo Francie čeká na armády rakouskou, pruskou a britskou jako na osvoboditele. Víme, jak tyto osvoboditele francouzský národ prohnal, ještě než se vůbec na scéně objevil Napoleon.

V jednom by dnes mohla být síla Anglie, kdyby si totiž nakonec uvědomila postavení, v němž se nyní nalézá, kdyby súčtovala se svým největším nepřítelem, kterého má ve své vlastní pýše.

Co čeká drobného člověka v Anglii, až Němci s Italy nakonec budou míti toho bezcitného pobíjení pokojných civilistů, žen a dětí dost a až italská letadla oplatí Anglii její návštěvy na ostrově, a až Němci rázem vyúčtují dlouhé sloupce obětí kruté britské pošetilosti.

Donedávna se říkalo, že Angličané budou na pevnině bojovat do posledního Francouze a Poláka. Jedno by bylo dobré, kdyby si drobný člověk na Britských ostrovech uvědomil. Židé jsou totiž rozhodnuti bojovat nyní i do posledního Angličana.

38.

Německo-ruská dohoda.

(24. srpna 1940)

Tyto dny slavím malé jubileum. Bylo to 26. srpna minulého roku, co jsem po prvé před tímto mikrofonem hovořil k vám jako špatné svědomí naší minulosti.

Varoval jsem tehdy Polsko, šest dní před počátkem nepřátelství. V zápětí jsem dostal dopis, kreslený, jak se na pořádného anonyma sluší, písmem hůlkovým. Co prý si to dovoluji. Dávat rady mocnému Polsku. Za tři týdny poté, co jsem dostal tento dopis plný spílání, mocné Polsko přestalo existovat. Schovávám si psaníčka, která se vždy v zápětí rozcházejí s tím, co nakonec přišlo.

Tak v únoru letošního roku mi nějaký příznivec napsal, abych si dal pozor, že v květnu nebo v červnu budou Francouzové a Angličané v Praze a pak že uvidím. Díval jsem se tedy a zjistil, že v červnu byli Němci v Paříži.

Pak bylo na chvíli ticho. Před měsícem se však starý vytrvalec znovu dal do kreslení písmenek. Mám si prý dát pozor, co se děje v Rusku. Měl pravdu. Za několik dní hovořil ruský ministerský předseda Molotov.

Snad tentokrát se můj příznivec strefí. Vzal jsem si k ruce v originále ruský vládní list „Izvěstija“ z 2. srpna a tam jsem četl tato slova ruského ministerského předsedy: „Události v Evropě neoslabily, nýbrž podtrhly pevnost rusko-německé dohody, ukázaly její existenční význam a nutnost, aby se dále vyvíjela.“ Z toho jsem soudil, že Rusové se chtějí v budoucnu s Němci ještě těsněji sblížit. Vědí také o povídačkách, které jdou světem.

Pisateli a kresliči písmenek odpověděl k mému překvapení ministerský předseda Molotov těmito jasnými slovy:

„V poslední době v zahraničním tisku, hlavně anglickém a anglofilském, velmi často spekulovali s možností rozporu mezi Sovětským svazem a Německem. Pokoušeli se nás Rusy strašit vyhlídkou, že německá moc nebezpečně roste. Jak my, tak Němci, jsme tyto pokusy nejednou v jejich mrzké podstatě odhalili a odmítli. Poctivé a přátelské vztahy sovětsko-německé nejsou rázu konjunkturního. Vyvěrají ze základní podstaty státních zájmů jak u Sovětského svazu, tak u Německa."

Kdo umí číst a má trochu svých pět pohromadě, po pročtení řeči ruského ministerského předsedy zjistil, že základním kamenem zahraniční politiky Ruska i Německa je dnešní dohoda mezi oběma velmocemi, která je myšlena na dlouhou dobu, ať už se to mému kresliči písmen líbí nebo ne.

K Anglii byl Molotov velmi přísný a vyčetl jí loňské plány útoku na ruskou naftu. O vztazích k Americe nechtěl mluvit, poněvadž, jak sám uznal, tak jako tak za nic nestojí. To vyvolalo, jak „Izvěstija" podtrhly, v posluchačstvu smích.

Spojené státy totiž strkaly všetečně nos do ruského úklidu na Baltu a skonfiskovaly zlato Litvy, Lotyšska a Estonska, které ruská státní banka koupila od státních bank tří baltických republik a které bylo zašantročeno do Ameriky.

Myslíte, že nyní můj vytrvalec přestal s vyhrůžkami a politickými kombinacemi? Ale kde. Když selhalo Polsko, když nevyhrála Francie a když Rusko nechce jít na Německo, tak snad nezklame Amerika. Jak už jsem řekl. Schovávám si ta psaníčka.

Jsem voják a proto jakýsi druh politického eunu-

cha. Nemám smysl pro romantiku politických mód a pro pohádky z Tisíce a jedné noci.

Vím pouze jedno. Dohoda německo-ruská, která dnes má výročí svého trvání, tato dohoda je základním kamenem ve stavbě nové Evropy. Dokud trvá, mohou se páni Angličané a jejich agenti postavit na hlavu. Do evropských věcí už hovořit nebudou.

Britské spílání Německu, Francii, britská blokáda evropských břehů, hrozby hladem, hrozby revolucí — to všechno už dávno známe. Vzpomínejte trochu! Vezměte si k ruce britské časopisy před dvaceti lety. To všechno tam bylo, ale místo Německo a Evropa se tam psalo Rusko a Sovětský svaz.

Tisícetisíckrát britský tisk a tisk britskými penězoměnci vydržovaný prorokoval zkázu sovětskému Rusku. To se však neleklo a šlo svou cestou. Obešlo se bez západních penězoměnců a stalo se velmocí prvého řádu. Britská blokáda, britské intriky, to všechno se rozbilo o ruskou vůli k životu a k práci.

Co tropili britští plutokraté před dvaceti lety s Ruskem, to dnes se pokoušejí dělat s Evropou, ze které byli právě vypráskáni. Prorokují jí hlad, hrozí jí revolucí a podporují v ní hnutí zatemnělých hlav jako tehdy v Rusku.

Rusko se vypořádalo s kontrrevolucionáři, kteří byli v žoldu Anglie. Dnes se musí s kontrrevolucionáři vypořádat také Evropa.

Co posloužilo Německu a národům Sovětského svazu, to musí posloužit také národu českému. Mluvím tu rok o potřebě upřímné spolupráce Čechů s Němci. S těmi Němci, kteří se dohodli s Rusy. Chci, abychom se řídili v poměru k Němcům podle Rusů a ne podle Angličanů, kteří se denně modlí, aby nejen Němce, nýbrž i Rusy čert vzal. Český národ bude prostředníkem společné věci nové Evropy na východ a jihový-

chod. Co by zítra hledal na západě, nevím. Už jednou za podobné bludy dostal na pamětnou.

Nechci, abychom si pohrávali city, nýbrž abychom pozorně v dlaních vážili skutečnost. Nechci žádnou lásku. Němci by jí také nevěřili. Chci, aby tu bylo mužné kamarádství tvrdých, energických národů v boji za evropský mír a životní jistotu příštích generací. Nová Evropa může nad britskými hrozbami máchnout podobně rukou, jako jí mávlo před dvaceti lety Rusko.

Rok už mluvím jednou řečí a události tuto řeč den za dnem potvrzují. Agenti mezi námi o mně roztrušují, že mám vilu, že mám velkostatek, pozemky. Nemám ani vilu, ani velkostatek, ani pozemky, ani spořitelní knížky, ale mám víc, co všichni z těch ptakopravců za Kanálem. Mám, přátelé, pravdu, a to je víc!

Právě je to rok, co v Londýně a v Paříži se probudili z těžkých státnických dum různí lidé, jako když je někdo plácne mokrým hadrem přes hubu. Celý den se nutili do smíchu a říkali si, že to je německý tlach. Rusko se přec nemůže dohodnout s Německem a pošlapat tak kruhy, které si tito různí lidé malovali v evropském písku.

Stalo se zas, v co nevěřili: Mají už takovou smůlu. Dnes nevěří opět, že Evropa se obejde bez Anglie a že britská blokáda je prozatím jen divokým zvoněním proti mrakům, které se už pomalu stahují. Kontrrevoluce živená v Evropě Anglií bude potřena. Zbloudilce převychová skutečnost a zatvrzelá hloupost se bude musit zneškodnit.

Nedávno mi kdosi napsal, co vlastně chci. Je to dotaz člověka, který se v poledne ptá, kdy bude svítat. Pro paměť tedy opakuji: Chci, abychom se vyrovnali s vlastními chybami, s politickými pověrami a předsudky, jinak nemůžeme dál jít dobrou cestou.

Chci, aby tento zdravý národ byl zbaven oněch porodních bab, které svým fušeráctvím naši vlast div nepřipravily o život. Chci, abyste se přestali třást o český národ, který má v sobě tolik zdravé síly, že ji klidně může rozdávat.

Aby německý národ se dostal tam, kde je dnes, potřeboval dvacet let. S námi nebude jinak. Do kopců, odkud je rozhled, se stoupá pomalu, ale na to je třeba přísně dbát, *aby se stoupalo,* třeba mlčky.

Chci, aby si český národ dal pozor na ty, co mezi námi za hrozného hulákání klusají na místě, a když se kantor nedívá, uskakují po krůčcích dozadu.

Dvě věci musíme prozatím dělat. Dívat se, hodně dívat a vypořádat se ve vlastních řadách po vzoru Němců a Rusů s kontrrevolucí, která žije z londýnského měšce.

39.

Nevýhody Anglie ve vzdušné válce.

(28. srpna 1940)

Veliká vzdušná bitva nad Anglií pokračuje. V minulém týdnu několik dní roje britských stihaček se už neodlepovaly od země. Slyšeli jsme z britských oficielních úst, že nakonec bude třeba s těmito stihačkami šetřit pro případ, že německá vzdušná vojska se octnou na anglické půdě.

Jak se však zdá, německé nálety byly tak nepříjemné, že nakonec britské stihačky v posledních dnech musily opět do vzduchu, aby neklesala morálka obyvatelstva a vojsk. Kdo byl ve válce ví, jak je vojáku, když vlastní dělostřelectvo nestřílí a nepřátelské do nás práší o všechno pryč. Totéž je při náletech nepřátelského letectva, které když ví, že protivníku se do vzduchu nechce, s mnohem větší chutí se obořuje na pozemní cíle.

Tyto dny jsme čtli, že německé letectvo shodilo v jediném dni nad Anglií 150 tun pum. Kdo má malou představu o výkonnosti bombardovacího letectva, srovnává.

Tak jako u válečného loďstva, tak také u letectva se měří síla podle váhy salvy střel všech děl lodí a podle váhy salvy všech pum, které letectvo může naráz zvednout do vzduchu a odvézt nad cíl.

Zaniklý polský stát měl bombardovací letectvo, které, když se celé vzneslo, neslo naráz jen něco více než 150 tun pum.

Před válkou, už v roce 1938, různé zahraniční autority odhadovaly salvu německého bombardovacího letectva na 3000 tun. Před dvěma lety — byl-li tento odhad správný, mohlo tedy německé bombardovací letectvo při jediném letu svrhnout dvacetkrát více pum, než jich shodilo nad Anglií v noci z 25. na 26. srpna. O kolik však vzrostla německá letecká salva za poslední dva roky, o tom přirozeně nemáme žádných zpráv, ale jedno můžeme tušit, že oněch 150 tun pum, které spadly v jediné noci na Anglii, představuje pouze baterii předvojového houfce, za kterou je připraveno dělostřelectvo celého armádního sboru, které je prozatím na pochodu a dosud ani neodpřáhlo.

Tyto dny jsme čtli dále, že britské letectvo bombardovalo zápalnými pumami předměstí Berlina. Už minulý týden německé letectvo drtilo vojenské objekty v těsném okolí Londýna. Je to půjčka za oplátku? Ne. Stěží. Britská letadla z nejvýchodnějšího cípu Anglie mají nad Berlin skoro 800 km. To je bezmála mez donosnosti průměrných bombardovacích strojů. Němci mají však nad Londýn z francouzského pobřeží necelých 150 km.

Čím dále musí letadlo letět, tím více musí vzít pohonných látek a *tím méně naloží proto pum*. Letí-li tedy letadlo na vzdálenost 150 km, může vzít třikrát

i čtyřikrát více pum, než když letí do dálky 800 km. To znamená, že jedno německé letadlo, které letí nad Londýn, může vzít s sebou třikrát více pum než stejné letadlo, které letí z Anglie nad Berlin.

Jinými slovy: má-li být nad Berlinem vyhozeno tolik pum jako nad Londýnem — pum stejné váhy — potřebují k tomu Angličané třikrát více letadel než Němci. Čím méně letadel nad cílem, tím menší jsou také ztráty.

Proto britské oplátky za německé návštěvy, aby se tu stejné se stejným vyrovnalo, znamenají pro Angličany daleko větší namáhání letectva, než jakému vystavují Němci letectvo své.

Z mapy vidíme, že Angličané z nejjihovýchodnějšího cípu ostrova mají nad nejbližší německé území 330 km. Němci ze severní Francie mají nad nejbližší britské území jen 30 km.

Vezmeme-li do kružítka vzdálenost 330 km, to je vzdálenost německého pohraničí z britského ostrova, a naneseme-li ji proti tomuto ostrovu od Calais a Cherbourgu ze severní Francie, tu vidíme, že německá letadla startující z těchto končin při letu na vzdálenost 330 km přeletí jižní a střední Anglii, kde žije přes tři čtvrtiny obyvatel Anglie.

Z těchto cifer odborník vidí, že i kdyby britské letectvo bylo stejně silné jako letectvo německé, což ani zdaleka není, přec německé letectvo je stále ve veliké výhodě proti letectvu britskému, poněvadž má své základny mnohem blíže u cílů, které chce zasáhnout. Ale nejen to. *Německá letecká fronta,* tvořená leteckými základnami, *je mnohem širší než britská, dovoluje soustředěné nálety* s několika stran. Do severního Skotska je na příklad mnohem blíže z německých leteckých základen na norském pobřeží než ze severní Francie.

O tom, co se děje ve vzduchu nad Anglií, vynořuje se nyní mnoho teorií. Jedni říkají, že to je opotřebovací válka letecká, v níž jedna strana hledí druhou postupně připravit o její leteckou armádu. Vykládá se o letecké bitvě, která může pomalu doutnat řadu měsíců, jako staré bitvy materiálu za války světové na západě, kde hynuly miliony lidí a kde se vystřílely stamiliony granátů a získalo se jen několik set kvadrátních kilometrů území, aniž by ta či ona strana oslábla v počtech svých taktických jednotek.

To všechno nesouhlasí. Obecně se zapomíná, že letecké boje nad Anglií a bombardování vojenských cílů pozemních na britské půdě je jen jedním z úkolů německého letectva. Druhý spočívá *v doplnění blokády* britského ostrova tím, že toto letectvo útočí na lodi, plující do britských přístavů a že klade před těmito přístavy podle plánu miny.

Německá vláda 17. srpna ohlásila totální blokádu Anglie na moři. Zakrátko trvá válka rok a ze všeho, co kdy německé vrchní velení ohlásilo v uplynulém roce, víme, že nikdy nepodnikalo nic, nač by svými silami nestačilo. Jestliže vlády německá a italská ohlásily totální blokádu britských břehů na severu a ve vodách jižních, zajisté měly už pohromadě prostředky, jak tuto blokádu také opravdu účinně provést. Blokáda totální trvá prozatím jen 12 dní. Za tu dobu ještě nemohou tu být viditelné účinky, ale po čase, snad už zanedlouho, o tom něco uslyšíme.

Anglie ohlásila v září 1939, tedy pomalu před rokem, blokádu Německa, nedávno dokonce oznámila blokádu celé Evropy. Blokující se však zatím stal blokovaným. Uvidíme, čí nervy a čí žaludky tento souboj snesou lépe. Prozatím víme, že britská blokáda zkrachovala na dohodě německo-ruské a že skončila v ostatní Evropě plnou vojenskou, politickou a hospodářskou porážkou Anglie.

Vedoucí mužové v Anglii se modlí, aby válka byla dlouhá, v domnění, že nakonec přec jen seženou nějakého spojence. Zklamaly naděje kladené na Polsko, na německý nedostatek potravin a surovin, zklamala Maginotova linie.

Angličan celá staletí nevěděl, co je to válečná hrůza ve vlastní zemi. Dnes to cítí, i když jde prozatím jen o slabý zvědný oddíl těchto hrůz. Vedoucí mužové Anglie spoléhají dnes na britského malého člověka, kterého k podobným odříkáním nejen nevychovali, nýbrž kterého také nijak sociálně dosud neuspokojili.

Anglie chce dále válčit — uvidíme jak dlouho budou válčit Angličané.

40.

Výprodej britských svršků.

(31. srpna 1940)

Zítra máme rok, co tato válka začala. Prožili jsme mnoho překvapení. Nebyla jen ve způsobu jak se operovalo armádami. Prožili jsme veliká překvapení politická a také hospodářská.

Kdyby byl před rokem někdo řekl, že německá branná moc za tři necelé týdny porazí na hlavu a zajme všechny branné síly Polska a že už sedmnáctý den války prchne polská vláda do zahraničí, nikdo tomu nevěřil. Podobně by byl nikdo nepokládal za možné, že německá vojska se dostanou až nad polární kruh v Norsku a že obsadí Narvik.

Největším vojenským překvapením však bylo zlikvidování spojených sil Francie, Anglie, Belgie a Holandska během 36 dnů. Tedy za dobu právě dvakrát tak dlouhou, jaké bylo třeba na rozdrcení Polska.

Po světové válce vojenští teoretikové nevěřili, že se vůbec podaří příště operovat s pozemními vojsky

ve volném poli, aniž by nakonec opět nedošlo k vleklé válce zákopové.

Světová válka trvala jednapadesát měsíců. V této válce za necelých deset měsíců Němci zničili, zajali a odzbrojili na evropské pevnině celkem přes 200 nepřátelských divisí a přinutili tak ke kapitulaci pět států: Polsko, Norsko, Holandsko, Belgii a Francii, které měly kolem 100 milionů obyvatel. S francouzskými, belgickými a holandskými koloniemi to bylo na 270 milionů.

Toto zhroucení pečlivě připravovaných branných sil nepřítele musilo mít také jiné příčiny, než pouze neschopnost vedení a podceňování německé branné moci. Západní demokracie a jejich spojenci představovali velmi malebnou politickou a hospodářskou stavbu, která se však sesypala jako špatně podepřená kulisa, když do ní německá branná moc pořádně kopla. Chalupy, které jsou na spadnutí, léta drží pohromadě za pěkného počasí. Ale stačí jedna pořádná vichřice, aby ulítla střecha.

Při odklizení západní chalupy tu vichřici obstarala válka. Proto za velikými překvapeními vojenskými následovala ještě větší překvapení politická.

Všude vidíme stejný zjev. Odchází prostě ze scény ona garnitura vedoucích lidí, která tuto válku svou krátkozrakostí připravovala a která do ní šla se zcela nemožným aparátem politickým a hospodářským. To není jen pensionování francouzských generálů a diplomatů. Do pense jde také celá demokratická spleť spojů, které diktátorsky vládly zapadajícímu světu, aniž by je kdo pořádně znal a aniž byly komu odpovědny. Plutokraté, kteří dosazovali a bořili vlády, kteří si pohazovali měnami jako míčky, tito plutokraté byli tak neomezenými vládci jako feudální monarchové. Co se svými penězi dělali, do toho nikomu

nic nebylo i když to jejich pohrávání s kapitály ruinovalo státy a k hladovění odsuzovalo národy.

Před lety jsem četl, že v jednom ze středoevropských malých států si chtěli pomoci z hospodářské miserie tím, že prý správu státu svěří nějakému americkému miliardáři a že ho udělají králem. Byl to naivní nápad. Miliardář jako král by měl odpovědnost a řadu nepříjemných povinností, musil by poslouchat parlament a to všechno on nepotřebuje. Vládce bursy byl mnohem větším a mocnějším pánem než který vladař státu.

Nedávno prohlásil britský ministerský předseda, že má pro svého protivníka znamenité překvapení. Dá se tušit, o co jde. Britští penězoměnci bez ptaní parlamentu a bez porad s vůdci britského lidu chystají se propachtovat trosky britského světového panství. Začali už s ostrovy v amerických vodách a skončí vstupem do podniku s jinou firmou. Plutokraté jako vlci žijí a loví ve smečce, ale běda, když některý z vlků je raněn. Ostatní ho roztrhají.

Anglie válčí, poněvadž si to mocní bursiáni přejí. Bojuje při tom na dvě fronty. Proti Německu a proti ostatním demokratickým příznivcům, kteří čekají, kdy bude tak slabá, aby jí nabídli místoředitele v jejím vlastním podniku. Z majitele se stane správce.

To bude také jedno z překvapení politických, které se dá vbrzku očekávat. Plutokraté nejsou totiž k sobě ani upřímní, ani poctiví. Kdo by byl vykládal před rokem, že Velká Britanie pronajme své panství v amerických vodách na 99 let Spojeným státům, zajisté ho poslali do blázince. Pronájem na 99 let je pouze méně ostoudnou formou odstoupení. Bohatá tetka na Temži ještě před koncem prvého roku války musila tedy se svými svršky do zastavárny. I to je dokladem vratkosti hospodářské soustavy, která souvisela s odklizovanou politikou nedemokratických demokracií.

Svět prožil v této válce také veliká překvapení hospodářská. Nové Německo válčí bez válečných půjček, je dobře zásobeno potravinami a znamenitě opatřeno surovinami všeho druhu.

Mnoho se dělá hluku s vojenskými dodávkami do Anglie z Ameriky. Tyto dodávky se právě platí odnášením britských ostrovů do americké zastavárny. Němci měli dosud dodavatele zbraní nejrůznějšího druhu a v množství, o kterém nemáme představy, právě v poražených spojencích Anglie. Jen výzbroj 200 divisí, zlikvidovaných na evropské pevnině německou brannou mocí, má cenu přes 100 miliard korun. Nemluvě ani o ohromných zásobách surovin, které se octly v německých rukou na dobytém území.

Všechno prostě šlo jinými cestami, než jak si to nejbujnější fantasie představovala. Když nové Německo začalo v zahraničním obchodě s výměnou a obešlo při tom peněžní trh, kdekdo ze starých národohospodářů nad tím kroutil hlavou. A nyní začala Anglie ve svém zahraničním obchodě, který se soustřeďuje hlavně na dovoz strašně drahých zbraní, s ještě podivnější novinkou. Poněvadž přátelské demokracie britským penězům nevěří, berou si do zástavy za zbraně nemovitý majetek britské říše. Na dluh se nedává nic, poněvadž s půjčkami byly smutné zkušenosti z války světové.

Demokrat s demokratem obchoduje nyní jen z ručky do ručky a když není už zlato, platí se tu ostrovem, tam ostrovem, tu nějakou tou koncesí, tam nějakou tou koncesí.

Oni totiž dnes ani penězoměnci penězům nevěří. Nevěří ani ve své kopce zlata. Proto jsme svědky trapné výprodeje britského imperia. Ve starém světě hlava už nevěří vlastním očím. Starý svět v Evropě byl poražen a mimo Evropu se rozkládá.

41.

Letecký ústup Anglie.

(4. září 1940)

Když se hovoří o výsledcích leteckých útoků, vždy se při tom myslí na to, co za takového útoku bylo rozbořeno a kolik lidí bylo usmrceno a zraněno.

Ve skutečnosti letecké útoky mají mnohem větší účinky než ničení a zabíjení. *Letecké útoky brání nepříteli v práci.* Brání mu ve výrobě zbraní, surovin, brání mu ve vykládání a nakládání lodí, brání mu v činnosti, která by ho válečně posilovala.

Představte si továrnu, kde denně dělnictvo na několik hodin musí zalézat do sklepů a nečinně tam vysedávat. Na tu továrnu nemusí během týdnu padnout ani jediná puma. Když však za takového týdnu poplachů dělnictvo místo 10 hodin denně může pracovat jen 5 hodin, pak továrna má pouze poloviční výkonnost. Jak vyhlíží ta práce mezi dvěma poplachy, dovedeme si představit, hlavně když jsou v továrně zaměstnané ženy a dokonce když v její blízkosti opravdu nějaká ta puma dopadne.

K tomu si dále představme, když dělník musí ještě v noci vstávat a doma lézt do sklepů. Jak druhý den vyhlíží pak jeho práce. Proto v posledních dnech v Anglii se ozývají hlasy, aby se s poplašnými znameními hodně šetřilo, aby práce nezahálela. Při tom kdosi z Angličanů vypočítal, že Anglie za hodinu postaví dvě letadla a 142 tuny lodního prostoru.

Z těchto číslic se dá vypočítat, že Anglie nyní, kdyby měla klid, vyráběla by měsíčně asi 1500 letadel a postavila by asi 100.000 tun lodního prostoru. To všechno tedy kdyby měla klid. Neustálé poplachy a veliké škody od pum, které stihly v posledním měsíci britské letecké továrny a britské loděnice, zajisté

značně snížily tento maximální výkon. Nebudeme daleko od pravdy, když řekneme, že klesl o jednu třetinu.

Angličané v posledním měsíci tedy vyrobili 1000 až 1200 letadel a postavili 50 až 60 tisíc tun lodního prostoru. Němci jim však od 6. srpna do 2. září, tedy za 28 dní, zničili 1818 letadel, 177 balonů a potopili opět asi jeden milion tun lodního prostoru.

Z toho vidíme, že britský průmysl letecký ani ze dvou třetin nemohl nahradit ztráty, utrpěné v počtech letadel za uplynulých 28 dní.

V nahrazování ztrát na lodním prostoru je to horší než s nahrazováním zničených letadel. Než se dostaly britské loděnice pod déšť německých pum, nahrazovaly měsíčně do června asi 15% ztracené tonáže, nyní při totální blokádě a při útocích na britské loděnice hradí britský průmysl jen asi 5 až 7% ztracené tonáže.

Angličané ztrácejí dvakrát. Německé letectvo zničilo jim za měsíc na 2000 letadel a poplach letecký za ten měsíc snížil britskou výrobu o 500 dalších letadel.

Ale to není jen v průmyslu leteckém a loďařském. Veliké ztráty způsobuje letecký poplach a letecké nebezpečí také v zásobování a v dopravě.

5. září to bude měsíc, co německé letectvo začalo soustavně bořit vojenské a vojensky důležité objekty na britském ostrově. V posledních dvou týdnech věnovalo zvláštní pozornost britským letištím v jižní Anglii. Je to plánovité boření britských leteckých základen, kterých užívají stíhací letadla pro start k boji za dne a pro odlety bombardovacích strojů za noci. Výsledek toho je, že *britské letectvo už svá letiště poblíž jižního pobřeží vyklidilo.*

Jsme tu svědky zajímavého zjevu moderní války. Zatím co Němci sedí pevně ve svých leteckých základnách na jižním břehu Kanálu v severní Francii a

v Belgii a Holandsku, Angličané vyklizují své letecké základny na protějším britském břehu a ustupují s nimi k severu.

Před měsícem „země nikoho" mezi frontou leteckých základen německých a britských byla tvořena Kanálem a byla místy široká jen 50 až 150 km, nyní však vzrostla na 150 až 250 km. Prostě za měsíc leteckých bojů a německých náletů nad Anglii britské letectvo ustoupilo se svými základnami k severu asi o 100 km.

Něco podobného vidíme také na britských přístavech, které jsou cílem bezmála denních německých útoků. Mění se v přístavy mrtvé. Stejné je to s železničními uzly v určitých prostorech britského ostrova, který je nyní podle plánu komunikačně ochromován na moři, na zemi a ve vzduchu. K této paralysi dopravní pojí se paralysa výrobní. Jsou prostory na britském ostrově, kde dělník se nedostane pořádně za celý den k práci.

Totální blokáda neobyčejně ztížila dovoz do Anglie, hlavně pokud šlo o letadla. Německé letectvo však snížilo výrobní schopnosti britského průmyslu a udělalo veliké mezery v řadách britské letecké armády.

Letadlo se vyrobí nakonec přec rychleji, než se vycvičí pro ně pilot. Angličanů bez Irů je 45 milionů. Němců pomalu dvakrát tolik a s Italy dokonce třikrát. Ztratí-li Angličané v boji s Němci měsíčně jen 2000 pilotů, je to pro ně právě tak citelná ztráta, jako kdyby Němci s Italy ztratili 6000 pilotů. V tomto boji Anglie ještě nějakou dobu vystačí s letci cizích národností, kteří se dali zlákat nebo koupit. Nakonec však budou musit do vzduchu také plnokrevní Angličané. A při tom to nic nepomůže.

Britské letecké základny budou dále couvat k severu, poněvadž převaha německo-italská nad Brity

bude ve vzduchu dále stoupat. Britské zbořeniště poroste a s ním také bude klesat odolnost britských nervů, které se nyní snaží britská propaganda osvěžit všemi možnými prostředky. Neleká se při tom ani slibů, kterými se jinak stydíme konejšit děti.

Před rokem britští a francouzští strategové se těšili, že Polsko vydrží alespoň do zimy, jak se svou armádou tak se svými nervy. Výpočet zklamal. Dnes si titíž strategové v Anglii přisazují na naději, že britské nervy a britské letectvo tento tanec čarodějnic vydrží do této zimy. Uvidíme, kolik jim na tuto kartu vyjde.

Není dobré podceňovat nepřítele. Ale ještě horší je, když přeceňujeme vlastní síly. Kdyby tento letecký boj, jehož jsme vzdálenými svědky, se neodehrával právě nad britským ostrovem, nýbrž někde nad cizím územím — za války světové to bylo nad Francií — pak by britské naděje měly určité opodstatnění. Ale nyní obraz zkázy, který za světové války poskytovala severní Francie, přestěhoval se do jižní Anglie.

Francouzské velení po porážce v severní Francii rozhodlo se 5. června přijmout novou bitvu, ale už 17. června požádalo o příměří. To bylo v okamžiku, kdy řízení dalšího boje vypadlo francouzskému velení z rukou, kdy už nebylo komu velet, kdy francouzská branná moc byla v rozkladu. Kdy nastane tento psychologicky vážný okamžik v Anglii, která přijala 6. srpna boj ve vzduchu, která od 17. srpna je obklíčena a drcena shora i s moře?

Posádky obležených pevností odporovaly proto, poněvadž buď čekaly pomoc nějaké pozemní armády anebo doufaly, že nepřítele obléhání omrzí. Ale vzdávaly se obyčejně ve chvíli, kdy už se tam nedalo velet, kdy už se tam nedalo v nic věřit.

V okamžiku, kdy Francie požádala o příměří, Anglie ještě mnoho o válce nevěděla. Chvíli trvaly

německé přípravy, než se vybudoval týl pro boj s Anglií. Boj leteckých předvojů začal 6. srpna a trvá dodnes. Prozatím Angličané ustupují s leteckými základnami a vyklizují jižní přístavy. S tímto ústupem leteckým a námořním je spojena hromadná evakuace jižní Anglie, odkud utíká kdo může na sever, aby byl z dosahu německých letadel. V Anglii vidíme v září něco podobného jako ve Francii za počátku německé ofensivy v květnu.

Britský ostrov nedá se však srovnat s Francií, s níž má asi stejný počet obyvatel. V ploše je však jen dvěma pětinami Francie. Anglie sama bez Skotska má na 150.000 km² 36 milionů obyvatel. Představme si nyní, že toto obyvatelstvo se jednoho dne dá na pouť k severu. A to nebude v létě, kdy se dá nocovat v příkopě vedle silnice s rukou pod hlavou.

Kdo pak dá tento zemský kout do pořádku, ví Pánbu. A ta chvíle se blíží, poněvadž proti Anglii pracuje tentokrát čas.

42.

Český životní prostor.

(7. září 1940)

Ještě před rokem Evropa měla zvláštní tvář. Práci dávali a brali tu malému člověku lidé, kteří se dostali k moci pomocí peněz. Při tom peněz nabyli obyčejně pletichami, které se provádějí, jak říká lid, s jednou nohou v kriminále. Šli za zisky jako dravci, bez ohledu, zda při tom někoho šlápnou nebo dorazí.

Před rokem Evropě vládly peníze. Za peníze se v Evropě dalo všechno koupit. Politické strany, duševní pracovníci, celé malé státy se vším příslušenstvím jako komediantské vozy. Kdo neposlouchal, tomu se buď vzal chléb, když šlo o sociálně slabého,

nebo se mu tak pocuchal hospodářský život, že přišel s prosíkem, když šlo o nějaký potrhlý státeček nebo stát. Najednou začaly jeho peníze, jeho akcie klesat a páni ministři musili honem do Paříže a do Londýna, aby nedošlo k výprodeji.

To, co se vykládalo o moci veřejného mínění, před kterým se prý stavěli do pozoru králové a vlády, byl všechno žvást. Veřejné mínění, to byl tisk a tisk byl všude koupen bohatými tohoto světa a proto představoval poslušného medvěda s pořádným náhubkem. Časem, aby stará pověst neutrpěla, mocní nebo jejich místodržitelé se tvářili, že z veřejného mínění dostali strach. Byla to podobná přetvářka, k jaké se uchylujeme, abychom malinké Mařence udělali radost. Mařenka drží před tvářičkou zástěrku, dělá bu-bu-bu a my voláme vyděšeně: Já se bojím! — a přikrčeni utíkáme. Mařenka má radost, že tatínka postrašila. A tak ve velkém vyhlížela komedie s veřejným míněním, prováděná panstvem, které mělo na svých bankovních kontech připsán osud celých národů a všech slabých a utlačovaných.

Dnes se tvář Evropy poněkud změnila. To veřejné mínění, kterému se sekaly komplimenty, ale kterého nikdo nedbal, když měl peníze, toto veřejné mínění se pomalu dostává k slovu, poněvadž peníze mu už nesedí na ústech. Ptáte se kde? Ptáte se jak?

Každý začátek je, přátelé, těžký. Veřejné mínění, to nejsou dnes noviny, jak se myslilo před rokem. Veřejné mínění je opravdu mínění malého člověka, který má ve všech národech většinu. Je to mínění národní, a to se probírá na boží světlo celou spletí starých lží, pomluv, překrucování pravd a potměšilostí. Toto veřejné mínění už tu kdysi bylo, ale tisk staré epochy pro ně nacházel různá jména divoká, nesympatická, zavánějící rozvratem a krvinou.

České veřejné mínění rodí se v drobných kroužcích.

Dělají ho lidé, kteří mají odvahu porovnat skutečnosti a pravdu nazvat pravým jménem. Jak už jsem řekl, je to boj s celými nábytkovými vozy odkazů a omylů. Dnes bych rád upozornil na jednu skutečnost, ve které českému člověku svítá.

Setkání s ideologií německého národního socialismu bylo pro nás náhlé. Chvíli trvalo, než jsme tento nový svět chytili za uši a pořádně si ho se všech stran prohlédli. Zastánci starých časů a agenti mezi námi ovšem varovali: Nepřibližujte se! — Kouše! Mnozí z nás se proto dali zastrašit, ale kdo si dodal odvahy a podíval se německému národnímu socialismu pořádně na zuby, musil si spokojeně oddychnout. *Kdo zvedá malého člověka, nedusí současně národ.* Že při tom několik bařtipánů přišlo o svá veliká práva a o podezřelé majetky, neznamená, že národ hyne. Tito bařtipáni používali národa jako jezdeckého koně nebo tahouna. Německý národní socialismus prostě nejen svému, nýbrž každému jinému národu pomáhá přeřezávat u panského sedla popruh a u panského vozu postraňky.

Agenti mezi námi začali nás strašit s německým životním prostorem. Jsme prý v životním prostoru německého národa a proto musíme zahynout.

Německý národ jako národ pracovníků, organisátorů a kolonisátorů, stlačený na malém prostoru, strhl svěrací kazajku, kterou mu oblékli po světové válce. Ale volné vydechnutí německého národa neznamená odfouknutí národů jiných. Jen něco lehkého, bez váhy a síly se dá odfouknout, ale český národ není žádné peří nebo babí léto. Český národ, to je dobře rozkročený chlap, který je také stísněn na svém prostoru a který také chce vydechnout se svými 140 obyvateli na čtverečním kilometru. Nyní, když jsme přičleněni k Říši, také možnost podobného vydechnutí má.

Životním prostorem českého národa od 15. března 1939 není jen území protektorátu. *Českým životním prostorem je celá německá Říše* a všechny země, které jednou tato Říše bude organisovat. Česká inteligence, česká píle a houževnatost může se v tomto velikém životním prostoru znamenitě uplatnit.

Blíží se mír, jehož předehrou je válka. Ale až bude tu mír, je to předzvěst nového boje, boje o nový, silný zítřek. Češi se musí připravovat, jak využijí pro svůj národ německý vítězný mír, jak se rozpřáhnou ve svém novém životním prostoru, jak se dají do nové práce, aby v ní soutěžili s Němci, kterým se v mnohém tak nápadně podobáme.

Český národ dnes představuje zemi, v níž jsou ukryté veliké poklady, ale ve které se živoří, poněvadž se nikomu nechce pod zem s krumpáčem. Každý se baví ležením naznak a sledováním oblaků.

My dnes se potřebujeme připravovat na okamžik, kdy umlknou děla, abychom hned celou frontou začali pochod, abychom vyrazili v pevném šiku. Jinak budeme představovat obecenstvo, které zvědavě jde na představení, ale žádný při tom nechce být v hledišti první.

Ty tam jsou doby, kdy jsme se třásli, když v Paříži nebo v Curychu začala se koruna poviklávat. Naší valutou je práce a čím větší výkon ukážeme, tím také budeme zítra bohatší. Zlato zůstane snad klenotem, ale v Evropě přestalo už být měřítkem hodnot.

Neposlouchejte nářky agentů mezi námi, že jsme v rámci německé Říše hospodářsky pohlcováni. Mluví se o českém majetku, který nikdy nebyl českým a který se jen za český vydával, poněvadž rajtoval českého koně. Kapitály starých plutokratů neměly cejch národní, to byla internacionála zvláštní vlčí rasy. Národní jmění neleží v bankách na kontech několika

desítek vyvolených rodin. Národní jmění, to jsou dvě ruce s hlavou.

Naše národní jmění vyhlíželo velmi trapně, když v zašlém státě práce rukou a ducha byla hanebně odměňována a když statisíce rukou a hlav nemělo, kde se uplatnit.

Jak se mohlo mluvit o národním jmění, když to byly ve skutečnosti těžké národní dluhy, které zůstaly *jako státní* národu. Byly to hrozné miliardy, které stále rostly. Dluh na dluh. Jmění měl někdo jiný a ten někdo nebyl národ. Ten někdo měl k národu podobný poměr, jako selka k dojné krávě. Při tom ta selka má se zvířetem, které dojí, cit. Ti, co náležejí k plutokratickým vyvolencům, zacházeli s národem a jeho prací mnohem hůře, než s němou tváří.

Když dnes tito pánové naříkají a roní slzy nad osudem národa, je to dobrou známkou pro německý režim. *Je to svědectví, že nové Německo je opravdu socialistické.* Kdyby to byl řád starého plutokratického kapitalismu, tito pánové by vyhledávali nejrostodivnější důvody, aby českému národu vysvětlili, jak v německé Říši ztloustne a jak se tam zmůže.

Ale to není všechno. Německo a jeho Vůdce prozatím vedou válku. Nedá se všechno dělat najednou. Páni penězoměnci u nás nejsou dosud pořádně přimáčknuti. Na ně přijde ještě mor, až tu bude mír a až v celé Evropě, odkud Angličané a jejich agenti upláchli, začne se budovat opravdu *nový socialistický řád.* Válka na chvíli zastavila vývoj německé revoluce a tím také její přenesení v plné šíři do jiných zemí.

Vůdce německého národa v těchto dnech oznámil, *že přijde,* když mluvil o Anglii. Až ta bude vyřízena, začne se také s pořádným úklidem v Evropě. Budou se brát na lopatu poslední zbytky starého světa, který i tu u nás se ještě v koutech udržel a stále zapáchá.

I zde zasáhne německý generál Čin. Jeho řeči bude pak český člověk rozumět, až omaká nový sociální řád rukama a až se dostane ze zajetí babylonského, v němž ho kněží starých odbytých věr stále hledí udržet.

Před schopným českým člověkem bude ležet celá Evropa s koloniemi jako nový svět, kde bude moci svým velikým národním jměním, které má ve své hlavě a ve svých obratných rukách, tvořit veliké hodnoty. Už dnes potřebujeme mobilisovat českou práci, aby nás bylo cítit jako dobré vojáky díla v novém životním prostoru českého národa, kterým je především německá Říše.

43.

Londýn se rozpadává.

(11. září 1940)

Když jsem právě před týdnem hovořil o nucené pouti obyvatel jižní Anglie na sever, po pravdě jsem nečekal, že k tomu tak záhy dojde. Londýn a britská města v provincii prožily právě nejčernější týden této války, který ve válce světové nemá srovnání.

Když byla tato válka přede dveřmi, každý čekal, že na všech frontách začne zjevy, kterými nyní končí, že začne náhlým leteckým přepadem, deštěm pum, které ochromí mobilisaci a koncentraci vojsk, který vyděsí až k smrti civilní obyvatelstvo, města, továrny a železniční uzly promění v trosky.

Tažení v Polsku bylo ve znamení moderní letecké války, ale to byly operace necelých tří neděl. A pak přišel na Západě dlouhý osmiměsíční klid ve vzduchu, za kterého se přestalo pomalu věřit, že se ještě bude v třetím rozměru vážně válčit. Varšava byla však důtklivou výstrahou a druhým napomenutím byl později Rotterdam.

Londýn, to je vlastně stát o devíti milionech obyvatel na 1500 km². V Londýně žije více lidí než v celém Holandsku a než u nás v Protektorátu. A na toto moře domů, prosycené vojenskými objekty, denně nyní dopadá na sta a sta tun pum různých ráží.

Vodovod nefunguje, nesvítí světla, není spojení tramvají a železnicí. Výpadové cesty a nerozbořená nádraží jsou přeplněna těmi, co spěchají opustit město propadlé zkáze. Britské stíhací letectvo je bezmocné, balonové přehrady jsou potrhány, protiletadlové dělostřelectvo stěží si v mračnech německých letadel najde cíl, a pumy, které kolem těchto baterií dopadají, znemožňují klidné míření.

Německé letectvo přešlo v posledním týdnu od ozbrojeného průzkumu k útoku, který se zvolna rozehrává. Podíváme-li se trochu zpět, tedy od 6. srpna do 5. září, plný měsíc německé letectvo důkladně bořilo citlivé body britského ostrova. Nyní přešlo od bodů na plochy a prostory.

Čtyři dny a čtyři noci obyvatelé Londýna neměli klidné hodiny. To se dlouho snášet nedá. Proto se Londýn bude nyní rychle vyprazdňovat. Ale tu stojí britští pohlaváři před těžko řešitelným problémem evakuace měst na venkov, kde místa vůbec není. Víme, jakou nouzi a jaké trampoty mají v Anglii jen s ubytováním vojska, pro které nejsou kasárny ani kloudné tábory.

Na obyvatelstvo Anglie padá nyní stín onoho postupného odumírání, které začíná od končetin celého britského imperia. Kdo by byl připustil před rokem, že hrdá Anglie pronajme Spojeným státům na 99 let celou důmyslnou soustavu svých námořních základen, o které se opírala britská obchodní a podnikatelská politika v Jižní Americe? Není tomu dávno, nějakých patnáct let, co se vážně v Anglii hovořilo o možnosti válečného konfliktu mezi Anglií a Spojenými státy

k vůli Americe Jižní a k vůli Číně. V této válce však Anglie vyklidila hospodářsko-politické pole na Dálném východě a nyní je vyklizuje také v Jižní Americe.

Spojené státy, které přebírají britské námořní základny, staly se nyní pány Karibského moře a zálivu Mexického. Veliká děla umístěná na východní straně Panamského průplavu byla původně určena proti britským lodím válečným, kdyby jednou ohrožovaly průplav. Přes Panamu je totiž z Anglie do Australie lepší spojení než kolem Afriky.

V této válce Anglie s Francií vyklidily politicky a hospodářsky střední Evropu, kde se jejich dědictví ujaly mladé velmoci, Německo, Italie a Rusko. Na Dálném východě, kde došlo nyní k dohodě rusko-japonské o mongolské hranici, přejímá britské dědictví Japonsko jako mladá velmoc a v Americe jdou podobnou cestou Spojené státy.

To propachtování lodních základen na 99 let je nám trochu povědomé. Před čtyřiceti lety něco podobného byla nucena udělat stará Čína se svými přístavy. Stará Čína představovala umírající velmoc asijskou, která se dostala do dotyku s jiným, pokročilejším světem. Byla-li Čína přežitý starověk, Anglie je přežitý středověk. Anglie nyní bojuje o život, jako staré Kartágo.

Spásu hledá v tom, čím Francie pohrdla, v přičlenění k jiné velmoci, která na Nové pevnině Anglii za světové války dohonila a v této válce zřejmě přerostla. Anglie nyní chtě nechtě financuje modernisaci a stavbu amerického válečného průmyslu.

Jsou to všechno pokusy šílené politiky, která, jak někdo tyto dny napsal, je při tom všem politikou metodickou. Co se děje v Anglii nyní, známe velmi dobře. Ten nekritický, pohrdavý optimismus, kterým tamní politikové a tamní tisk britského občana do nedávna krmili, je pokrevným dvojčetem českého optimismu

z roku 1938. Co z tohoto optimismu zůstane, až dojde ke zkoušce o život, to můžeme také dost dobře předvídat.

Anglie, podobně jako kdysi jeden nám blízký zaniklý středoevropský stát, dokazuje Novému světu, že je vlastně jeho předsunutou pevností u evropských břehů. Na tuto katastrofální teorii odpověděl jeden německý novinář asi takto: „Kdyby se stala Anglie letadlovou lodí nebo výpadní branou nějaké vzdálené cizí mocnosti proti Evropě, pak bychom ji musili tvrdě a neúprosně rozdrtit, ještě než by tuto funkci přejala."

Na britské pobřeží dopadají nyní také střely německého dalekonosného dělostřelectva, umístěného na francouzském pobřeží. Už za světové války měli Němci známá pařížská děla, kterými na vzdálenost 128 kilometrů ostřelovali v roce 1918 hlavní město Francie. Londýn je od francouzského pobřeží 150 kilometrů vzdálen a za posledních dvacet let, jak už jsem tu jednou řekl, dělostřelecká technika opět o něco pokročila.

Anglie byla vytlačena z Evropy na své ostrovy a při tom si namlouvá, že je předvojem západní polokoule proti východní. Bude to těžké probuzení, až pozná, že se mýlí. Stejné probuzení, jaké nás postihlo před dvěma lety.

Nejde už o plán. Jde jen o víru, kterou se živí herci této veliké britské tragedie. Nevědí anebo nechtějí vědět, že vystupují v posledním jednání. Věří, že je to jednání prvé. Svůj omyl poznají, až obecenstvo začne po spuštění opony ze sedadel vstávat. Anglie není škoda. Člověku je jen líto Angličanů, které čeká soudný den s dlouhou listinou hříchů.

44.

Na prahu nové Evropy.

(14. září 1940)

Když jsme jako kluci sledovali let ptáků, záviděli jsme jim. Byli šílenci, kteří si sestrojili křídla a chtěli je ovládat svaly rukou. Někteří se při tom zabili, jiní zůstali jen při náčrtech a aparatuře, kterou se nikdo neodvážil navléci. Aby se dalo létat, potřeboval se vynajít stroj, který by nebyl těžký a *vyvinul velikou sílu,* a to byl nakonec motor výbušný.

V myslích lidstva bloudí mnoho krásných idejí, ale poněvadž k jich uskutečnění chybí síla, zůstaly prozatím na papíře a kde se je někdo pokoušel s nedostatečnými prostředky provádět, obyčejně zkrachoval.

Staří tvrdili, že člověk nikdy létat nebude a podobně vykládali, že jde o snění, když se přišlo s myšlenkami velikých nadnárodních celků politických, hospodářských a kulturních. Není prý to možné vytvořit Spojené státy evropské, jako není možné, aby člověk jednou létal.

Veliké myšlenky, které musí mnoho starého bourat, aby větší postavily, potřebují mocné síly k odklizování a budování, síly větší než jakých bylo třeba k postavení toho, co právě dožívá. Teprve nové síly dávají zapravdu novým myšlenkám a tyto myšlenky vtělují ve skutečnost.

Cestou míru a za zeleným stolem nikdy se nemohla sjednotit stará Evropa. Síly, které tato veliká myšlenka měla v minulosti k disposici, podobaly se síle lidských svalů, které měl k použití vynálezce prvých křídel.

Starý plutokraticko-liberalistický řád, kde svět a s ním i Evropu vedla Anglie, neměl vnitřní sílu, kterou by se daly vytvořit veliké politické, hospodářské

a kulturní celky, kde by malý člověk dostal se z bídy a kde by zavládl mír a kde by položky zbrojení byly nakonec užity k výchově a blahu všech malých a odstrkovaných.

K tomu, aby se svět dostal z bídy starého peněžnického a handlířského chytračení, musil se novým myšlenkám pořídit větší motor — síly, které nezávisely od zlata a od bankovních kont. Tyto síly získaly veliké myšlenky v nové hospodářské soustavě státního kapitalismu, který v různých formách se uplatnil v novém Německu, v nové Italii, v novém Rusku a v novém Japonsku.

Dnes, po roce války, ze sedmi velmocí Francie kapitulovala a nyní se pokouší o přestavbu v duchu nového řádu. Anglie zápasí o své bytí a není kapitulace daleká. Německo, Italie, Rusko a Japonsko tvoří čtveřici pánů Staré pevniny, kterou představují Evropa, Afrika a Asie.

Vysílená Anglie chytá se jako tonoucí Spojených států a úpěnlivě se tam dožaduje, aby byla přičleněna k americkému kontinentu. To, co jsou Filipiny u asijského břehu, to by chtěla Anglie být pro Spojené státy u břehů evropských. Jakéhosi obra na rozcestí představují nyní Spojené státy. Mají nebo nemají si pálit prsty, aby pomohli britským boháčům z bryndy? Zajde-li britská veleříše, dostanou tak jako tak z britské konkursní podstaty veliké dědictví, aniž by potřebovaly se míchat do války, kterou Anglie lehkomyslně vyhlásila Německu.

Staré ideály našly mocné motory, které je promění ve skutečnost. První etapou nového vývoje byla dohoda německo-ruská, která vedla k vytvoření nejvýhodnější hranice, jakou kdy mohlo mít Rusko na západě. Je to hranice na nejužším místě mezi mořem Černým a Baltickým, která na severu je chráněna Mazurskými jezery, řekou Bugem a Pinskými mo-

čály. Ve středu se opírá o Karpaty a na jihu ji tvoří řeky Prut a Dunaj s ústím. Rusko si přišlo v této válce pro podíl z britsko-francouzské konkursní podstaty ve střední Evropě a vzrostlo o více než 23 miliony obyvatel. S čínským Turkestanem a s Mongolií Rusko představuje stát o 200 milionech obyvatel.

Německo v dnešní formě má 90 milionů obyvatel. S Protektorátem a spojeneckým Slovenskem přes 100 milionů a s Generálním guvernementem přes 110 milionů. Na západě a na severu Německo obsadilo území asi s 50 miliony obyvatel. Společně s Italií kontroluje jihovýchodní část střední Evropy, která má bez Turecka 55 milionů obyvatel. Počítáme-li zbytek Francie, Španělsko a Portugalsko s 50 miliony obyvatel, pak *pod přímým vlivem osy Berlin—Řím je nyní na západ od šíje balticko-černomořské celá Evropa, která čítá více než 300 milionů obyvatel.*

V těchto 300 milionech německý národ je s více než 90 miliony. Společně s národem italským tvoří skoro polovinu obyvatel Evropy, ze které byla vyhoštěna Anglie.

K nové Evropě, kde je také 8 milionů Čechů a 40 milionů jiných Slovanů, patří jako nedílný celek Afrika, která byla dosud hanebně obhospodařována Brity a Francouzy. Tato Afrika o 30 milionech km² a se 150 miliony obyvatel nahradí zítřejší Evropě Ameriku, která do války světové přijímala ochotně její přebytek obyvatel v počtu jednoho milionu ročně.

Evropa po světové válce neměla se kam rozepnout. Přes 300 milionů obyvatel se tu tísnilo na necelých 5 milionech km². To byla hustota 60 až 70 obyvatel na 1 km². Zatím co ve Spojených státech amerických, které měří bez Aljašky skoro 8 milionů km², mají nyní na 1 km² jen 16 obyvatel.

Jakmile Afrika se stane součástí Evropy, 450 milionů obyvatel obou světadílů bude mít k disposici

35 milionů km² a tím tu klesne hustota na 13 obyvatel na 1 km². Při odečtení pouští bude pak Evropa s Afrikou mít podobnou hustotu obyvatelstva jako nyní Spojené státy.

Evropa, Afrika a Rusko budou mít pak 650 milionů obyvatel na 60 milionech km² a z toho bude přes 500 milionů bělochů, nepočítaje obyvatele Britských ostrovů. Od Kapského Města až za polární kruh bude se myslit jednou ideologií a půjde se za jedním cílem. Od Lisabonu až po Vladivostok bude trvalá dohoda o dalším budování světa.

Podíváme-li se trochu lupou na plutokratickou politiku z poslední doby, nebylo to v Anglii nic jiného, než chytrácká defensiva proti Evropě, která představovala přetopený kotel. Byla to defensiva starého řádu, který nemohl do Afriky vpustit Evropu, jako ji v minulém století pouštěla k sobě Amerika, poněvadž by to znamenalo konec britského kořistnictví, přivoděný zcela suchou cestou, za studena.

Nový Evropan musí se na problémy, které nás čekají, dívat podobně, jako se díval vystěhovalec, který šel do Ameriky. V Americe mu nikdo jeho národní kulturu nebral, ale životní potřeba nutila ho, aby mluvil s ostatními příslušníky Spojených států jednou dorozumívací řečí.

Je třeba myslit v kontinentech, jak řekl české inteligenci tyto dny říšský ministr dr. Goebbels. Myslit v kontinentech znamená současně myslit na budoucnost a máchnout rukou nad minulostí, která chtěla létat s křídly uvázanými jen na rukách a která proto zkrachovala. Myslit v kontinentech znamená především zamontovat do křídel lidských ideálů silný motor totalitního řádu. Pro letadlo tímto motorem opatřené vytvořila nyní německá branná moc v Evropě znamenitou startovací plochu.

Evropa se instinktivně rozpíná k jihu, a to je směr také pro cestu našeho národa, který snad dostane v Africe zítra také kus z britského dědictví, jako ostatní národové evropského společenství. Musí si to však zasloužit a stisknout přátelskou ruku, kterou mu tyto dny německý národ opět nabídl.

45.

Před hodinou dvanáctou.

(18. září 1940)

Německé letectvo už dvanáctý den drtí hlavu britského imperia, kterou představuje Londýn, a italská branná moc je čtvrtý den na postupu k srdci britského imperia, které představují Egypt, Suez a Palestina.

Ale o tom vám dnes nechci vykládat. Mám na mysli něco jiného. Chci si s vámi trochu od plic porozprávět.

Stále se mezi námi množí hlasy, že Protektorát bude mít v Říši i v budoucí Evropě významnou úlohu hospodářskou, kulturní a konečně i mravní.

Jak má lež krátké nohy ve světové a v evropské politice, ukázal osud zřetelně na Anglii. Chytrák, jak se říkává, získá časem na drobnostech, ale tam, kde jde o veliké věci, obyčejně doplácí. Po tom všem, co přinesl tento rok války, je každému jasné, že Němci nemají v úmyslu chytračit, s jedním národem si pohrávat jako kočka s myší, když je čeká úkol přestavby Evropy s celou řadou národů, které třeba vést a kterým nestačí jen vládnout.

Němci chytračit nebudou. Řekl nám to zřetelně říšský ministr dr. Goebbels. Máme na vybranou buď spolupráci s německým národem anebo boj. Třetí cesta žádná není, a to je správné. Bohužel, mnoho je

těch mezi námi, kteří nechtí s Němci ani boj ani spolupráci, kteří se rozhodli hrát si na blanické rytíře a uložit se ke spánku.

Ti z nás, co se rozhodli pro boj s německým národem, z valné části vystřízlivěli, když viděli pohromu Francie a dnešní bídu Anglie. Většinou jsou tito ztracenci mimo Protektorát a Říši. Na české půdě je jen dvojí druh lidí: jedni chtějí s Němci upřímně spolupracovat a druzí ještě na něco čekají. Tyto dvě skupiny se také s postupem času jasně vybarvily politicky.

Nekřivdím, řeknu-li, že ještě donedávna na současné blanické rytíře si hrálo Národní souručenství a že pro upřímnou spolupráci s Němci bylo politické hnutí krátce zvané Vlajkou. Neřeknu také žádnou lež, když prozradím, že mnohým myslícím Čechům obě skupiny, jak Národní souručenství tak Vlajka, byly něčím nesympatické.

Obě tato hnutí totiž nějak zaspala tuto válku a skutečnost, že všechno podléhá vývoji. Německý národní socialismus už dávno přestal být hnutím, které bojuje o moc ve státě. Ono za posledních sedm let stát zcela přebudovalo a v posledním roce dokonce přestavuje Evropu. Německý národní socialismus má za sebou velikou vývojovou cestu a proto ten, kdo by si chtěl podle něho dělat program a bral si při tom k ruce dvacet let starý program národního socialismu německého, ten při tom zahazuje dvacetileté zkušenosti velikého politického hnutí, sedmileté zkušenosti s reorganisací státu a roční zkušenosti této války.

Když dnes stoupenci Vlajky chtějí se dát cestou německého národního socialismu z roku 1920, vracejí se tím o celých dvacet let zpět. Podle mého je to zbytečná a zcela nepopulární zacházka. Německý národní socialismus zabývá se už něčím více, než národní a sociální revolucí. Německý národní socialismus se

chystá přestavovat Evropu a tu je třeba se k němu přidružit. Tím si ušetříme veliký kus cesty.

Stoupenci Vlajky by velmi rádi český veřejný život a celý český národ oprostili od vlivů západních lžiproroků a při tom se jim na lopatu pletou hodnoty, které německý národní socialismus opatrně sbíral a oprašoval.

Dvacet let jsme dělali chyby, ale před dvaceti lety byla ukončena etapa českého života s válkou světovou, do které jsme vstupovali podobně jako Italové. Italové a mezi nimi voják Mussolini, nebyli by šli do války proti Rakousko-Uhersku, kdyby toto Rakousko-Uhersko mělo rozum a s Italy se dohodlo, jak mu to ostatně Německo také radilo. Italové na počátku vyhlásili válku pouze Rakousko-Uhersku a jako válečný cíl označili osvobození bratří pod rakouskou nadvládou. Něco podobného bylo také s českým národem, který za světové války se postavil proti Rakousko-Uhersku a proti Habsburkům.

Dr. Goebbels řekl, že nikdo nežádá, abychom se dopouštěli něčeho proti své národní cti. Myslím, že v tom směru chybují ti Češi, kteří na naší národní minulosti nenechávají nitku suchou v domnění, že tím sblíží Čechy s Němci.

Hnutí Vlajky, jak jsem se přesvědčil, je vedeno upřímnými Čechy, kteří však málo dbají psychologie českého národa, kteří mnohé věci násilím lámou přes koleno a tím často škodí právě tomu, oč tak zaníceně bojují.

Národní souručenství, které mělo představovat jednotu českého národa, dávno touto jednotou není. Mnozí z nás jsou pouze matrikovými příslušníky této rozlehlé organisace, která prozatím toho mnoho v zájmu nové Evropy nevykonala. U Národního souručenství je odpuzující, že původně myšlenka dobrá byla tu zneužita k dalšímu živoření aparatury sta-

rých politických stran zaniklé demokracie. Mnozí z těchto zkrachovaných bonzů si totiž představovali, že, kdyby, řekněme, Pán Bůh dopustil a motyka spustila, že Národní souručenství se velmi hbitě rozpadne v pět hlavních politických stran nebožky republiky a že kšeft poběhne nerušeně vstříc další prosperitě.

Přesvědčil jsem se, že vedoucí jak v Národním souručenství tak v hnutí Vlajky zkušenost mnohému naučila. Národní souručenství musí se zbavit odkazu starých politických stran a jejich pensionovaným, ale stále ještě nezakřiknutým pohlavárům pěkně ukázat dveře. Vlajka musí dbát trochu národní psychologie, více se opřít o českou historii a z německého programu brát jen to, co dorostlo k roku 1940. Více se rozpřáhnout na poli sociálním a kulturním, kde už je třeba přestat fňukat.

Z Národního souručenství musí však pryč všichni „blaničtí rytíři", to je spekulanti, kteří by chtěli tuto velikou odpovědnou dobu nějak šikovně prospat.

Ti, co zítra budou představovat český život, ti se nesmí nechat svádět starou agitační teorií demokratických stran, kterým šlo o masy, o hlasy a ne o převýchovu voličů. Zde je třeba postupovat podobně jako německá národně-socialistická strana dělnická. Být příslušníkem strany, která bojuje za lepší příští národa, Evropy a lidstva, to si musí člověk zasloužit. To je vyznamenání. To je řada těžkých povinností. Nestačí jen platit příspěvky.

Statika Národního souručenství a dynamika Vlajky, to nejsou, podle mého, dva nepřátelské tábory. To jsou pouze dva odkazy minulosti. A nás čeká budoucnost.

Vlajka i Národní souručenství si musí uvědomit, že novou českou politiku národní a kulturní po boku národa německého a ostatní Evropy nemůžeme spojit s nějakým heroismem, jaký opatřuje svatozáří ona

hnutí, která musí riskovat, která bojují proti silné oposici.

Nesmíme však zapomínat, že národní kulturní autonomie, kterou nám Němci zaručili v rámci Říše, nesmí být zneužito k budování nějaké čínské zdi mezi Čechy a Němci. Obě kultury, česká a německá, musí se navzájem oplodňovat a zpestřovat.

Nepřítelem nového češství jsou prozatím hloupost, zbabělé chytráctví a lenost. Národ leží nebo sedí na místě a očumuje. Je třeba, aby dostal program, smysl díla, aby se dal na pochod, aby trochu komíhal pažemi. V boji proti hlouposti, chytráctví a lenosti mládež Národního souručenství může jít klidně vedle mládeže Vlajky. Staří ať se stáhnou. Při tom mládí a stáří by se neměřilo podle věku, nýbrž podle osobní aktivity, víry ve společnou věc, podle odvahy a hlavně podle kázně a třikrát podle kázně.

Než se však dojde k tomuto řešení, bude třeba, aby z Vlajky zmizelo to, co zavání potrhlostí, a z Národního souručenství to, co připomíná ospalce. Při dobré vůli všechno jde a půjde také to, aby vedení Národního souručenství se dohodlo s vedením Vlajky.

Jde nyní o mnoho. Blíží se dvanáctá a tu musí všechny osobní spory, ješitnost a staré účty stranou. Jde o český národ, který chce upřímně spolupracovat s národem německým. Jde dnes o to, obnovit poctivě tradici svatováclavskou.

46.

S Anglií se účtuje.

(22. září 1940)

Aby si někdo udělal kloudnou představu o tom, co se nyní děje v Anglii, je třeba, aby dnešek porovnal se včerejškem světové války. Kdo pamatuje britské

výklady o hrůzách německého bombardování Londýna Zeppeliny a letadly za války světové, musí si připomenout, že za celou onu válku na Londýn bylo vrženo méně tun pum, než tam dopadne nyní během jediného dne. Oněch 1000 pum, co od května 1915 do května 1918 dopadlo na Londýn, vážilo něco kolem 150 tun, zatím co za poslední dva týdny na britské hlavní město bylo shozeno přes 3000 tun pum, tedy dvacetkrát více než za celou světovou válku.

Podle toho vyhlížejí také škody a ztráty. Za světové války v Londýně byly vzdušnými útoky zbořeny necelé dvě stovky domů a přes 600 domů bylo poškozeno. Usmrceno bylo při tom něco přes 500 a zraněno na 1300 osob. Tyto ztráty za celou válku poslední opakují se denně v Londýně přes obtížné letecké počasí. Ale ani to není ještě posledním slovem ničivých možností německého letectva, jak včerejší zprávy naznačují.

Cílem boje je zlomit v nepříteli vůli k dalšímu odporu. I ta nejstatečnější vojenská jednotka nakonec povolí, když její ztráty dosáhnou určité výše. Tím se probudí v jejích jedincích pud sebezachování, který přehluší kázeň a zamlží cíl, za který se bojuje.

Jakmile pud sebezachování přemůže kázeň a ideu boje, pak se z vojenské jednotky stává houf, který nikoho neposlouchá, který se hledí jen zachránit útěkem. O takové vojenské jednotce se říká, že ji zachvátila panika.

Něco podobného se stává s národy, které podlehly panice a vzdaly boj, jen aby zabránily další anarchii. V této válce nebyl to ojedinělý zjev, jak ukázaly Polsko, Holandsko a Francie. Když Němci radili veliteli Varšavy, aby nevystavoval město zničení, polský generál zpupně odmítl. Co ovšem čekal, když bude s Varšavou odolávat, nebylo nikomu, snad ani jemu,

jasné, ale on odmítl. Když Němci začali na město tvrdě útočit, tentýž generál přišel a přímo prosil, aby palby byly zastaveny, že to je peklo, v němž se člověk může zbláznit.

A velitel Varšavy nebyl z těch polských generálů, kteří by měli slabé nervy. Kdo totiž něco pořádně nezkusil, nerad se předem podrobuje. To je také s Anglií a s panem Churchillem, který z povzdálí národu naznačuje, že potřebuje jen trochu vydržet tohle peklo a pak že přijde pomoc odněkud s druhého břehu oceánu. Je to však podobně mlhavá útěcha, jakou velitel Varšavy před rokem šířil mezi obyvateli hlavního města Polska. Tvrdil totiž také, že co nevidět začne ofensiva francouzsko-britská proti Rýnu a ta že přinutí Němce, aby odvolali svá vojska od Varšavy. Ale ofensiva francouzská nepřišla Varšavě na pomoc a ten, který v ni věřil, nakonec prosil Němce: „Zastavte palbu, není to k vydržení!"

A Angličané nemají nic, čím by německý nápor ze vzduchu zastavili. Pokoušeli se útočit na Berlin. Házejí v noci pumy na místa, která nejsou hájena protiletadlovým dělostřelectvem a nočními stihači, tedy na městečka a vesnice, kde nejsou žádné vojenské objekty. Ale to všechno je jen vánek proti vichřici, která lomcuje Anglií.

Operace ve Francii byly skončeny 25. června. Přeskupení sil, oprava zničených komunikací v severní Francii, Belgii a Holandsku vyžádaly si šesti týdnů. Na počátku srpna německé letecké síly zahájily ozbrojený průzkum Anglie spojený s útoky na důležité vojenské body. Cílem tohoto ozbrojeného průzkumu bylo poznat metody britské protiletecké obrany, zjistit rozsah a složení této obrany jednotlivých významných prostorů a obeznámit německé letce s lety nad Anglií. Celý měsíc trvalo toto omakávání

Anglie ze vzduchu. A teprve před dvěma týdny udeřilo se na ni naplno. Jako cíl sloužilo hlavní město, které je nejlépe bráněno a které rozhodne také o osudu ostatních britských měst, když jeho obrana se ukáže nedostatečnou. A ona se už nedostatečnou ukázala.

Co bude dále? Na to odpověď není jasná. Víme, že kraje postižené zemětřesením, v zápětí zachvacuje hlad, epidemie a anarchie spojená s rabováním. Toto zemětřesení v Londýně nyní obstarává německé letectvo. Londýn zažije to, co zažila obležená Paříž v roce 1871. Jednu frontu bude mít proti nebi a druhou proti podzemí, jednu proti Němcům a druhou proti vlastní zoufalé chudině.

Válka má své frikce, jak říkal Clausewitz zjevům, které se nedají vědecky definovat. Jednou takovou frikcí je vojevůdcovské štěstí. Pro boj s Německem Anglie potřebovala silného muže, a toho, jak se domnívali její majetní, našla v Churchillovi, muži veliké energie a surové povahy, která se před ničím nezastaví. Ale tento tank v lidské podobě prozatím se proslavuje jediné svou vynikající výřečností a zvláštní, skoro tradiční smůlou.

Anglie povolala v čelo státu muže, kterému zřejmě štěstí nepřeje. To se ukázalo už ve válce světové, když Churchill zkrachoval se svou výpravou na Gallipolském poloostrově. Chtěl dobýt turecké průlivy. Ztratil při tom řadu britských bitevních lodí a pochoval tam několik australských a novozélandských divisí. Podobnou smůlu měl Churchill v Polsku, neopustila ho v Norsku a přilepila se na něho i ve Francii.

Čítali jsme, že námořníci neradi sloužili na určitých lodích, lépe pod určitými kapitány, poněvadž ti lidé měli smůlu. Takového neúspěchem pronásledovaného kapitána vybrala si v osudové hodině Anglie.

Churchill nebyl poražen jen v poli, kde bojoval s Němci pomocí svých spojenců. On byl poražen také v zahraniční politice, která mu selhala v Rusku, která zkrachovala v Italii.

Osud totiž odplácí. Před rokem Anglie slibovala Polsku, když se zapotácelo. Dnes opuštěná Anglie kojí se nadějemi velitele obležené Varšavy a čeká pomoc s druhého břehu oceánu. Velitel Varšavy nevěřil, že bude musit nakonec kapitulovat. Měl, bohužel, za spojence proti Německu Churchillovu Anglii, která selhala.

Němci od počátku v této válce mají zajímavého spojence, a tím je právě ona Churchillova příslovečná smůla. Anglie připomíná novodobé Kartago, Churchill ani zdaleka není však novodobým Hannibalem. Ale to, nad čím doba udělala kříž, ani ta nejnadanější hlava nezachrání. Kartago nespasil geniální Hannibal, poněvadž sloužil straně vývojem odsouzené k zániku. Jako znamenitý plavec plaval proti proudu. Churchill není znamenitým plavcem a proud, s nímž zápasí, je při tom dravější.

Rány, které dopadají na Londýn, ozývají se celým britským imperiem. Šedesát milionů Angličanů vidí, jak 460 milionů bezprávných příslušníků britského imperia při tomto dunění stále více a více vzpřimuje hlavy a zatíná pěsti. Angličanům chybí prostředky, aby zachranili Londýn před zkázou. Jejich obrana se ukázala nedostatečnou. Němci si udrželi převahu ve vzduchu a stále ji stupňují. Tětiva trpělivosti britského lidu je tím napjata až k prasknutí. Tento lid hledá už očima sběratele porážek Churchilla a jeho rádce z řad emigrantů. Slepí radili totiž slepci, od kterého se čekalo, že vidí skrze skály.

47.

Přepadení Dakaru.

(25. září 1940)

Po válce světové rozdělili si mezi sebe Afriku Angličané a Francouzi. Afrika měří 30 milionů km² a má na 150 milionů obyvatel. Z toho přes 10½ milionu km² se 45 miliony obyvatel patří nyní Francii, 3½ milionu km² s 10 miliony obyvatel Italii a zbytek, až na menší kolonie španělské, je vlastně pod panstvím a kontrolou britskou. Francouzské kolonie v Africe tvoří však na severozápadě celek s více než 40 miliony obyvatel na 10 milionech km².

Tento veliký majetek v západní Africe dělal Francii významnou državou v Atlantickém oceánu. Nejzápadnější výspa africká, kterou tvoří Zelený mys, byla už dávno přestupní stanicí a místem odpočinku pro lodi, směřující do Jižní Ameriky a do Indie. U Zeleného mysu vzniklo tak město Dakar s velikým přístavem, které má dnes přes 50 tisíc obyvatel a které do války bylo, pokud šlo o obrat zboží, třetím největším přístavem francouzským po Marseille a Le Havru. Z Londýna do Dakaru je 4400 km a z Dakaru dále do Rio de Janeiro 4900 km. Dakar leží na půl cestě mezi západní Evropou a Jižní Amerikou. Od Gibraltaru je do Dakaru právě tak daleko, jako od Dakaru k severovýchodnímu pobřeží Jižní Ameriky.

Dakar byl také nejdůležitější přestupní stanicí leteckou mezi Evropou a Jižní Amerikou, jejíž břehy jsou od břehů Afriky vzdáleny jen 2700 km, jako Shetlandské ostrovy nad Skotskem od Gibraltaru. Z Anglie je však do Severní Ameriky dvakrát tak daleko.

Proto francouzské velení kladlo v posledních letech velikou váhu na přestavbu Dakaru ve válečný přístav, vybavený doky a dobře chráněný proti útoku s moře a obchvatu s pobřeží. V roce 1938 francouzské válečné loďstvo konalo společně s pozemními jednotkami u Dakaru veliké manévry, na kterých se studovalo, jak by se nepřítel mohl Dakaru zmocnit s moře. Při tom se psalo o ostrovu Gore, který chrání vchod do přístavu, jako o „atlantickém Gibraltaru". Dakar dostal v posledních letech také dobré těžké pobřežní baterie, které jsou rozestaveny na strmém pobřeží, odkud pěkně ovládají moře.

Tyto dny britské válečné loďstvo objevilo se před Dakarem a býv. francouzský generál de Gaulle s paluby těchto lodí žádal, aby francouzský guvernér město vydal jemu a tím také Angličanům, v jichž službách de Gaulle nyní je. Francouzové, věrni vládě ve Vichy a jejímu předsedovi maršálu Pétainovi, nezalekli se palby britských lodí. Nejenže na ně z pobřežních baterií a z válečných lodí odpověděli, nýbrž odrazili také britská vojska, která se pokusila přistat na pevnině nedaleko Dakaru. Je to druhý případ, kdy britské válečné loďstvo napadlo ve velkém francouzské válečné lodi a francouzský přístav. Po prvé to byl 3. července severoafrický přístav Oran.

Jaký cíl sledovali Angličané touto výpravou proti Dakaru? Řekl jsem, že z Londýna do Dakaru je 4400 km. Z Londýna do Kapského Města je však 9000 km. Dakar leží tedy na půli cesty mezi Kapským Městem a Londýnem. Z Kanady, Spojených států a z Mexika je do Kapského Města 12.000 km. Z Dakaru je však do Kanady, Spojených států a Mexika jen 7—8000 km. Dakar hrál proto v britských námořních kombinacích velmi vážnou roli, dokud Francie byla britským spojencem. Dakar je opravdu Gibraltarem v mořské úžině mezi Jižní Amerikou a

Afrikou, která dělí Atlantický oceán na severní a jižní.

Nyní, kdy jsou ve hře britské ostrovy na jedné straně a Egypt, Suez a Palestina na straně druhé, kdy hrozí, že Angličané budou musit vyklidit jak své základny na britských ostrovech tak v moři Středozemním, je třeba zajistit spojení Kanady s jižní Afrikou v atlantické úžině. Poslední zprávy ze Španělska nejsou pro Angličany nijak povznášející. A Španělům přec patří nejen zázemí Gibraltaru, nýbrž také ostrovy Kanárské při západním africkém pobřeží a veliká část tohoto pobřeží (Rio de Oro). Na západ od Dakaru je portugalské souostroví Kapverdské. Nad Kanárskými ostrovy je portugalský ostrov Madeira a na půl cestě mezi západoafrickým břehem a Novým Foundlandem, který Angličané nyní pronajali Američanům, leží souostroví Azorské.

Angličané by se totiž rádi zmocnili všech těchto ostrovů, aby si na nich zřídili letecké základny. Ale tyto letecké základny potřebují nějakou pořádnou základnu námořní, která by je chránila, a tou je jediné Dakar a ten patří Francii.

Anglie se chce zařídit na ústupové linii Kanada—Azory—Kanárské ostrovy—Dakar a tak uzavřít Němcům a Italům přístup do jižního Atlantického oceánu a do Jižní Ameriky. Jakmile jednou ztratí totiž Angličané Gibraltar, nemají námořní základnu, z níž by mohli čelit italskému loďstvu, které by vyrazilo ze Středomoří do oceánu Atlantického.

Napětí, které nyní roste mezi Spojenými státy a Japonskem k vůli Francouzské Indočíně, holandským koloniím a Australii, nutí Spojené státy, aby se obrátily s těžištěm svých sil do oceánu Tichého, kde je stále soustředěné válečné loďstvo Spojených států. Oněch 50 torpedoborců, co Spojené státy postoupily Anglii za její americké ostrovy a základny,

nebylo totiž schopných operací v Tichém oceáně, kde je nyní hlavní působiště válečného loďstva Spojených států.

Je obecně známo, že britské dopravní lodi uskupují se do houfů chráněných torpedoborci a lehkými křižníky jedou-li z Ameriky Severní u Azor, a jedou-li z Ameriky Jižní, z Indie a z Australie, u Kanárských ostrovů. Britská admiralita by proto potřebovala na západním pobřeží Afriky Dakar jako základnu doprovodných válečných lodí pro transporty do Anglie.

Britští agenti ovšem tvrdí, že Spojené státy by mohly pro sebe do budoucna, aniž by vstupovaly do války, obsadit v severním Atlantickém oceáně čáru Nový Foundland v Kanadě — Azorské ostrovy a ostrovy Kanárské, jako obrannou čáru proti totalitní Evropě, ale to by znamenalo Ameriku exponovat v západní Africe, a pro to za oceánem nyní žádný zájem není, když se obzor kalí nepříjemně v asijské a australské části Tichého oceánu.

V poslední době v sloupcích amerických listů velmi mnoho místa je věnováno poměru japonsko-amerických sil v Tichém oceánu. Tak 3. září v „New York Herald Tribune" byl článek, kde se tvrdilo, že válečné loďstvo japonské je ve své síle a ve svých základnách rovné americkému válečnému loďstvu, poněvadž Japonci tiše a tajně postavili více válečných lodí, než se za to mělo. V tomto článku se dále praví, že Japonci mají mnohem více letadlových lodí než Američané. Autor tvrdí, že americké křižníky s akčním poloměrem 2000 mil jsou v tichooceánských vodách zcela bezcenné. Doznává, že Japonci jsou dokonalými pány západní části Tichého oceánu.

Situace je taková: Zatím co Angličané mají veliké starosti s udržením svých ostrovů a s obranou Suezu, Spojeným státům, které přemlouvají, aby jim pomohly, roste nyní mnoho problémů v Tichém oce-

áně, které je přinutí, aby se k Evropě postavily zády.

Vstup Japonců do francouzské Indočíny, odkud je pár kroků do Siamu, odkud je co by kamenem dohodil na americké Filipiny, to pobuřuje Ameriku více, než sentimentální výklady britské propagandy o německé tvrdosti vůči Anglii.

Anglie zůstane v Atlantiku sama a proto se podle toho zařizuje a proto ten pokus zmocnit se Dakaru — pokus, který selhal, jako už selhalo více akcí pana Churchilla.

48.

Japonsko jde s Osou.

(28. září 1940)

Tři měsíce stojí Anglie sama proti Německu a Italii. Její státníci vědí dobře, že v tomto boji, kde na severu je britským spojencem jen moře a na jihu poušť, Anglie nakonec podlehne. Proto ta horečná činnost diplomatická v Americe, proto nové a nové pokusy o získání Ruska, proto úslužné ústupky Japonsku v Číně.

Anglie prostě v posledním čtvrtletí hledá, kdo by ji zachránil před zaslouženým koncem. Při tom se nezastavuje ani před výprodejem svého koloniálního majetku. Má z čeho rozdávat.

Musíme si uvědomit, že britské panství, rozprostřené na všechny světadíly, je sedmkrát větší než Evropa bez Ruska, že měří 36 milionů km². To je právě tolik, jako Afrika s neruskou Evropou dohromady. Z toho má dosud Anglie na Staré pevnině, představované Evropou, Asií a Afrikou majetek na 15 milionech km² s 500 miliony obyvatel.

Na staré pevnině na jednoho Angličana připadá stále ještě deset Afričanů a Asiatů, kteří se na něho

dřou a kteří z valné části svou hanebně odměňovanou prací financují Anglii tuto ztracenou válku.

Nedávno v Římě Německo se s Italií dohodlo o úpravě poměrů v Africe, což prakticky znamená rozdělení britského dědictví na černé pevnině.

Včera byla v Berlinu podepsána dohoda Německa, Italie a Japonska, v níž si Osa s Japonskem navzájem vymezují sféru svých zájmů. Osa dá do pořádku Evropu a Japonsko východní Asii. V pátém bodě smlouvy se výslovně zdůrazňuje, že tím nenastává žádný rozpor ve smlouvách Německa, Italie a Japonska se sovětským Ruskem. Jinými slovy: Rusko se nepočítá k Evropě ani k Asii. Rusko je pro sebe světadíl, rozprostírající se mezi oceány Atlantickým a Tichým na severu Staré pevniny.

Tisk Osy i tisk japonský podtrhují, že berlinská smlouva z 27. září tohoto roku není namířena proti Rusku. Z toho plyne, že mezi Ruskem a Japonskem může dojít k řešení otázek nových hranic v Asii pokojnou cestou, jak k tomu došlo v Evropě během posledního roku v Polsku, v Pobaltí a v Bessarabii.

Co znamená tato smlouva včera podepsaná? Na Staré pevnině donedávna bylo šest velmocí: Německo, Italie, Rusko, Francie, Anglie a Japonsko. Kolonií, kterou představují Filipiny a obchodem v Číně byla na Staré pevnině přifařena také poslední velmoc: Spojené státy americké.

V Evropě a v Africe po dohodě německo-ruské a po německo-italském tažení proti Západu, Francie, jako velmoc se vzdala a Anglie se brání z posledních sil na svých ostrovech. Prakticky v Evropě jsou nyní jen dvě velmoci, Německo s Italií. V Asii dohoda japonsko-ruská předcházela včerejšímu vystoupení Japonska, které si vyhrazuje právo na organisaci východo-asijského prostoru a tím vyhání Anglii z Asie a obrací se čelem proti Americe,

kterou by Anglie, ať to už stojí co stojí, tak ráda získala jako ochránce Indie a Australie. Anglie by byla velmi šťastná, kdyby americká vojska dokonce zasáhla v její prospěch proti Italii v Africe.

Včerejší smlouva Osy s Japonskem představuje současně také vojenský spolek proti každému státu, který by dnes do války vstoupil proti Německu a Italii. Prakticky to znamená, že v okamžiku, kdyby Spojené státy šly na pomoc Anglii, ocitají se také ve válce s Japonskem. V té chvíli také Japonsko zasáhne v Asii proti Anglii.

Sledujíce válku v Evropě, zapomínáme, že v Asii už přes tři roky válčí Japonsko s Čínou a že Čína v poslední době byla podporována hlavně Anglií a Spojenými státy. Nyní, kdy Japonsko ovládlo už celé čínské pobřeží, kdy tyto dny přes francouzskou Indočínu hledí odříznout Čínu i od britské Západní Indie, situace Číny Čankajškovy je asi taková, jako dnešní Anglie.

Není daleká chvíle, kdy Japonci se dostanou přes Indočínu do přímého styku s britskou hranicí Zadní Indie. Nepotřebují při tom ani zdolávat britskou námořní pevnost Singapur.

Ony se mocenské poměry na Staré pevnině překotně mění. Ještě před třemi lety Japonci měli ze svých dobrých základen námořních k Singapuru přes 4500 km a k předsunuté britské základně, kterou představoval Honkong, na 2000 km. Dnes Japonci Honkong blokují a tím, že se usadili v přístavech francouzské Indočíny, jsou už 1000 km na západ od Honkongu a jen něco přes 2000 km od Singapuru. Japonská výprava přes území francouzské Indočíny zřetelně ukazuje, že Japonsko může britskou pověstnou základnu Singapur ignorovat. Má tedy dost síly, aby proti britskému loďstvu obhájilo spojení mezi Indočínou a Japonskem.

Starý svět, představovaný Evropou, Asií, Afrikou, je nyní v rukách čtyř velmocí, budovaných na národní práci. Jsou to Německo, Italie, Rusko a Japonsko. Mimo Starý svět zůstávají Spojené státy, které zdědí britskou pozůstalost na americké pevnině.

Lidstvo se začíná uskupovat podle kontinentů. Oslabení Anglie vyvolalo pohyb přelidněných národů k jihu, jak v Evropě, tak v Asii. Jsme svědky zvláštní výměny úloh. To, co jsme se navykli označovat jako „svět starý", v jehož čele stála Evropa, mění se ve „svět nový". A to, co jsme nazývali „světem novým", Amerika, stává se útočištěm hodnot překonaných a tím také „světem starým", nenajde-li ovšem cestu do nových poměrů hospodářsko-sociálních, které na naší pevnině řeší tato válka.

Starou snahou Angličanů bylo, aby Indický oceán s celým svým pobřežím byl mořem britským, které na západě uzavřeli v moři Středozemním a na východě v moři Čínském. Dnes moře Středozemní patří k nové Evropě a moře Čínské je kontrolováno Japonci. Italové ve východní Africe jsou už u břehů Indického oceánu jako předvoj nové Evropy.

Tyto dny bývalý president Spojených států Hoover prohlásil, že „je třeba se vzdát naděje na návrat liberalistického světového hospodářství" a vysmál se tvrzení, že proti autoritativním státům se po válce podaří vytvořit nějaký blok států jiné hospodářské soustavy, tedy prozatím porážené a k zániku odsouzené soustavy plutokraticko-demokratické.

V okamžiku, kdy si Japonsko s Německem a Italií podají ruce v Indickém oceáně, nastane také nová hospodářská éra pro Starou pevninu. Bude tu malajský kaučuk, který je britským světovým monopolem, bude tu měď z africké Rhodesie a z Konga, malajský cín, africká vlna a bavlna, africké kakao a káva.

Jsme svědky velikého tažení evropských národů na jihovýchod a asijských na jihozápad. Když se zhroutila římská říše, nastalo také stěhování národů a s ním konec starověku. Se zánikem říše britské končí středověk.

Přichází doba silných národů, v níž nebude hrát tolik počet, jako kvalita, jak se ukázalo na unavené Číně a lenivých demokraciích Západu.

49.

Proti emigraci.

(2. října 1940)

To, co vám nyní budu vyprávět, patří také do událostí na válečném poli. Neteče při tom krev, ale s krví se tu hraje a hraje se nesvědomitě a hloupě.

V červnu hovořil k českému národu podřízený pana ministerského předsedy Churchilla, ministr Duff Cooper. Sliboval hory doly za to, když budeme Němce zlobit. Tehdy jsme nebyli ještě pro hlasivky pana ministerského předsedy britské říše objektem dost důstojným.

Nyní, když se politicky a tím také strategicky postavení Anglie dále zhoršilo, po podepsání paktu Německa, Italie a Japonska, důstojnost pana ministerského předsedy Churchilla není už tak náročná. Začal proto Čechům vykládat sám. Opět slibů plné koše. Něco podobného známe z poutí. Majitel málo vábné atrakce vždy si může hlasivky strhat.

Anglie ví, že Německu a Italii osamocena neodolá. Proto nasadila všechny páky, aby získala nové spojence. Pracuje v Americe, tvoří známé vzdorovlády. Má v Londýně přes tucet spojeneckých vlád, které

ničemu nevládnou a které přivedly britskému velení několik praporů svedených anebo slepých vojáků.

Anglie totiž tímto vznešeným způsobem vytvořila svou cizineckou legii. Hlavně jsou tam rádi, když příslušníci této cizinecké legie hlásí se k letectvu. Angličané jsou schováni, podobně jako za tažení v Polsku, Norsku a ve Francii, prý na hlavní úder, až v posledním údobí války. Proto se čas od času rozhovoří některý významný britský činitel, aby podepřel klesající morálku bojem znavené cizinecké legie.

Pan Churchill hovořil tyto dny v prvé řadě k těm Čechům, kteří byli kdysi nesvědomitými verbíři vylákáni do Polska a do Francie a kteří po smutné bludné pouti jsou nyní v Anglii a vidí, jak se ta Anglie pomalu mění v hromadu trosek. Český voják v těchto ztracených službách je opravdu ubožák. Nevojáci z Čechů za Kanálem a vedoucí britští činitelé, to je dnes zvláštní souboj chytráků. Čeští emigranti ujišťují pana Churchilla, že oni vedou český národ ve střední Evropě. Pan Churchill se tváří, že jim to věří, poněvadž potřebuje české vojáky a poněvadž potřebuje, aby Němci měli s něčím nepříjemnosti.

Zajímavé je, že pan Churchill se obrátil k českému národu ve chvíli, kdy Japonsko se postavilo na stranu Osy a kdy utrpěl před Dakarem na západoafrickém pobřeží velikou blamáž s francouzským emigrantem de Gaullem, který mu také sliboval hory doly o svých šancích ve francouzských koloniích.

Francouzové, poslušní své zákonné vlády, v jejímž čele je maršál Pétain, odpověděli zrádci národa palbou děl a i s jeho chlebodárci Angličany ho odehnali od francouzské země.

Francie vyhlásila válku Německu. Francie byla poražena. Udělala však z toho mužné důsledky. Maršál Pétain na vítězství Anglie nevěří. To neznamená, že

je špatným vlastencem. Maršál Pétain ví, že francouzskému národu prokáže v budoucnu největší službu, když se jako poražený s vítězem dohodne. Proto také nařídil svému letectvu, aby za hanebný přepad Dakaru bombardovalo britský Gibraltar.

Maršál Pétain jako voják nezastavil se na poloviční cestě a nařídil také souzení emigrantů, kteří se spolčili s Anglií a nařídil zatčení těch politiků, kteří zavinili francouzskou katastrofu. De Gaulle, který přivedl Angličany před Dakar a který zavinil, že britská děla na francouzské zemi zabila a zranila 500 lidí, tento de Gaulle byl francouzským válečným soudem odsouzen k smrti.

Ti Češi, co dnes v Londýně pana Churchilla ujišťují o svém velikém vlivu na český národ, jako ho o tom donedávna ujišťoval také pan de Gaulle, to je právě ta garnitura, kterou nyní Francie staví před válečný soud a kterou pozatýkala.

Maršál Pétain je starý voják a proto se nezastavil na poloviční cestě. Tím ukázal jiným, Anglií svedeným a zrazeným národům, jak mají udělat ve svých věcech pořádek.

Čeští emigranti z Londýna hrozí šibenicemi. Jací jsou to vlastně lidé? Proberme si tu jejich vládu osobu po osobě. Všechno jsou to hrobaři prvé republiky. Všichni jsou to členové tehdejší vlády nebo tehdejších parlamentních výborů a jejich důvěrníci. Mezi ně se připletlo několik vojáků, kteří — a to je ta ironie — v prvých dnech říjnových po Mnichově, chtěli právě tuto čeládku zatknout a postavit před soud.

Tehdy nám v tom zabránil soucit s národem, poněvadž jsme se báli občanské války. Dnes podobné ohledy neplatí. Národ už dávno ví, co si o hře Anglie má myslit.

Poněvadž pan Churchill stále mává papírem, popsaným jmény lidí, kteří se vydávají za vůdce českého

KNIHOVNA
KNIHOVNA
VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE
Nám. W. Churchilla 4
130 67 Praha 3 - Žižkov

národa, je třeba, aby český národ na to odpověděl podobně, jak to udělal národ francouzský. Je na čase, aby český národ postavil před soud onu skupinu zkrachovaných politiků, kteří se spojili s Churchillem, s likvidující Anglií a kteří dnes stojí jako nepříjemnost mezi námi a německým národem. Jsou to lidé, kteří zničili prvou republiku, lidé, kteří nedovedli dělat pořádnou středoevropskou politiku, lidé, kterým vždy šly špatně hodinky a proto všude přišli s křížkem po pohřbu.

Tito lidé zavinili, že jsme před dvěma lety se pustili do marného a nákladného sporu s Německem. Tito lidé zavinili, že nás Anglie s Francií nechaly na holičkách. Tito lidé v jednom byli nepřekonatelní. Co vzali do rukou, to zkazili.

Dnes se vnucují opět českému člověku, opět v něm chtějí vyvolat nenávist k Němcům. Kdyby je nevedla slepá osobní ješitnost, musili by přec vidět, že volají český národ na jeho vlastní smrt.

Jsou chvíle, kdy musí se v zájmu národní budoucnosti postavit Čech proti Čechu. A ta chvíle, myslím, uzrála po posledním projevu pana Churchilla.

Češi nemají v úmyslu sedět na dvou židlích. To je ta nejkatastrofálnější politika, kterou může dělat národ v době tak velikých převratů, jako je tato. Češi ve střední Evropě už dávno anglickou stoličku odkopli do kouta.

Tyto dny mi řekl jeden známý. „Víš, i kdyby Anglie vyhrála zásluhou nějakého zázraku, pak prvou cestou Čechů po této válce do ciziny byla by cesta do Berlína k dohodě s německým národem, na vzdory ostatním."

V řecké báji vystupuje obr s jediným okem uprostřed čela. Běda národu, který je veden školomety, kteří mají oči místo pod čelem, v týlu mezi vlasy. Ti lidé, jdouce dopředu, jdou jen podle omaku. Jejich

veliký pohled do minulosti není žádným svědectvím, že po omaku jdou správně do budoucnosti.

Tito lidé s očima v týlu vedli český národ do katastrofy před dvěma roky. Nyní jdou opět do krajů, kde končí cesty. S těmi lidmi třeba jednou řádně skoncovat, jako skoncovala Francie po kapitulaci s de Gaullem a jeho skupinou.

50.

Třeba myslit v kontinentech.

(5. října 1940)

Chci vás poprosit o trochu shovívavosti a o to, abyste se už jednou podívali pořádně na evropskou mapu.

Problém českého národa v srdci Evropy a v rámci Říše není problémem nějakého rozpačitého obra na rozcestí. Je to problém národa *malého*. Svět se uskupuje ve větší celky. Abych vám neuváděl případ Evropy, podívejte se na Ameriku, která po dnešním oslabení Anglie bude jako pevnina světem pro sebe s 300 miliony obyvatel.

S tvořením těchto nových vyšších politicko-hospodářských celků klesá přirozeně politický a hospodářský význam malých národů. Německá Říše s Protektorátem čítá na 100 milionů obyvatel a z toho je 8 milionů Čechů. To znamená, že v rámci německé Říše představujeme cizí národnostní prvek v hodnotě osmi procent všeho obyvatelstva Říše.

V prvé republice na jedenáct Čechů připadal jeden Maďar. V Říši na jedenáct Němců připadá jeden Čech. Při tom Maďaři v prvé republice žili na pohraničí Maďarska, zatím co Češi žijí uvnitř Němců. Vez-

meme-li však západní Evropu jako politický a hospodářský celek, pak mezi třemi sty miliony je český národ kapkou v moři.

Význam českého národa v budoucí Evropě bude dán jen jeho užitečností v novém soustátí pod vedením Německa a Italie. Český národ musí si svou existenci v nové Evropě zasloužit. Jakmile by představoval pouze semeniště obtíží, jestliže by jeho posice nebyla jasná, jakmile by váhal a mudroval a k práci se neměl, bude bezohledně smeten. Každý organismus se zbavuje nepotřebných orgánů a údů. Nechává je zakrnět. U malého národa zakrňování je jen mírnějším druhem smrti.

Český národ musí proto být užitečný nové Evropě. Čím bude užitečnější, tím bude také významnější. V nové Evropě bude právě tolik Slovanů jako Francouzů nebo Italů. Všichni tito Slované, mimo Čechů, jsou však z jiného kulturního světa, než Evropa západní a patří k starému řádu s velikou příměsí feudálních odkazů. Jsou to skoro výhradně zemědělci, kteří svou půdu obhospodařují špatně, primitivně.

Západní peněžnický řád vůbec se nestaral o povznesení Slovanů balkánských a severních, poněvadž jejich obilí nepotřeboval. Peněžnickému západu vozily lodi z Kanady a ze Spojených států obilí levnější, vyráběné v zemědělských továrnách za zcela jiných podmínek, než za jakých pracoval zaostalý sedlák na Balkáně a v končinách kolem Karpat.

Němci budou potřebovat při přestavbě Evropy mnoho pomocníků. Kdo se jim dříve přihlásí, ten také bude mít významnější postavení. Český národ je nejvyspělejším národem slovanským a v práci a vzdělání nestojí ani krok zpět za národem německým. Není však vychován pro veliká díla ukázněného a jednou vůlí řízeného kolektivu. Česká energie se stále ještě tříští a uniká celou řadou štěrbin bez užitku.

Český národ bude zítra obstarávat prostředníka nového řádu mezi národem německým a jihovýchodní a východní Evropou. Žádný jiný národ pro to není tak uzpůsobený, jako právě my. Ona tvrdost, na kterou Němci u nás v minulosti naráželi, není slovanská. Ta je germánská. V nás je severské krve příliš mnoho. Neslo to s sebou naše zvláštní postavení ve střední Evropě. Jsme jediní Slované, kteří se tak daleko na západě udrželi a kteří při tom v kultuře a práci ostatní Slovany předstihli.

Ti zpozdilci, kteří ještě dnes chtějí v českém národě dále pěstovat západní pseudohumanismus a pseudodemokracii a nenávist k německému totalismu, připomínají sedláky nevolníky z počátku minulého století, kteří vidlemi honili odpůrce feudalismu a feudální páni jim za to klepali na rameno.

„Odpusť jim, Pane — neboť nevědí, co činí!" — to se neozvalo jen s kříže. To bylo už bezpočtukrát opakováno těmi, co poníženým a uráženým nesli lucernu, aby je vyvedla z temnot. Ale dav byl vždy stejný. Lucernu rozbil a toho, co ji nesl, utloukl nebo zmrzačil.

Třeba myslit, přátelé, v kontinentech, třeba myslit v epochách. Evropa před touto válkou nebyla schopna života. Katastrofální nezaměstnanost zažehnávala zbrojením. Světová válka byla Pyrrhovým vítězstvím bezkrevného demokratického kapitalismu.

Jsme svědky velikého střídání stráží. Nejde tu o národy, nýbrž jde o změnu řádů. Vstupujeme do epochy socialistické a na tom nikdo nic nezmění, ať to chce kroutit sebe podivněji.

Žádná revoluce si nebere servítky. Boj evropského socialismu s demokratickou plutokracií je opravdu bojem o bytí a nebytí. Nedivte se, že Němci tento boj vzali za svůj. Prohlašují, že kdo není s nimi, je proti nim. Zaplete-li se do tohoto boje buď jako neživá

kláda, nebo jako spojenec Západu malý národ, třeba velmi inteligentní, velmi krásných vlastností, musí zajít a zajde, poněvadž sehrál úlohu překážky ve velikém korytu, kterým se žene socialistická revoluce.

Stoprocentní postoj na straně Německa, který tu přes rok hlásám, není ani věcí mého osobního dobra, ani věcí mé ješitnosti. To je opravdu otázka našeho budoucího žití. Máme na vybranou. Buď zahynout s Anglií anebo žít jako silný, vážený národ středoevropský, postupující s Němci. Chceme zahynout se západním kapitalismem anebo žít v novoevropském socialismu? Jiné cesty nemáme, třetí žádná není.

Přemýšlejte trochu. Předevčírem odstoupil pověstný mírotvůrce Chamberlain, který myslil před dvěma lety, že Anglie udělala velmi dobrý obchod, když Československo prodala za bývalé německé kolonie. Proč odešel Chamberlain? V Londýně dělnictvo a chudina se stávají totiž pro pány zlověstným mrakem. Pozítří snad odejdou z britského kabinetu další bankovní krysy. Nakonec to bude narafičeno tak, aby zaslepení vůdcové britského dělnictva stříleli do zástupů, které budou volat po chlebu a konci této ztracené války. Socialista ministr bude vraždit socialistu zoufalce. Panstvo bude tento boj z Kanady sledovat a rozdávat řády a pochvaly.

V tom, oč se nyní tak tvrdě bojuje, český problém je věcí jako malík mrňavou a proto Evropan a socialista musí tu radit k rozumné skromnosti. Svět, který vyjde z této války, bude zcela jiný než si to mnoho lidí představovalo. Zkáza čeká pouze onu partu, která „zmešká autobus“ do socialistické Evropy.

Vždy byli vedle sebe Češi a Čecháčkové. Jen poměr mezi nimi se měnil. A vždy bylo s národem zle, když Čecháčků bylo více než Čechů. Čech myslí

v rámci Evropy a dívá se do příštího století. Čecháček myslí jen v rozpětí svého městečka a dívá se jen na lapálie dneška, bez kterých se ještě neobešla žádná revoluce. Čecháček je cele zaměstnán foukáním na český prstíček, který strkal, kde se svírá.

Zítřek bude nás všechny soudit. Zítřek bude třídit slepé od vidoucích. Vím, že nebudu mezi slepými, jako mezi nimi nebude dobrý Brit Bernard Shaw.

OBSAH

Předmluva 7
1. O Polsku a k Polsku 11
2. Co se k tomu dá říci? 15
3. Země rodí politiku 21
4. Včerejšek proti zítřku 27
5. Blokáda proti blokádě 30
6. Co může přinést zítřek 35
7. Oklamaní Finové 39
8. Zápas o zítřek 45
9. Zdolané Holandsko 51
10. Osmý den ofensivy na Západě 56
11. Němci u britského Kanálu 61
12. Klepe se na britská vrata 66
13. Ve Flandřích bitva dohořívá 70
14. Jak nás Západ ohlupuje 74
15. Před novým německým úderem 78
16. Co u nás kazí představy 82
17. Paříž před pádem — Italie válčí 85
18. Duff Cooper nás svádí 89
19. Francie kapitulovala 93
20. Evropa se zbavila Anglie 97
21. Bilance tří německých tažení 101
22. Všichni máme národ rádi 105
23. Operační pomlka na Západě 108

24. Troubení na českém dvoře 112
25. Kde je srdce Britské říše 116
26. Jak na hrobaře českého národa 120
27. Konec britského boje na moři 123
28. S oceánem v týlu a sama 127
29. Odmítli ruku k smíru 132
30. Když ptáčka lapají 136
31. Pod palbou propagandy 140
32. Proti Anglii se nezahálí 144
33. Kdo jinému jámu kopá 149
34. Prozatím si škodíme sami 153
35. Postavení Italie 157
36. Vojáci nové Evropy 161
37. Jak je na tom britské imperium 165
38. Německo-ruská dohoda 169
39. Nevýhody Anglie ve vzdušné válce . . . 173
40. Výprodej britských svršků 177
41. Letecký ústup Anglie 181
42. Český životní prostor 185
43. Londýn se rozpadává 190
44. Na prahu nové Evropy 194
45. Před hodinou dvanáctou 198
46. S Anglií se účtuje 202
47. Přepadení Dakaru 207
48. Japonsko jde s Osou 211
49. Proti emigraci 215
50. Třeba myslit v kontinentech 219

EMANUEL MORAVEC

VE SLUŽBÁCH NOVÉ EVROPY

(Rok před mikrofonem)

—

VYDALO V ROCE 1940

NAKLADATELSTVÍ

„ORBIS" V PRAZE XII

SÁZENO PÍSMEM IDEAL NEWS

—

TISKÁRNA „ORBIS"

PRAHA XII

EMANUEL MORAVEC

V ÚLOZE MOUŘENÍNA

Československá tragedie 1938

IV. vydání!

Z obsahu:

Rytmus generací
•
Dvojí pojetí doby
•
Síly nad střední Evropou
•
Na cestě k isolaci
•
Britské šídlo ve středoevropském pytli
•
Přípravy k pohřbu
•
Květen 1938
•
Úspěch německé vůle
•
Německo 1938 a moderní válka
•
Od Norimberka ke Godesbergu
•
Od Godesbergu k Mnichovu
•
Účtování a co dále

IV. vydání této knihy mluví jasně o její závažnosti. Každý Čech by ji měl čísti.

Brož. K 45·-, váz. K 55·-

Dodá každý knihkupec!

ORBIS - PRAHA XII

ORBIS

Brož. K 40·-, váz. K 55·-

VŠE - Praha
3142258572

P 1936 a